

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Ηλεκτρονική δομή επιπέδων οργανικών μορίων με γραμμικό συνδυασμό ατομικών τροχιακών: έμφαση σε μόρια με οξυγόνο εντός - εκτός μοριακού δακτυλίου

> Στεφάνου Αντώνιος - Δημήτριος Διπλωματική Εργασία

> > Επιβλέπων: Κωνσταντίνος Σιμσερίδης

A Θ HNA 2016

NATIONAL AND KAPODISTRIAN UNIVERSITY OF ATHENS DEPARTMENT OF PHYSICS SECTION OF SOLID STATE PHYSICS

Electronic structure of planar organic molecules with linear combination of atomic orbitals: emphasis on molecules with oxygen inside - outside molecular ring

> **Stefanou Antonios - Dimitrios** Diploma Thesis

Supervisor: Constantinos Simserides

ATHENS 2016

Σε αυτή τη Διπλωματική Εργασία μελετάμε τις ηλεκτρονικές καταστάσεις επίπεδων οργανικών μορίων όπως η κουμαρίνη, ο μηλεϊνικός ανυδρίτης και το φουράνιο.

Υπολογίζουμε θεωρητικά και αριθμητικά, με γραμμικό συνδυασμό ατομικών τροχιακών, χρησιμοποιώντας μόνο p_z ατομικά τροχιακά και ξεκινώντας από δύο παραμετροποιήσεις [1,2], την ηλεκτρονική δομή επιπέδων οργανικών μορίων με δακτυλίους και συγκεκριμένα, μορίων που περιέχουν οξυγόνο εντός ή εκτός μοριακού δακτυλίου. Γίνεται σύγκριση με το πείραμα, όσο αφορά τις ενέργειες ιονισμού και διεγέρσεως.

Χρησιμοποιούμε τις παραμετροποιήσεις των εργασιών [1] και [2], αλλά αναζητούμε ξανά την καταλληλότερη επιτόπια ενέργεια για το οξυγόνο εκτός δακτυλίου. Στη συνέχεια βρίσκουμε την κατάλληλη επιτόπια ενέργεια για το οξυγόνο εντός δακτυλίου.

In this diploma thesis, we study the electronic states of planar organic molecules like coumarine, maleic anhydride and furan.

We calculate theoretically and numerically, with linear combination of atomic orbitals, using only p_z atomic orbitals and starting from two parametrizations [1,2], the electronic structure of planar organic molecules with rings and specifically, molecules that contain oxygen inside or outside the molecular ring. Moreover, we compare with the experimental values of the ionization energy and the excitation energy.

We use the parametrizations described in [1] and [2], but we also try to evaluate again the on-site energy of oxygen outside the molecular ring. Subsequently, we find on-site energy of oxygen inside the molecular ring.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω

Περιεχόμενα

Π	ρόλα	γος	iv
	0.1	Γλωσσάριο	iv
	0.2	Συμβολοθήκη	iv
1	Γρο	μμικός Συνδυασμός Ατομικών και Υβριδικών Τροχιακών	1
	1.1	Γενικά για την LCAO	1
	1.2	Η LCAO στο μοριαχό ιόν του υδρογόνου	4
	1.3	Ετεροπολικός Δεσμός: NaCl	9
	1.4	Βενζόλιο: sp^2 υβριδισμός του άνθραχα	12
	1.5	Τύποι ομοιοπολικών δεσμών μεταξύ ατομικών τροχιακών	13
	1.6	Συζευγμένα συστήματα	17
	1.7	Γραμμικός συνδυασμός τροχιακών	
		στο βενζόλιο με	
		sp^2 υβριδικά τροχιακά ανθράκων,	
		$2p_z$ ατομικά τροχιακά ανθράκων και	
		$1s$ ατομικά τροχιακά υδρογόνων \ldots	17
	1.8	Μέθοδος Hückel	20
	1.9	LCAO στο βενζόλιο με p_z τροχιακά \ldots	20
2	Εφα	αρμογή της μεθόδου LCAO με p_z ατομικά τροχιακά σε επί-	
	πεδ	α οργανικά μόρια με οξυγόνο εκτός μοριακού δακτυλίου	23
	2.1	Βενζαλδεύδη (Benzaldehyde, C_7H_6O)	24
		2.1.1 Βενζαλδεύδη HKS	27
		2.1.2 Βενζαλδεύδη MMTS	32
	2.2	Ακεταλδεύδη (Acetaldehyde, C_2H_4O)	37
		2.2.1 Ακεταλδεύδη HKS	39
		2.2.2 Ακεταλδεύδη MMTS	43
	2.3	Αχετόνη (Acetone, C_3H_6O)	47

		231	Αγετόνη ΗΚS 49
		2.3.1	Ακετόνη ΜΜΤS
	2.4	2-Πεντ	$T_{\rm rec}$ (2-Pentanone C _ε H ₁₀ O) 57
	2.1	2 4 1	2-Πεντανόνη HKS 59
		2.1.1 2.4.2	2-Πεντανόνη MMTS 64
	25	2.4.2 Ben (a)	$2 \operatorname{Herr}(\operatorname{Benzanthrone} C_{1}7\mathrm{H}_{10}\mathrm{O})$ 68
	2.0	251	$\begin{array}{c} \text{Benzantinone, } (111100) \\ \text{HVS} \end{array} $
		2.5.1	Bενζανθρόνη IIIIS
	26	Naconte	$H_{\rm rescale}$ (Napthoguinone CtoHcOs) 82
	2.0	261	Norman HKS 85
		2.0.1 2.6.2	$Nageboxboy MMTS \qquad \qquad$
	27	2.0.2 n-Beyl	$(\alpha + \beta + $
	2.1	271	$p_{\rm Bev}(\alpha_{\rm W}) \phi m HKS $ 07
		2.7.1 272	p-BevCovinovn MMTS 103
	28	2.1.2 2.3-Bo	μ τανσδιόνη (2.3-Butanedione, C.H ₂ O ₂) 108
	2.0	2,9 D0 2,8 1	2 3-Boutaveδιόνη HKS 110
		2.0.1 2.8.2	2.5 Dostaveolovη IIIIS
	29	2.0.2 2-0xt	2.5 Dout we down with 1.5 \dots
	2.0	2.91	2-Ortgyón HKS 123
		2.9.2	2-Οχτανόνη ΜΜΤS 128
	210	Αχετο	$2 = C_{\alpha}$ (Acetophenone C ₂ H ₂ O) 132
	2.10	2 10 1	Aγετοιοσινόνη HKS 135
		2.10.2	Ακετοφαινόνη ΜΜΤS 140
	2.11	Αιθανά	$(Ethanone C_0 H_{10}O) $ 145
	2.11	2.11.1	Autorovice HKS 148
		2 11 2	Autorio MMTS 153
	2.12	Πεντα	νάλη (Pentanal $C_{\rm E}H_{10}O$) 158
	2.12	2 12 1	Πεντανάλη HKS 160
		2.12.2	Πεντανάλη MMTS 164
	2.13	Συμπέ	168
	2.10	2000	μαρία
3	Eφo	ρμογι	ή της μεθόδου LCAO με p_z ατομικά τροχιακά σε επί-
	πεδα	χ οργα	ανικά μόρια με οξυγόνο εντός (ή και εκτός) δακτυ-
	λίοι)	170
	3.1	Κουμα	ρίνη (Coumarin, $C_9H_6O_2$)
		3.1.1	Κουμαρίνη HKS
		3.1.2	Κουμαρίνη MMTS
	3.2	Φιχουα	σίνη (Ficusin, $C_{11}H_6O_3$)

		3.2.1	Φιχουσίνη HKS	. 187
		3.2.2	Φιχουσίνη ΜΜΤΣ	. 192
	3.3	Φουρά	$(\operatorname{Furan}, C_4H_4O)$. 197
		3.3.1	Φουράνιο ΗΚS	. 199
		3.3.2	Φουράνιο MMTS	. 204
3.4 Ξανθόνη (Xanthone, $C_{13}H_6O_2$)			. 209	
		3.4.1	Ξανθόνη HKS	. 212
		3.4.2	Ξανθόνη ΜΜΤΣ	. 217
	3.5	Μηλεϊν	νιχός ανυδρίτης (Maleic-anhydride, $C_4H_2O_3$)	. 222
		3.5.1	Μηλεϊνικός ανυδρίτης HKS	. 224
		3.5.2	Μηλεϊνικός ανυδρίτης ΜΜΤS	. 229
	3.6	1,3-Bε	νζοδιοξόλη (1,3-Benzodioxole, $C_7H_6O_2$)	. 234
		3.6.1	1,3-Βενζοδιοξόλη HKS	. 236
		3.6.2	1,3-Βενζοδιοξόλη MMTS	. 242
	3.7	Βενζοά	φουράνιο (Benzofuran, C_8H_6O)	. 247
		3.7.1	Βενζοφουράνιο HKS	. 249
		3.7.2	Βενζοφουράνιο MMTS	. 255
	3.8	Διβενζ	ζοφουράνιο (Dibenzofuran, $C_{12}H_8O$)	. 260
		3.8.1	Διβενζοφουράνιο HKS	. 263
		3.8.2	Διβενζοφουράνιο MMTS	. 268
	3.9	Φουρφ	ουράλη (Furfural, $C_5H_4O_2$)	. 273
		3.9.1	Φουρφουράλη HKS	. 275
		3.9.2	Φουρφουράλη MMTS	. 280
	3.10	Συμπε	ράσματα	. 285
۸,	FEG		Schrödinger var atomska thava at mataoáataa	
A	ப்டும	ຣພຣ	sembaniger hat o totzeta htvaha be avalapao tao	'' 287
	000			201
B′	Πρα	ογράμι	ματα	289
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 30				301

Προλογος

0.1 Γλωσσάριο

Ακολουθεί πίνακας με τις κυριότερες συντομογραφίες και τη σημαντικότερη ορολογία.

σύντμηση	όνομα	abbreviation	name
LCAO	Γραμμικός Συνδυασμός	LCAO	Linear Combination
	Ατομικών Τροχιακών		of Atomic Orbitals
HOMO	Υψηλότερο Κατειλημμένο	HOMO	Highest Occupied
	Μοριαχό Τροχιαχό		Molecular Orbital
LUMO	Χαμηλότερο μη Κατειλημμένο	LUMO	Lowest Unoccupied
	Μοριακό Τροχιακό		Molecular Orbital
	επιτόπια ενέργεια		on-site energy
$E_{\rm g}$	ενεργειαχό χάσμα	$E_{\rm g}$	energy gap
eV	ηλεχτρονιοβόλτ	eV	electronvolt

Πίνακας 1: Γλωσσάριο

0.2 Συμβολοθήχη

Πίνακας 2: Συμβολοθήκη. Περιέχονται μερικά γενικά σύμβολα.

σύμβολο	ονομασία στην ελληνική	ονομασία στην αγγλική
σ	σ δεσμός	σ bond
π	π δεσμός	π bond
h	Σταθερά του Planck	Planck constant
\hbar	Ανοιγμένη σταθερά του Planck	Reduced Planck constant

Θα συμβολίζουμε τις μονάδες μετρήσεως ενός φυσιχού μεγέθους M με [M].

Κεφάλαιο 1

Γραμμικός Συνδυασμός Ατομικών και Υβριδικών Τροχιακών

Εδώ θα αναλύσουμε τη μέθοδο του Γραμμικού Συνδυασμού Ατομικών Τροχιακών (Linear Combination of Atomic Orbitals, LCAO) [3].

1.1 Γενικά για την LCAO

Η μέθοδος του γραμμικού συνδυασμού των ατομικών τροχιακών προέκυψε από την προσπάθεια των φυσικών και χημικών να εξηγήσουν τη φύση του χημικού δεσμού. Αυτό το μοντέλο εκτός του ότι μας εξηγεί το χημικό δεσμό, μας δίνει ποσοτικές και ποιοτικές πληροφορίες για τη στερεοχημεία, τις διαστάσεις και για αρκετές φασματοσκοπικές ποσότητες των διαφόρων μορίων. Η κύρια ιδέα της μεθόδου είναι να εκφράσουμε την μοριακή κυματοσυνάρτηση $\psi(\vec{r})$ μέσω γραμμικού συνδυασμού των ατομικών κυματοσυναρτήσεων. Γύρω από τον πυρήνα κάθε ατόμου που συμμετέχει σε ένα δεσμό η λύση της εξίσωσης Schrödinger προσεγγίζει την ατομική κυματοσυνάρτηση. Έτσι σε ένα χημικό δεσμό η αντίστοιχη μοριακή κυματοσυνάρτηση στη μέθοδο LCAO θεωρείται ως μια υπέρθεση - γραμμικός συνδυασμός - των αντίστοιχων ατομικών τροχιακών. Γενικά, το μοριακό τροχιακό $\psi(\vec{r})$ γράφεται ως γραμμικός συνδυασμός ατομικών τροχιακών φ_{iν}(\vec{r}) δηλαδή

$$\psi(\vec{r}) = \sum_{\nu=1}^{N} \sum_{i=1}^{I} c_{i\nu} \phi_{i\nu}(\vec{r}), \qquad (1.1)$$

όπου ο δείχτης ν αναφέρεται στο ν άτομο του μορίου χαι ο δείχτης i στο τροχιαχό i. Υπάρχουν, ας υποθέσουμε, N άτομα χαι I τροχιαχά. Στην περίπτωση που στο χημιχό δεσμό συνεισφέρει ένα μόνο τροχιαχό από χάθε άτομο, τότε δεν υπάρχει το δεύτερο άθροισμα. Εφαρμόζουμε την Εξ. (1.1) στην χρονοανεξάρτητη εξίσωση Schrödinger

$$\hat{H}\psi(\vec{r}) = E\psi(\vec{r}), \qquad (1.2)$$

όπου \hat{H} είναι ο τελεστής της Χαμιλτονιανής και E οι ιδιοτιμές της ενέργειας. Πολλαπλασιάζουμε με $\phi_{j\mu}(\vec{r})^*$ και ολοκληρώνουμε στο χώρο

$$\sum_{\nu} \sum_{i} c_{i\nu} \int d^3 r \phi_{j\mu}(\vec{r})^* \hat{H} \phi_{i\nu}(\vec{r}) = E \sum_{\nu} \sum_{i} c_{i\nu} \int d^3 r \phi_{j\mu}(\vec{r})^* \phi_{i\nu}(\vec{r}).$$
(1.3)

Δηλαδή καταλήγουμε στο ομογενές γραμμικό σύστημα

$$\sum_{\nu} \sum_{i} c_{i\nu} H_{j\mu i\nu} = E \sum_{\nu} \sum_{i} c_{i\nu} S_{j\mu i\nu}.$$
 (1.4)

Εδώ τα στοιχεία πίνακα της Χαμιλτονιανής (δηλαδή τα στοιχεία πίνακα της επικαλύψεως των κυματοσυναρτήσεων μέσω της Χαμιλτονιανής)

$$H_{j\mu i\nu} = \langle \phi_{j\mu} | \hat{H} | \phi_{i\nu} \rangle = \int d^3 r \phi_{j\mu} (\vec{r})^* \hat{H} \phi_{i\nu} (\vec{r}).$$
(1.5)

και τα στοιχεία πίνακα της επικαλύψεως των κυματοσυναρτήσεων

$$S_{j\mu i\nu} = \langle \phi_{j\mu} | \phi_{i\nu} \rangle = \int d^3 r \phi_{j\mu}(\vec{r})^* \phi_{i\nu}(\vec{r}), \qquad (1.6)$$

όπως φαίνεται και στο παράρτημα Α΄.

Στη διπλωματική αυτή εργασία, αφού συζητήσουμε μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις εφαρμογής της LCAO, θα την εφαρμόσουμε στην περίπτωση επιπέδων οργανικών μορίων όπως οι βάσεις του DNA, χρησιμοποιώντας μόνο τα p_z ατομικά τροχιακά τα οποία είναι κάθετα στο επίπεδο του οργανικού μορίου. Οπότε, η Εξ. (1.1) γίνεται

$$\psi(\vec{r}) = \sum_{\nu=1}^{N} c_{\nu} p_{z_{\nu}}(\vec{r}), \qquad (1.7)$$

όπου ο δείκτης ν αναφέρεται στο ν άτομο, από τα συνολικά N άτομα του μορίου. Οπότε, χρησιμοποιώντας την Εξ. (1.7), πολλαπλασιάζοντας με $p_{z_{\mu}}(\vec{r})^*$ και ολοκληρώνοντας στο χώρο, η Εξ. (1.2) γίνεται

$$\sum_{\nu} c_{\nu} \int d^3 r p_{z\mu}(\vec{r})^* \hat{H} p_{z\nu}(\vec{r}) = E \sum_{\nu} c_{\nu} \int d^3 r p_{z\mu}(\vec{r})^* p_{z\nu}(\vec{r}).$$
(1.8)

Δηλαδή καταλήγουμε στο ομογενές γραμμικό σύστημα

$$\sum_{\nu} c_{\nu} H_{\mu\nu} = E \sum_{\nu} c_{\nu} S_{\mu\nu}.$$
 (1.9)

Εδώ

$$H_{\mu\nu} = \langle p_{z\mu} | \hat{H} | p_{z\nu} \rangle = \int d^3 r p_{z\mu} (\vec{r})^* \hat{H} p_{z\nu} (\vec{r}).$$
(1.10)

και

$$S_{\mu\nu} = \langle p_{z\mu} | p_{z\nu} \rangle = \int d^3 r p_{z\mu}(\vec{r})^* p_{z\nu}(\vec{r}).$$
(1.11)

Θεωρώντας τώρα ότι τα στοιχεία πίνακα της επικαλύψεως της Εξ. (1.11) είναι ίσα με $\delta_{\mu\nu}$ (δ του Kronecker) δηλαδή ότι τα p_z ατομικά τροχιακά είναι ορθοκανονικά, η Εξ. (1.9) γίνεται

$$\sum_{\nu=1}^{N} \left(H_{\mu\nu} - E\delta_{\mu\nu} \right) c_{\nu} = 0.$$
 (1.12)

Δηλαδή πρέπει να διαγωνοποιήσουμε τη Χαμιλτονιανή. Τότε θα προκύψουν $l = 1, \ldots, N$ ιδιοτιμές (E_l) και ιδιοανύσματα με συνιστώσες $c_{l\nu}$. Υποθέσαμε ορθοκανονικότητα των τροχιακών p_z που εντοπίζονται σε διαφορετικά άτομα (πράγμα που μπορεί να επιτευχθεί με κατάλληλη εκλογή ατομικοειδών τροχιακών).

Γενικότερα, εκτός από τα μόρια, η LCAO χρησιμοποιείται ευρέως και στη φυσική στερεάς κατάστασης εξηγώντας διάφορες ιδιότητες των στερεών. Συγκεκριμένα, μπορεί να εξηγήσει την κατάταξη των στερεών σε μέταλλα, ημιμέταλλα, ημιαγωγούς και μονωτές. Όμως, παρά τις δυνατότητες που προσφέρει, η εφαρμογή της μεθόδου γίνεται πολυπλοκότερη όσο αυξάνεται ο αριθμός των παραμέτρων. Μειονέκτημα της μεθόδου θεωρείται η ύπαρξη παραμέτρων οι οποίες είτε θεωρούνται δεδομένες μέσω συγκρίσεως με άλλους υπολογισμούς και το πείραμα, είτε εκφράζονται συναρτήσει ατομικών μεγεθών όπως το μήκος των δεσμών μεταξύ γειτονικών ατόμων. Ο καλύτερος τρόπος κατανόησης της μεθόδου είναι η εφαρμογή σε ένα απλό σύστημα, όπως π.χ. εις το μοριακό ιόν του υδρογόνου (δείτε §1.2), το χλωριούχο νάτριο (δείτε §1.3) και το βενζόλιο (δείτε § 1.4, 1.7, 1.9). Η εφαρμογή της LCAO στο μόριο του βενζολίου πραγματοποιείται για εξοικείωση με ένα σχετικά πολυπλοκότερο σύστημα, του οποίου η δομή ομοιάζει με αυτή των αζωτούχων βάσεων του γενετικού υλικού, εξαιτίας της ύπαρξης αρωματικών επίπεδων κυκλικών δακτυλίων. Κατόπιν, θα μελετήσουμε τέτοια επίπεδα οργανικά μόρια αποτελούμενα από ατομα C, N, O, H.

1.2 Η LCAO στο μοριακό ιόν του υδρογόνου

Στο μοριαχό ιόν του υδρογόνου το μοναδιχό ηλεχτρόνιο μοιράζεται την ταυτόχρονη έλξη των δύο πυρήνων A χαι B. Η μοριαχή χυματοσυνάρτηση που περιγράφει την χίνηση του ηλεχτρονίου θεωρείται γραμμιχός συνδυασμός των ατομιχών τροχιαχών 1s που περιγράφουν την χίνηση του ηλεχτρονίου γύρω από χάθε πυρήνα ξεχωριστά αν αυτός ήταν μοναδιχός του συστήματος. Θεωρούμε ότι γνωρίζουμε τις ατομιχές ιδιοενέργειες $\tilde{\epsilon}_i$ και ιδιοσυναρτήσεις $\phi_i(\vec{r})$ που αναφέρονται στις γνωστές ιδιοχαταστάσεις του ατόμου του υδρογόνου [4]. Η μοριαχή Χαμιλτονιανή είναι

$$\hat{H} = \frac{\hat{p}^2}{2m} + U(\vec{r} - \vec{R}_A) + U(\vec{r} - \vec{R}_B).$$
(1.13)

Ο πρώτος και ο δεύτερος όρος συναποτελούν την ατομική ("atomic") Χαμιλτονιανή του ατόμου A, ενώ ο πρώτος και ο τρίτος όρος συναποτελούν την ατομική Χαμιλτονιανή του ατόμου B. Έτσι όταν το ηλεκτρόνιο βρίσκεται στην περιοχή του πυρήνα A [δηλαδή όταν $|\vec{r} - \vec{R_A}| \approx \leq \alpha_{\rm Bohr}$ και $|\vec{r} - \vec{R_B}| \gg \alpha_{\rm Bohr}$, όπου $\alpha_{\rm Bohr}$ είναι η ακτίνα Bohr του ατόμου του υδρογόνου, $\vec{R}_A(\vec{R}_B)$ είναι το διάνυσμα θέσεως του πυρήνα A (B) και \vec{r} το διάνυσμα θέσεως του ηλεκτρονίου], η δυναμική ενέργεια που αντιλαμβάνεται το ηλεκτρόνιο είναι παρόμοια με αυτή του απομονωμένου ατόμου και η κυματοσυνάρτηση είναι παρόμοια με την ατομική δηλαδή $\psi(\vec{r}) \approx \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_A)$. Αντίστοιχα κοντά στην περιοχή του πυρήνα B έχουμε $\psi(\vec{r}) \approx \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_B)$.

Οπότε η μοριακή κυματοσυνάρτηση θεωρείται ο γραμμικός συνδυασμός των δύο ατομικών

$$\psi(\vec{r}) = c_A \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_A) + c_B \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_B)$$
(1.14)

όπου c_A , c_B μιγαδικοί αριθμοί που εκφράζουν τον βαθμό συμμετοχής των επιμέρους ατομικών τροχιακών. Τα μέτρα στο τετράγωνο των δύο αυτών συντελεστών εκφράζουν την πιθανότητα να βρεθεί το ηλεκτρόνιο στην περιοχή γύρω από τον αντίστοιχο πυρήνα. Περαιτέρω, για απλότητα θα γράφουμε $\phi_A = \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_A)$ και $\phi_B = \phi_{1s}(\vec{r} - \vec{R}_B)$. Η Εξ. (1.2) γίνεται

$$\hat{H}(c_A\phi_A + c_B\phi_B) = E(c_A\phi_A + c_B\phi_B) \tag{1.15}$$

Πολλαπλασιάζουμε με το συζυγές του ϕ_A και ολοκληρώνουμε στο χώρο. Εναλλακτικά γράφουμε $dV = d^3r$.

$$c_A \int dV \phi_A^* \hat{H} \phi_A + c_B \int dV \phi_A^* \hat{H} \phi_B = E c_A \int dV \phi_A^* \phi_A + E c_B \int dV \phi_A^* \phi_B.$$
(1.16)

Ορίζουμε

$$\epsilon_A \equiv H_{AA} = \int dV \phi_A^* \hat{H} \phi_A, \qquad (1.17)$$

$$V_2 \equiv H_{AB} = \int dV \phi_A^* \hat{H} \phi_B, \qquad (1.18)$$

$$S \equiv S_{AB} = \int dV \phi_A^* \phi_B, \qquad (1.19)$$

ενώ

$$\int dV \phi_A^* \phi_A = 1. \tag{1.20}$$

Άρα

$$c_A \epsilon_A + c_B V_2 = E c_A + E c_B S. \tag{1.21}$$

Είναι γνωστές οι ιδιοσυναρτήσεις του ατόμου του υδρογόνου [4], η ϕ_A είναι η 1s δηλαδή η ϕ_{100} που μπορεί να θεωρηθεί πραγματική και θετική. Πράγματι [4], σε σφαιρικές συντεταγμένες r, θ, φ ,

$$\phi_{100}(r,\theta,\varphi) = (\pi a_0^3)^{-1/2} e^{-\frac{r}{a_0}}, \qquad (1.22)$$

όπου a_0 είναι η ακτίνα Bohr. Άρ
αS>0. Επίσης $V_2<0$ διότι κλασικά είναι ένας όρος που οδηγε
ί στην έλξη των ατόμων δηλαδή χαμηλώνει την ενέργεια. Επίσης, να σημειωθεί ότι

$$\epsilon_A \equiv H_{AA} = \int dV \phi_A^* \hat{H} \phi_A \neq \int dV \phi_A^* \hat{H}^{atomic} \phi_A = H_{AA}^{atomic} \equiv \tilde{\epsilon}_A.$$
(1.23)

Το atomic δηλώνει ατομική Χαμιλτονιανή δηλαδή τους (1ο και 20) όρους της Εξ.(1.13). Τελικά η Εξ. 1.21 γράφεται

$$(\epsilon_A - E)c_A + (V_2 - ES)c_B = 0. \tag{1.24}$$

Πολλαπλασιάζουμε τώρα με το συζυγές του ϕ_B και ολοκληρώνουμε στο χώρο.

$$c_A \int dV \phi_B^* \hat{H} \phi_A + c_B \int dV \phi_B^* \hat{H} \phi_B = Ec_A \int dV \phi_B^* \phi_A + Ec_B \int dV \phi_B^* \phi_B.$$
(1.25)

Αλλά

$$\epsilon_B \equiv H_{BB} = \int dV \phi_B^* \hat{H} \phi_B, \qquad (1.26)$$

6

κι ακόμα

$$V_2^* \equiv H_{BA} = \int dV \phi_B^* \hat{H} \phi_A, \qquad (1.27)$$

$$S_{BA} = \int dV \phi_B^* \phi_A = S^*. \tag{1.28}$$

Ακόμα

$$\int dV \phi_B^* \phi_B = 1, \qquad (1.29)$$

λόγω ορθοκανονικότητας. Εν τέλει βγάζουμε την εξίσωση

$$c_A V_2^* + c_B \epsilon_B = E c_A S^* + E c_B. \tag{1.30}$$

Επειδή στο άτομο του υδρογόνου ο
ι ϕ_A και ϕ_B είναι πραγματικές $V_2^*=V_2$ κα
ι $S^*=S$ οπότε $c_AV_2+c_B\epsilon_B=Ec_AS+Ec_B.$ Τελικά η Εξ. 1.30 γράφεται

$$(V_2 - ES)c_A + (\epsilon_B - E)c_B = 0.$$
(1.31)

Επίσης ισχύει

$$\epsilon_A = \langle \phi_A | \hat{H} | \phi_A \rangle = \langle \phi_B | \hat{H} | \phi_B \rangle = \epsilon_B \equiv \epsilon \tag{1.32}$$

Άρα από τις Εξ.(1.24, 1.31, 1.32) έχουμε σε μορφή πινάχων:

$$\begin{pmatrix} \epsilon - E & V_2 - ES \\ V_2 - ES & \epsilon - E \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c_A \\ c_B \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$
 (1.33)

Για να έχει μη τετριμμένη λύση το παραπάνω σύστημα της Εξ. (1.33) θα πρέπει η ορίζουσα να μηδενίζεται. det = $0 \Rightarrow (\epsilon - E)^2 - (V_2 - ES)^2 = 0 \Rightarrow$

$$(\epsilon - E)^2 = (V_2 - ES)^2. \tag{1.34}$$

Λύνοντας ως προς E παίρνουμε δύο ιδιοτιμές της ενέργειας

$$E_a = \frac{\epsilon - V_2}{1 - S} \tag{1.35}$$

και

$$E_b = \frac{\epsilon + V_2}{1 + S} \tag{1.36}$$

Η ιδιοενέργεια E_a αντιστοιχεί στη λεγόμενη aντιδεσμική (antibonding) κατάσταση, ενώ η ιδιοενέργεια E_b αντιστοιχεί στη λεγόμενη δεσμική (bonding) κατάσταση. Οι ονομασίες αυτές θα εξηγηθούν παρακάτω.

Αντιχαθιστούμε πρώτα την E_a που δίνεται από την Εξ. (1.35) στην (1.33) για να βρούμε τους συντελεστές c_A και c_B . Κάνοντας τις πράξεις βγάζουμε ότι $c_A = -c_B$. Αυτό σημαίνει ότι δεδομένης της μορφής των ϕ_A και ϕ_B που δεν είναι παρά οι 1s ιδιοσυναρτήσεις του ατόμου του υδρογόνου που δεν μηδενίζονται πουθενά στο χώρο δηλαδή δεν έχουν κόμβο (δεσμό, node), οι αντίθετοι συντελεστές συνεπάγονται ότι θα υπάρχει στην μοριακή ιδιοσυνάρτηση $\psi(\vec{r})$ που δίνεται από την Εξ. 1.14 ένα σημείο μηδενισμού, δηλαδή ένας κόμβος. Αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για την 1η διεγερμένη κατάσταση του κβαντικού φρέατος του μοριακού ιόντος του υδρογόνου. Άρα αυτός ο συνδυασμός δεν αντιστοιχεί στην θεμελιώδη κατάσταση του κβαντικού φρέατος εξ ου και το όνομα αντιδεσμική. Κανονικοποιούμε την αντιδεσμική ιδιοσυνάρτηση και έχουμε:

$$\int \psi^* \psi dV = 1 \Rightarrow \int (c_A^* \phi_A^* - c_A^* \phi_B^*) (c_A \phi_A - c_A \phi_B) dV = 1.$$
(1.37)

Άρα

$$|c_A|^2 = \frac{1}{2(1-S)}.$$
(1.38)

 Δ ηλαδή συνολικά

$$c_A = -c_B = \frac{1}{\sqrt{2(1-S)}} e^{i\theta}.$$
 (1.39)

όπου θ αυθαίρετη φάση.

Αντιχαθιστούμε τώρα την E_b που δίνεται από την Εξ. (1.36) στην (1.33) για να βρούμε τους συντελεστές c_A και c_B . Κάνοντας τις πράξεις έχουμε $c_A = c_B$. Αυτό σημαίνει ότι δεδομένης της μορφής των ϕ_A και ϕ_B που δεν είναι παρά οι 1s ιδιοσυναρτήσεις του ατόμου του υδρογόνου που δεν μηδενίζονται πουθενά στο χώρο δηλαδή δεν έχουν κόμβο (δεσμό, node), οι ίσοι συντελεστές συνεπάγονται ότι ΔΕΝ θα υπάρχει στην μοριακή ιδιοσυνάρτηση $\psi(\vec{r})$ που δίνεται από την Εξ. 1.14 σημείο μηδενισμού, δηλαδή ΔΕΝ θα υπάρχει κόμβος. Αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για τη θεμελιώδη κατάσταση του κβαντικού φρέατος του μοριακού ιόντος του υδρογόνου εξ ου και το όνομα δεσμική. Από την κανονικοποίηση της δεσμικής έχουμε

$$|c_A|^2 = \frac{1}{2(1+S)}.$$
(1.40)

 Δ ηλαδή συνολικά

$$c_A = c_B = \frac{1}{\sqrt{2(1+S)}} e^{i\varphi}.$$
 (1.41)

όπου φ αυθαίρετη φάση.

Σημειωτέον ότι αφού συμφώνως με τα παραπάνω, η 'δεσμική' E_b αντιστοιχεί στη θεμελιώδη κατάσταση και η 'αντιδεσμική' E_a αντιστοιχεί στην 1η διεγερμένη κατάσταση θα πρέπει $E_a > E_b$. Δεδομένου ότι 1 > S > 0, και λόγω των Εξ. (1.35-1.36) θα πρέπει $V_2 < \epsilon S$. Εξάλλου, η επικάλυψη S είναι αρκετά μικρότερη από 1. Από τις Εξ. (1.35-1.36) προκύπτει

$$E_a - \epsilon = \frac{\epsilon S - V_2}{1 - S} \Rightarrow \lim_{S \to 0} E_a - \epsilon = -V_2 > 0 \tag{1.42}$$

και

$$\epsilon - E_b = \frac{\epsilon S - V_2}{1 + S} \Rightarrow \lim_{S \to 0} \epsilon - E_b = -V_2 > 0.$$
(1.43)

Δηλαδή για αρκετά μικρ
ό $S,~E_a>\epsilon>E_b.$ Η περίπτωση S=0παρουσιάζεται στην παρα
κάτω Εικόνα 1.1.

Σχήμα 1.1: Μοριακό ιόν H_2^+ . Παρουσιάζεται η περίπτωση S = 0.

1.3 Ετεροπολικός Δεσμός: NaCl

Η μέθοδος του γραμμικού συνδυασμού ατομικών τροχιακών (LCAO) εφαρμόζεται παρομοίως στα διατομικά ιοντικά μόρια. Ένα τέτοιο μόριο είναι το NaCl. Τα μοριακά τροχιακά θα γραφούν και πάλι ως γραμμικός συνδυασμός ατομικών τροχιακών. Η δομή των απομονωμένων ατόμων είναι: για το νάτριο (Na): [Ne] $3s^1 = [1s^22s^22p^6]3s^1$ και για το χλώριο (Cl): [Ne] $3s^23p^5$. Θα χρησιμοποιήσουμε την $\phi_s(\vec{r} - \vec{R_A})$ για το Na και την $\phi_p(\vec{r} - \vec{R_B})$ για το Cl. Η μοριακή κυματοσυνάρτηση θα είναι ο γραμμικός συνδυασμός των δύο ατομικών

$$\psi(\vec{r}) = c_A \phi_s(\vec{r} - \vec{R_A}) + c_B \phi_p(\vec{r} - \vec{R_B}).$$
(1.44)

Από τη χρονοανεξάρτητη εξίσωση Schrödinger και αντικαθιστώντας την $\psi(\vec{r})$ έχουμε

$$\hat{H}(c_A\phi_{sA} + c_B\phi_{pB}) = E(c_A\phi_{sA} + c_B\phi_{pB}).$$
 (1.45)

Για απλότητα γράψαμε παραπάνω και θα γράφουμε από εδώ και πέρα $\phi_{sA} = \phi_s(\vec{r} - \vec{R_A})$ και $\phi_{pB} = \phi_p(\vec{r} - \vec{R_B})$. Πολλαπλασιάζουμε και τα δύο μέλη της παραπάνω εξίσωσης με την ϕ_{sA}^* και ολοκληρώνουμε σε όλο τον χώρο. Οπότε:

$$\int \phi_{sA}^* \hat{H} c_A \phi_{sA} dV + \int \phi_{sA}^* \hat{H} c_B \phi_{pB} dV = \int \phi_{sA}^* E c_A \phi_{sA} dV + \int \phi_{sA}^* E c_B \phi_{pB} dV$$
(1.46)

Ορίζουμε

$$\epsilon_A = \int \phi_{sA}^* \hat{H} \phi_{sA} dV \tag{1.47}$$

$$V_2 = \int \phi_{sA}^* \hat{H} \phi_{pB} dV \tag{1.48}$$

$$S = \int \phi_{sA}^* \phi_{pB} dV \tag{1.49}$$

και λόγω ορθοκανονικότητας ισχύει

$$\int \phi_{sA}^* \phi_{sA} dV = 1. \tag{1.50}$$

Τα αντικαθιστούμε στην Εξ. (1.46) και παίρνουμε

$$c_A \epsilon_A + c_B V_2 = E c_A + E c_B S \Rightarrow \tag{1.51}$$

$$(\epsilon_A - E)c_A + (V_2 - ES)c_B = 0. \tag{1.52}$$

10

Στη συνέχεια πολλαπλασιάζουμε την Εξ. (1.45) με ϕ_{pB}^* και ολοκληρώνουμε σε όλο τον χώρο, άρα έχουμε

$$\int \phi_{pB}^* \hat{H} c_A \phi_{sA} dV + \int \phi_{pB}^* \hat{H} c_B \phi_{pB} dV = \int \phi_{pB}^* E c_A \phi_{sA} dV + \int \phi_{pB}^* E c_B \phi_{pB} dV$$
(1.53)

Ορίζουμε όπως πριν

$$\epsilon_B = \int \phi_{pB}^* \hat{H} \phi_{pB} dV, \qquad (1.54)$$

ενώ

$$V_2^* = \int \phi_{pB}^* \hat{H} \phi_{sA} dV \tag{1.55}$$

και

$$S^* = \int \phi_{pB}^* \phi_{sA} dV. \tag{1.56}$$

Ακόμα, λόγω ορθοκανονικότητας

$$\int \phi_{pB}^* \phi_{pB} dV = 1. \tag{1.57}$$

Άρα έχουμε την παρακάτω εξίσωση

$$c_A V_2^* + c_B \epsilon_B = E c_A S^* + E c_B \Rightarrow \tag{1.58}$$

$$(V_2^* - ES^*)c_A + (\epsilon_B - E)c_B = 0.$$
(1.59)

Όμως ισχύει $V_2^* = V_2$ και $S^* = S$, διότι οι ϕ_{sA} και ϕ_{pB} είναι πραγματικές, οπότε έχουμε το παρακάτω σύστημα δύο εξισώσεων σε μορφή πινάκων

$$\begin{pmatrix} \epsilon_A - E & V_2 - ES \\ V_2 - ES & \epsilon_B - E \end{pmatrix} \begin{pmatrix} c_A \\ c_B \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$
 (1.60)

Μη τετριμμένη λύση έχουμε όταν η ορίζουσα είναι μηδενιχή, δηλαδή

$$(\epsilon_A - E)(\epsilon_B - E) - (V_2 - ES)(V_2 - ES) = 0$$
(1.61)

Λύνοντας την εξίσωση καταλήγουμε στο τριώνυμο

$$(1 - S^2)E^2 + (2SV_2 - \epsilon_A - \epsilon_B)E + \epsilon_A\epsilon_B - V_2^2 = 0.$$
(1.62)

Επιπλέον ορίζουμε

$$V_3 = \frac{\epsilon_A - \epsilon_B}{2} \tag{1.63}$$

και

$$\epsilon = \frac{\epsilon_A + \epsilon_B}{2}.\tag{1.64}$$

όπου το V₃ είναι θετικό. Αυτό προκύπτει από τις ενέργειες ιονισμού του νατρίου και του χλωρίου. Κατ΄ αρχήν υποθέτουμε ότι

$$\epsilon_A \equiv H_{AA} = \int \phi_{sA}^* \hat{H} \phi_{sA} dV \neq \alpha \lambda \lambda \dot{\alpha} \approx \int \phi_{sA}^* \hat{H}^{atomic} \phi_{sA} dV = H_{AA}^{atomic} \equiv \tilde{\epsilon}_A,$$
(1.65)

δηλαδή ότι χοντά στο Νάτριο η μοριαχή Χαμιλτονιανή μπορεί να προσεγγιστεί χονδροειδώς από την ατομιχή Χαμιλτονιανή. Γνωρίζουμε ότι η ενέργεια ιονισμού του Νατρίου $I(\text{Na}) = 5.14 \text{ eV} = -\tilde{\epsilon}_A$ και του Χλωρίου $I(\text{Cl}) = 12.97 \text{ eV} = -\tilde{\epsilon}_B$, οπότε $\epsilon_A > \epsilon_B$ και άρα $V_3 > 0$. Αχόμα,

$$\epsilon_A = \epsilon + V_3, \tag{1.66}$$

$$\epsilon_B = \epsilon - V_3. \tag{1.67}$$

Οπότε, μετά από αντικατάσταση των Εξ. (1.63)-(1.64), το τριώνυμο της Εξ. (1.62) γίνεται

$$(1-S^2)E^2 + (2SV_2 - 2\epsilon)E + \epsilon^2 - V_3^2 - V_2^2 = 0$$
(1.68)

με διαχρίνουσα

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = 4(V_2 - \epsilon S)^2 + 4V_3^2(1 - S^2)$$
(1.69)

η οποία έχει λύσεις

(

$$E_b = \frac{\epsilon - SV_2 - \sqrt{(V_2 - \epsilon S)^2 + V_3^2(1 - S^2)}}{1 - S^2}$$
(1.70)

και

$$E_a = \frac{\epsilon - SV_2 + \sqrt{(V_2 - \epsilon S)^2 + V_3^2(1 - S^2)}}{1 - S^2}.$$
 (1.71)

Εάν για απλότητα θεωρήσουμε S = 0, έχουμε:

$$E_b = \epsilon - \sqrt{V_2^2 + V_3^2}$$
(1.72)

και

$$E_a = \epsilon + \sqrt{V_2^2 + V_3^2}.$$
 (1.73)

Στο Σχήμα (1.2) παρουσιάζεται το διάγραμμα των ενεργειαχών σταθμών του NaCl για την περίπτωση S = 0.

 Σ χήμα 1.2: Διάγραμμα ενεργειακών σταθμών του NaCl για S = 0.

1.4 Βενζόλιο: sp² υβριδισμός του άνθρακα

Θα συζητήσουμε τώρα το λεγόμενο sp^2 υβριδισμό που περιγράφεται στο Σχήμα 1.3. Ας υποθέσουμε ότι αναμιγνύουμε, δηλαδή υβριδίζουμε ένα s και δύο p ατομικά τροχιακά του ιδίου φλοιού ενώ αφήνουμε ανεπηρέαστο το τρίτο p ατομικό τροχιακό. Τότε σχηματίζονται τρία λεγόμενα sp^2 υβριδικά τροχιακά. Επί παραδείγματι, ανακατεύουμε τα s, p_x , p_y , ενώ αφήνουμε ανεπηρέαστο το p_z . Επειδή τα s, p_x , p_y είναι συμμετρικά ως προς το επίπεδο xy, το ίδιο θα ισχύει για τα τρία sp^2 υβριδικά τροχιακά. Μάλιστα, αφού οι υβριδισμοί γίνονται ώστε τα τρία sp^2 να είναι ισοδύναμα, θα πρέπει να σχηματίζουν μεταξύ τους γωνία 120° . Τα υβριδισμένα τροχιακά έχουν ίσες ενεργειακές στάθμες, μεταξύ αυτών της μίας s και των δύο p που υβριδίζονται, ενώ η στάθμη p που δεν συμμετέχει παραμένει ανεπηρέαστη. Αυτά γίνονται στην περίπτωση που το άτομο χρειάζεται τρεις περίπου ισοδύναμους δεσμούς στο ίδιο επίπεδο. Τέτοια παραδείγματα είναι το αιθένιο και το βενζόλιο το οποίο θα μελετήσουμε αναλυτικά παρακάτω.

Στο βενζόλιο λοιπόν οι άνθραχες έχουν sp^2 υβριδισμό (υβριδίζονται το 2s και π.χ. τα $2p_x$, $2p_y$ ατομιχά τροχιαχά), οπότε προχύπτει η δομή που παρουσιάζεται στο Σχήμα 1.3. Κάθε άνθραχας χρησιμοποιεί δύο sp^2 τροχιαχά για να δεθεί με τους δύο γειτονιχούς του άνθραχες. Οπότε χάθε άνθραχας σχηματίζει δύο $sp^2 sp^2 \sigma$ δεσμούς. Κάθε άνθραχας χρησιμοποιεί το τρίτο sp^2 τροχιαχό του για να δεθεί με το γειτονιχό του άτομο υδρογόνου με $sp^2 s \sigma$ δεσμό. Επιπλέον οι άνθραχες δένονται με $pp\pi$ δεσμό μέσω των $2p_z$ ατομιχών τροχιαχών τους. Έτσι, ο δεσμός μεταξύ των ανθράχων είναι τύπου σ αλλά χαι τύπου π.

Συνοπτικά, λοιπόν: Ο υβριδισμός sp^2 συμβαίνει όταν το άτομο (π.χ. ο άνθρακας) προσδένεται σε 3 άτομα ή ομάδες ατόμων και έχει κατά 1/3 χαρακτήρα s και κατά 2/3

χαρακτήρα p. Τα τρία sp^2 υβρίδια δείχνουν προς τις κορυφές ισοπλεύρου τριγώνου το κέντρο του οποίου καταλαμβάνει το άτομο με τον sp^2 υβρίδισμό και τις κορυφές τα άτομα ή οι ομάδες των ατόμων με τις οποίες αυτό συνδέεται. Οπότε τα τρία sp^2 υβρίδια σχηματίζουν μεταξύ τους γωνία 120° .

Συνοπτικά, στο βενζόλιο κάθε άνθρακας συνδέεται με $sp^2 sp^2 \sigma$ δεσμούς με τους γειτονικούς του άνθρακες και με $sp^2 s \sigma$ δεσμό με ένα άτομο υδρογόνου. Υπάρχει ακόμα τύπου $pp\pi$ αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των p_z ατομικών τροχιακών των ανθράκων (μάλιστα η απλοϊκή εικόνα απλός, διπλός, απλός, διπλός, απλός, διπλός δεσμός δεν ισχύει: όλοι οι δεσμοί είναι κατά τη φυσική δικαιοσύνη ισοδύναμοι όπως υπονοεί ο κύκλος στη μικρή δεξιά εικόνα).

Σχήμα 1.3: $O sp^2$ υβριδισμός στο $\beta \epsilon \nu \zeta \delta \lambda$ ιο.

Τύποι ομοιοπολικών δεσμών μεταξύ ατομικών τροχιακών.

Ας αφιερώσουμε λίγο χώρο στους τύπους των ομοιοπολικών δεσμών μεταξύ ατομικών τροχιακών που απεικονίζονται στο Σχήμα 1.4. Για το χαρακτηρισμό ενός δεσμού ως σ ή π σκεφτόμαστε που τοποθετείται η επικάλυψη των τροχιακών που

συμμετέχουν στο δεσμό σε σχέση με τους πυρήνες των αντιστοίχων ατόμων. Η επιχάλυψη $S = \int dV \psi_A^* \psi_B$, όπου ψ_A και ψ_B είναι οι κυματοσυναρτήσεις των τρογιακών που συμμετέχουν στο δεσμό τις οποίες μπορούμε να θεωρήσουμε εδώ πραγματικές. Εάν το μέγιστο της επικαλύψεως βρίσκεται πάνω στο ευθύγραμμο τμήμα που συνδέει τους δύο πυρήνες, ο δεσμός χαραχτηρίζεται ως σ. Εάν η επικάλυψη είναι μέγιστη άνωθεν και κάτωθεν του ευθυγράμμου τμήματος που συνδέει τους δύο πυρήνες, ο δεσμός χαραχτηρίζεται ως π. Ο δεσμός π είναι ασθενέστερος του δεσμού σ. Οι χαρακτηρισμοί σ και π χρησιμοποιούνται ακόμα και όταν ενώνονται υβριδικά τροχιακά. Συνήθως ισχύει το εξής: ο απλός δεσμός είναι (σ), ο διπλός δεσμός (σ , π) και ο τριπλός δεσμός (σ, π, π). Έτσι, ο διπλός δεσμός (σ, π) είναι μεν ισχυρότερος του απλού (σ), αλλά όχι δύο φορές ισχυρότερος, ενώ ο τριπλός δεσμός (σ, π, π) είναι ισχυρότερος του διπλού (σ, π). Στο Σχήμα 1.4 απειχονίζονται μόνο οι περιπτώσεις όπου η επικάλυψη των ατομικών τροχιακών είναι θετική (S > 0) και άρα αυξάνεται η πυχνότητα πιθανότητας στο χώρο μεταξύ των πυρήνων, δηλαδή απεικονίζονται μόνο τα δεσμικά μοριακά τροχιακά. Για τα αντιδεσμικά μοριακά τροχιακά η επικάλυψη των ατομικών τροχιακών είναι αρνητική (S < 0) και άρα μειώνεται η πυχνότητα πιθανότητας στο χώρο μεταξύ των πυρήνων, οπότε εμφανίζεται μια επιπλέον κομβική επιφάνεια. Η δε συνθήκη S = 0 χαρακτηρίζεται ως μη δεσμική και αντιστοιχεί στην περίπτωση κατά την οποία δεν υπάρχει αλληλεπίδραση μεταξύ των ατομικών τροχιακών. Μπορεί ακόμη να γίνει η γενίκευση ότι η ισχύς ενός δεσμού είναι περίπου ανάλογη προς την έχταση της επιχαλύψεως των ατομιχών τροχιαχών, δηλαδή οι δεσμοί σχηματίζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μεγιστοποιείται η επικάλυψη. Στην περίπτωση S > 0η ηλεκτρονιακή πυκνότητα στο χώρο μεταξύ των πυρήνων αυξάνεται, οπότε οι πυρήνες θωραχίζονται μεταξύ τους χαι η έτσι η άπωσή τους μειώνεται. Αυτό σημαίνει ελάττωση της ενέργειας του μορίου και επομένως δεσμική κατάσταση. Στην περίπτωση S < 0ο χώρος μεταξύ των πυρήνων απογυμνώνεται από ηλεκτρονιακό νέφος το οποίο συγκεντρώνεται περισσότερο στην εξωτερικό χώρο με αποτέλεσμα την ενίσχυση των απωθητιχών δυνάμεων μεταξύ των πυρήνων, αυτή είναι δηλαδή μια αντιδεσμική κατάσταση. Στη αντιδεσμική κατάσταση υπάρχει μια επιπλέον χομβιχή επιφάνεια μεταξύ των πυρήνων (όπου η πυχνότητα πιθανότητας μηδενίζεται). Η ισχύς των δεσμών μεταξύ s ή p ατομικών τρογιακών μπορεί να αποδοθεί με εμπειρικές εκφράσεις της μορφής W.A. Harrison[5]

$$V_{sp\sigma} = -1.42 \frac{\hbar^2}{md^2}$$
(1.74)

$$V_{pp\pi} = -0.63 \frac{\hbar^2}{md^2}$$
(1.75)

$$V_{pp\sigma} = -2.22 \frac{\hbar^2}{md^2}$$
(1.76)

$$V_{ss\sigma} = -1.32 \frac{\hbar^2}{md^2} \tag{1.77}$$

όπου m είναι η μάζα του ηλεκτρονίου (≈ 9.109 × 10⁻³¹ kg) και d η απόσταση των πυρήνων των ατόμων. Όταν ο προσανατολισμός των ατομικών τροχιακών είναι αντίθετος από αυτόν που δείχνει το Σχήμα 1.4, αλλάζει το πρόσημο από – σε +. Όταν στο δεσμό ή γενικότερα στην αλληλεπίδραση συμμετέχει ένα άτομο υδρογόνου η $V_{sp\sigma}$ πολλαπλασιάζεται με μια παράμετρο b, ενώ όταν συμμετέχουν δύο άτομα υδρογόνου η $V_{ss\sigma}$ πολλαπλασιάζεται με μια παράμετρο c. Οι παράμετρο b και c που εμφανίζονται, είναι εμπειρικές και χρησιμοποιούνται διότι οι εκφράσεις που έχουν δοθεί προηγουμένως στις Εξ. 1.74 και 1.77 δεν ισχύουν για τα ατομικά τροχιακά s του υδρογόνων. Θεωρούμε $c = b^2$ [6].

Σχήμα 1.4: Δεσμοί μεταξύ s ή p ατομικών τροχιακών. Η ισχύς τους δίνεται από τους τύπους (1.74), (1.75), (1.76), (1.77). Όταν ο προσανατολισμός των ατομικών τροχιακών είναι αντίθετος από αυτόν που δείχνει το σχήμα, αλλάζει το πρόσημο από $- \sigma \epsilon +$.

1.6 Συζευγμένα συστήματα

Με τον όρο συζευγμένο (conjugated) χαραχτηρίζουμε ένα σύστημα στο οποίο υπάρχει μια περιοχή συζευγμένων δηλαδή συνδεδεμένων ατομικών τροχιακών *p* με δεσμούς τύπου π όπου τα αντίστοιχα ηλεκτρόνια απεντοπίζονται γεφυρώνοντας κι ενισχύοντας έτσι προσκείμενους απλούς δεσμούς π.χ. τύπου σ. Μάλιστα, τα π ηλεκτρόνια δεν ανήκουν σε ένα δεσμό ή άτομο, αλλά στο σύστημα των συζευγμένων ατόμων. Η ένωση μπορεί να περιέχει ακόμα ασύζευκτα ζεύγη ηλεκτρονίων (lone pairs), ρίζες (radicals) ή ιόντα καρβενίου (carbenium ions). Η ένωση μπορεί να είναι κυκλική (cyclic), άκυκλη (acyclic), γραμμική (linear) ή συνδυασμός τους. Τα μεγαλύτερα συζευγμένα συστήματα απαντώνται στο γραφένιο, στο γραφίτη, σε αγώγιμα πολυμερή όπως το DNA και σε νανοσωλήνες άνθρακα. Στην παρούσα διπλωματική εργασία θα μελετήσουμε ένα τέτοιο πρότυπο συζευγμένο σύστημα, το βενζόλιο.

1.7 Γραμμικός συνδυασμός τροχιακών στο βενζόλιο με sp² υβριδικά τροχιακά ανθράκων, 2p_z ατομικά τροχιακά ανθράκων και 1s ατομικά τροχιακά υδρογόνων

Το πρώτο βήμα για την εφαρμογή της μεθόδου του γραμμικού συνδυασμού των τροχιαχών είναι η προσέγγιση της μοριαχής χυματοσυναρτήσεως ως άθροισμα των τριών υβριδικών τροχιαχών sp² των ανθράχων (τα οποία συμβολίζουμε α, δ, ε), των 2p_z ατομικών τροχιαχών των ανθράχων (τα οποία συμβολίζουμε εδώ συχνά απλώς p_z) και των 1s ατομικών τροχιαχών των υδρογόνων (τα οποία συμβολίζουμε s_H). Γενικεύοντας την Εξ. 1.1, την οποία αναφέραμε στην αρχή του χεφαλαίου, γράφουμε το μοριαχό τροχιαχώ ψ(\vec{r}) ως γραμμικό συνδυασμό (εδώ ατομικών και υβριδικών) τροχιαχών φ_{iν}(\vec{r}), δηλαδή

$$\psi(\vec{r}) = \sum_{\nu=1}^{N} \sum_{i=1}^{I} c_{i\nu} \phi_{i\nu}(\vec{r}), \qquad (1.78)$$

όπου ο δείκτης ν προσδιορίζει το πλεγματικό σημείο και ο δείκτης i το είδος του τροχιακού, ενώ υποθέτουμε ότι υπάρχουν N πλεγματικά σημεία και I τροχιακά. Στην περίπτωση του βενζολίου, στα πλαίσια της παρούσης προσεγγίσεως, έχουμε 5 τροχιακά $(\alpha, \delta, \varepsilon, s_H, p_z)$ και 6 πλεγματικά σημεία, δηλαδή I = 5 και N = 6.

Σε κάθε πλεγματικό σημείο έχουμε ένα άτομο άνθρακα και ένα άτομο υδρογόνου, δηλαδή συνολικά έχουμε 12 άτομα. Σε κάθε πλεγματικό σημείο έχουμε 5 τροχιακά, συγκεκριμένα: τρία sp^2 υβριδικά τροχιακά του άνθρακα $(\alpha, \delta, \varepsilon)$, το $2p_z$ ατομικό τροχιακό του άνθρακα (p_z) και το 1s ατομικό τροχιακό του υδρογόνου (s_H) . Δηλαδή η συγκεκριμένη Εξ. 1.78 γίνεται

$$\psi(\vec{r}) = \sum_{\nu=1}^{6} \sum_{i=1}^{5} c_{i\nu} \phi_{i\nu}(\vec{r}).$$
(1.79)

Ο συντελεστής $c_{i\nu}$ είναι διαφορετικός για κάθε είδος τροχιακού, ενώ εξαιτίας της συμμετρίας του μορίου, οι συντελεστές κάθε ατόμου ως προς το ίδιο τροχιακό διαφέρουν μεταξύ τους κατά μια φάση $e^{ki\phi}$, όπου k παίρνει τιμές απο 1-5. Έτσι η μορφή της κυματοσυναρτήσεως είναι:

$$\psi = c_1 \delta_1 + c_1 e^{i\phi} \delta_2 + \dots + c_1 e^{5i\phi} \delta_6 +$$

$$c_2 \alpha_1 + c_2 e^{i\phi} \alpha_2 + \dots + c_2 e^{5i\phi} \alpha_6 +$$

$$c_3 p_{z1} + c_3 e^{i\phi} p_{z2} + \dots + c_3 e^{5i\phi} p_{z6} +$$

$$c_4 \varepsilon_1 + c_4 e^{i\phi} \varepsilon_2 + \dots + c_4 e^{5i\phi} \varepsilon_6 +$$

$$c_5 s_{H1} + c_5 e^{i\phi} s_{H2} + \dots + c_5 e^{5i\phi} s_{H6}$$
(1.80)

Λόγω συμμετρίας, $e^{6i\phi} = 1$. Θεωρούμε τη χρονοανεξάρτητη εξίσωση Schrödinger

$$H\psi = E\psi. \tag{1.81}$$

Ας πολλαπλασιάσουμε κάθε φορά με τη συζυγή κυματοσυνάρτηση κάθε τροχιακού $\alpha, \delta, \varepsilon, p_z, s_H$ του πρώτου ατόμου του άνθρακα, δηλαδή με $\alpha_1^*, \delta_1^*, \varepsilon_1^*, p_{z1}^*, s_{H1}^*$. Θα προκύψει ένα σύστημα πέντε εξισώσεων για τον υπολογισμό των πέντε αγνώστων c_1, c_2, c_3, c_4, c_5 του αναπτύγματος της μοριακής κυματοσυναρτήσεως 1.80. Να σημειωθεί ότι παραλείπονται οι επικαλύψεις των κυματοσυναρτήσεων διαφορετικών ατόμων, δηλαδή στο δεύτερο μέλος της εξίσωσης Schrödinger κρατώνται μόνο εσωτερικά γινόμενα των ίδιων κυματασυναρτήσεων που είναι ίσα με τη μονάδα. Τα υβριδικά τροχιακά $\alpha, \delta, \varepsilon$, όπως και τα ατομικά τροχιακά s_H, p_z είναι πραγματικές κυματοσυναρτήσεις άρα είναι ίσες με τις συζυγείς τους. Λόγω συμμετρίας, υπάρχει ισότητα ορισμένων στοιχείων του πίνακα της Χαμιλτονιανής ενώ κάποια άλλα στοιχεία πίνακα θεωρούνται για απλότητα προσεγγιστικά ίσα.

Εξετάζοντας όμως ποιοτικά την ανάμιξη των ατομικών τροχιακών στο βενζόλιο προκύπτει: Ο άνθρακας έχει ηλεκτρονιακή διαμόρφωση $1s^2 2s^2 2p^2$ και το υδρογόνο

 $1s^1$. Δηλαδή συνολικά έχουμε $7 \times 6 = 42$ ηλεκτρόνια στο βενζόλιο, από τα οποία $(4+1) \times 6 = 30$ είναι ηλεκτρόνια σθένους δηλαδη συμβάλουν στη δημιουργία των δεσμών που φτιάχνουν το μόριο, ενώ $2 \times 6 = 12$ είναι εσωτερικά ηλεκτρόνια των ανθράχων. Ας προσέξουμε τα εξής τρία σημεία: (1) Τα $\alpha, \delta, \varepsilon$ αναλύονται σε τύπου s, p_x, p_y ατομικά τροχιακά και το s_H είναι τύπου s, άρα η αλληλεπίδραση μεταξύ τους περιέχει και αλληλεπιδράσεις τύπων spo, sso, ppo. Αντιθέτως, τα pz ατομικά τρογιακά αλληλεπιδρούν μεταξύ τους με τύπου ppπ αλληλεπιδράσεις που είναι ασθενέστερες των αλληλεπιδράσεων τύπων $sp\sigma$, $ss\sigma$, $pp\sigma$ (Εξ. 1.74, 1.75, 1.76, 1.77). (2) Επειδή τα p_z είναι χάθετα στο επίπεδο του μορίου ενώ τα $\alpha, \delta, \varepsilon, s_H$ χείνται σε αυτό, η αλληλεπίδραση μεταξύ τους μηδενίζεται. (3) Όπως φαίνεται στο Σχήμα 1.3, τα ατομικά τρογιακ
ά p_z βρίσκονται ενεργειακά κατά τι υψηλότερα των υβριδι
κών τροχιακών $\alpha, \delta, \varepsilon$. Συμπέρασμα: Οι παρατηρήσεις (1), (2), (3) εξηγούν γιατί τα μοριακά τροχιακά (τα λεγόμενα π) που οφείλονται στην ανάμιξη των ατομικών τροχιακών p_z βρίσκονται στο μέσο περίπου του ενεργειακού διαγράμματος του μορίου του βενζολίου [6]. Κι επειδή κάθε άνθρακας συμμετέχει με τρια sp^2 και ένα p_z που το καθένα έχει ένα ηλεκτρόνιο, θα μπορούσαμε να λάβουμε υπ΄ όψιν μόνο π μοριαχά τροχιαχά για την εύρεση της ηλεκτρονιαχής δομής χοντά στο HOMO και LUMO πράγμα που γίνεται στη μέθοδο Hückel. Αυτό παρουσιάζεται στο Σχήμα 1.5.

Σχήμα 1.5: Συγκρίνεται ποιοτικά η ισχύς των σ δεσμών και των π δεσμών και δικαιολογείται ποιοτικά γιατί θα μπορούσαμε να λάβουμε υπ' όψιν μόνο π μοριακά τροχιακά για την εύρεση της ηλεκτρονιακής δομής κοντά στο HOMO και LUMO πράγμα που γίνεται στη μέθοδο Hückel.

Από τα 6 p_z ατομικά τροχιακά προκύπτουν 6 μοριακά τροχιακά τύπου π, ενώ από τα $\alpha, \delta, \varepsilon, s_H$ προκύπτουν 6 × 4 = 24 μοριακά τροχιακά εκ των οποίων (σύμφωνα με το παραπάνω Συμπέρασμα) 12 θα βρίσκονται άνωθεν των μοριακών τροχιακών π και 12 κάτωθεν. Αυτά τα 12 κατώτερα γεμίζουν με 24 ηλεκτρόνια, οπότε μένουν 6 ηλε-

κτρόνια για τα π μοριακά τροχιακά, επομένως το HOMO (LUMO) θα είναι το τρίτο (τέταρτο) - αυξανομένης της ενέργειας - από τα π τροχιακά. Έτσι, μια απλοποιημένη προσέγγιση είναι να μελετηθεί η μοριακή ηλεκτρονιακή δομή περιοριζόντας τη βάση μας μόνο στα p_z τροχιακά, πράγμα που γίνεται στο επόμενο υποκεφάλαιο θεωρητικά για το βενζόλιο και στο υπόλοιπο της εργασίας αριθμητικά για το βενζόλιο και για δεκάδες άλλα μόρια.

1.8 Μέθοδος Hückel.

Η μέθοδος προτάθηκε από τον Erich Hückel σε μια σειρά άρθρων στις αρχές της δεκαετίας του 1930 [7]. Τα μοριακά τροχιακά φτιάχνονται με γραμμικό συνδυασμό των ατομικών τροχιακών σε συζευγμένα συστήματα υδρογονανθράκων, όπως το βενζόλιο, το αιθένιο, το βουταδιένιο [7]. Η μέθοδος επεκτάθηκε αργότερα [8] σε συζευγμένα συστήματα όπως η πυριδίνη, το πυρόλιο και το φουράνιο τα οποία περιέχουν και άλλων ειδών άτομα εκτός από τον άνθρακα και το υδρογόνο όπως το άζωτο και το οξυγόνο, οπότε με αυτή την έννοια καλούνται ετεροάτομα (heteroatoms).

Η μέθοδος Hückel, αν και απλουστευτική, είναι ένα χρήσιμο εκπαιδευτικό εργαλείο, το οποίο περιορίζεται σε συζευγμένα συστήματα. Σύμφωνα με το συμπέρασμα του υποκεφαλαίου 1.7 και την ποιοτική εξήγηση του Σχήματος 1.5, θα μπορούσαμε να λάβουμε υπ΄ όψιν μόνο π μοριακά τροχιακά για την εύρεση της ηλεκτρονιακής δομής κοντά στο HOMO και LUMO πράγμα που γίνεται στη μέθοδο Hückel. Αυτό λέγεται διαχωρησιμότητα σ – π (sigma-pi separability). Για τον παραπάνω λόγο η μέθοδος Hückel περιορίζεται σε επίπεδα μόρια.

Η μέθοδος προβλέπει την π μοριαχή δομή του μορίου, εχφράζοντας τις ενέργειες των μοριαχών τροχιαχών συναρτήσει δύο όρων α χαι β. α είναι η επιτόπια ενέργεια ενός ηλεχτρονίου σε τροχιαχό 2p (π.χ. Εξίσωση 1.84) χαι β η ενέργεια αλληλεπιδράσεως μεταξύ δύο 2p τροχιαχών (π.χ. Εξίσωση 1.85).

1.9 LCAO στο βενζόλιο με p_z τροχιακά

Ας θεωρήσουμε λοιπόν ότι μας ενδιαφέρουν μόνο τα μοριακά τροχιακά της μορφής

$$\psi = \sum_{\nu=1}^{6} c_{\nu} p_{z\nu}.$$
(1.82)

Αν το $\nu = 1$ συμμετέχει στο παραπάνω άθροισμα (1.82) με $ce^{i\phi}p_{z1}$, το $\nu = 2$ συμμετέχει με $ce^{i2\phi}p_{z2}$, το $\nu = 3$ συμμετέχει με $ce^{i3\phi}p_{z3}$, ..., το $\nu = 6$ συμμετέχει με

 $ce^{i6\phi}p_{z6}$, δηλαδή από άτομο σε άτομο αλλάζει η φάση κατά $e^{i\phi}$ έτσι ώστε

$$c_{\nu} = c e^{i\nu\phi}, \nu = 1, 2, 3, ..., 6.$$
 (1.83)

Επειδή το 'έβδομο' άτομο ταυτίζεται με το πρώτο, $e^{i6\phi} = e^0 \Rightarrow 6\phi = 2\pi n \Rightarrow \phi = \frac{\pi}{3}n$, όπου n αχέραιος. Όμως, από το εχθετιχό, μόνο 6 ανεξάρτητες λύσεις έχουμε, οπότε μπορούμε να τις εχλέξουμε ούτως ώστε το n = 0 που αντιστοιχεί στη θεμελιώδη χατάσταση (Εξ. 1.91) να είναι στο χέντρο της ζώνης, δηλαδή να παρουσιάζουμε τα πάντα εντός της 1ης ζώνης Brillouin. Οπότε διαλέγουμε τελιχά n = -2, -1, 0, 1, 2, 3.

Θεωρούμε τα ολοκληρώματα

$$\epsilon = \int dV p_{z\nu}^* H p_{z\nu} \tag{1.84}$$

και

$$V_2 = \int dV p_{z\nu}^* H p_{z\,\nu+1} < 0. \tag{1.85}$$

Θεωρούμε τη χρονοανεξάρτητη εξίσωση του Schrödinger

$$H\psi = E\psi, \tag{1.86}$$

αντικαθιστούμε σε αυτή την πιο πάνω έκφραση (1.82) του ψ , πολλαπλασιάζουμε με p_{z1}^* και ολοκληρώνουμε στο χώρο, οπότε έχουμε:

$$\int p_{z1}^* H(ce^{i\phi}p_{z1} + ce^{i2\phi}p_{z2} + \dots + ce^{i6\phi}p_{z6})dV = \int p_{z1}^* E(ce^{i\phi}p_{z1} + ce^{i2\phi}p_{z2} + \dots + ce^{i6\phi}p_{z6})dV \Rightarrow ce^{i\phi}\epsilon + ce^{i2\phi}V_2 + 0 + 0 + 0 + ce^{i6\phi}V_2^* = Ece^{i\phi} + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 \Rightarrow c_1\epsilon + (c_2 + c_6)V_2 = Ec_1.$$
(1.87)

και ομοίως κυκλικά. Δηλαδή γενικά θα ισχύει ο τύπος

$$c_{\nu}\epsilon + V_2(c_{\nu-1} + c_{\nu+1}) = Ec_{\nu}, \ \nu = 1, 2, \cdots, 6$$
 (1.88)

όπου $c_0 = c_6$ και $c_7 = c_1$. Από τις Εξ. (1.83) και (1.88) συνεπάγεται $ce^{i\nu\phi}\epsilon + V_2(ce^{i(\nu-1)\phi} + ce^{i(\nu+1)\phi}) = Ece^{i\nu\phi} \Rightarrow \epsilon + V_2(e^{-i\phi} + e^{i\phi}) = E$. Όμως, $e^{i\phi} = \cos\phi + i\sin\phi$ και $e^{-i\phi} = \cos\phi - i\sin\phi$, άρα $e^{i\phi} + e^{-i\phi} = 2\cos\phi$ και επομένως

$$E = \epsilon + 2V_2 \cos\phi. \tag{1.89}$$

Αν θεωρήσουμε $\phi = \frac{\pi}{3}n$, με n = -2, -1, 0, 1, 2, 3 έχουμε

$$\begin{pmatrix} E_{-2} = \epsilon + 2V_2 \cos \frac{-2\pi}{3} = \epsilon - V_2 \\ E_{-1} = \epsilon + 2V_2 \cos \frac{-\pi}{3} = \epsilon + V_2 \\ E_0 = \epsilon + 2V_2 \cos 0 = \epsilon + 2V_2 \\ E_1 = \epsilon + 2V_2 \cos \frac{\pi}{3} = \epsilon + V_2 \\ E_2 = \epsilon + 2V_2 \cos \frac{2\pi}{3} = \epsilon - V_2 \\ E_3 = \epsilon + 2V_2 \cos \pi = \epsilon - 2V_2 \end{pmatrix} \Rightarrow$$
(1.90)

κατά φθίνουσα ενέργεια (δείτε Εξ. 1.85) έχουμε

$$E_{3} = \epsilon - 2V_{2}$$

$$E_{-2} = E_{2} = \epsilon - V_{2} \quad (LUMO)$$

$$E_{-1} = E_{1} = \epsilon + V_{2} \quad (HOMO)$$

$$E_{0} = \epsilon + 2V_{2}$$
(1.91)

Ta 6 ηλεκτρόνια που βρισκόντουσαν στα 6 ατομικά τροχιαχά p_z , θα καταλάβουν τις 3 χαμηλότερες στάθμες. Να σημειωθεί ότι το στοιχείο πίνακα V_2 , αφού είναι τύπου $pp\pi$, σύμφωνα με τη συνταγή του Harrison θα δίνεται από την Εξ. 1.75. Η πειραματική τιμή της αποστάσεως μεταξύ γειτονικών ατόμων άνθρακα στο βενζόλιο είναι $d_{\exp} = 1.397$ Å [9]. $\Rightarrow V_2 \approx -2.45$ eV. Προφανώς, η πρώτη ηλεκτρονιακά διεγερμένη κατάσταση θα εμφανιστεί όταν ένα ηλεκτρόνιο μετακινηθεί από τη στάθμη E_1 ή E_{-1} (HOMO) στη E_2 ή E_{-2} (LUMO). Σύμφωνα με την Εξ. 1.91, η απαιτούμενη ενέργεια για τη διέγερση αυτή θα είναι $2|V_2| = 4.90$ eV, ενώ η πειραματική τιμή είναι περίπου 4.8 eV.
Κεφάλαιο 2

Έφαρμογή της μέθοδος LCAO με p_z ατομικά τροχιακά σε επίπεδα οργανικά μορία με οξύγονο έκτος μοριακού δακτύλιού

Στο παρόν χεφάλαιο θα εφαρμόσουμε τη μέθοδο LCAO με p_z ατομικά τροχιακά σε επίπεδα οργανικά μόρια με οξυγόνο εκτός μοριακού δακτυλίου, σκοπεύοντας να εκτιμήσουμε την επιτόπια ενέργεια (on-site energy) του ατόμου του οξυγόνου με ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, δηλαδή με αριθμό συντάξεως 1. Η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί με δύο παραμετροποιήσεις, την HKS [1] και την MMTS [2]. Αν και στα παραπάνω άρθρα [1,2] υπάρχει εκτίμηση για την επιτόπια ενέργεια του ατόμου του οξυγόνου με

Θα χρειαστεί να διαγωνοποιήσουμε Πίνακες Χαμιλτονιανής Η_{μν} κατά την Εξ. (1.12,

$$H_{\mu\nu} = \begin{cases} E_{\rm X} & \text{an } \mu = \nu \\ 0 & \text{an } \mu \neq \nu \text{ an ta átoma den sundéontai me } sp^2 \text{ desmó} \\ V_{pp\pi} & \text{an } \mu \neq \nu \text{ an ta átoma sundéontai me } sp^2 \text{ desmó} \end{cases}$$
(2.1)

Κατά την παραμετροποίηση HKS [1], σχετικά με τα διαγώνια στοιχεία πίνακα $H_{\mu\mu} = E_{\rm X}$, γνωστά και ως επιτόπιες ενέργειες (on-site energies), χρησιμοποιούμε $E_{\rm C} = -6.7 \text{ eV}$ για τον άνθρακα, $E_{\rm N2} = -7.9 \text{ eV}$ για το άζωτο με ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, δηλαδή με αριθμό συντάξεως 2 και $E_{\rm N3} = -10.9 \text{ eV}$ για το άζωτο με δύο ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, δηλαδή με αριθμό συντάξεως 3. Αυτές οι εμπειρικές τιμές προέκυψαν μετά από προσομοιώσεις της ηλεκτρονικής δομής πάνω από εξήντα επιπέδων οργανικών μορίων [1]. Για τα γειτονικά μη διαγώνια στοιχεία πίνακα χρησιμοποιούμε την έκφραση του Harrison [5]

$$V_{pp\pi} = -0.63 \frac{\hbar^2}{m d_{\mu\nu}^2},$$
(2.2)

όπου $d_{\mu\nu}$ είναι το μήκος του ομοιοπολικού δεσμού μεταξύ των ατόμων μ και ν και m είναι η μάζα του ηλεκτρονίου.

Κατά την παραμετροποίηση MMTS [2] έχουμε τις εξής τιμές: Για τα διαγώνια στοιχεία του πίναχα $H_{\mu\mu} = E_{\rm X}$ χρησιμοποιούμε $E_{\rm C} = -6.56$ eV για τον άνθραχα, $E_{\rm N2} = -9.62$ eV για το άζωτο με ένα ηλεχτρόνιο στο p_z τροχιαχό, δηλαδή με αριθμό συντάξεως 2 και $E_{\rm N3} = -11.48$ eV για το άζωτο με δύο ηλεχτρόνια στο p_z τροχιαχό, δηλαδή με αριθμό συντάξεως 3. Αυτές οι εμπειριχές τιμές προέχυψαν μετά από προσομοιώσεις της ηλεχτρονιχής δομής πάνω από ειχοσιπέντε επιπέδων οργανιχών μορίων [2]. Για τα γειτονιχά μη διαγώνια στοιχεία πίναχα χρησιμοποιούμε μια τροποποιημένη έχφραση της Εξ. 2.2, δηλαδή την

$$V_{pp\pi} = -0.77 \frac{\hbar^2}{m d_{\mu\nu}^2}.$$
 (2.3)

2.1 Βενζαλδεύδη (Benzaldehyde, C_7H_6O)

Αρχικά, θα μελετήσουμε το μόριο βενζαλδεύδη (benzaldehyde). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη βενζαλδεύδη (Σχήμα 2.1) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου. Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Βενζαλδεύδης φαίνονται στον Πίνακα 2.1.

Στις αναφορές του άρθρου [1] βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού και διεγέρσεως, δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -9.60 eV, LUMO_{exp} = -5.20 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.40 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (benzaldehyde.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -10 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιο-ανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS

Σχήμα 2.1: Βενζαλδεύδη (benzaldehyde), C_7H_6O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα benzaldehyde.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (benzaldehyde.input) και εξόδου (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS) παρατίθενται στο Παράρτημα Β'.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Βενζαλδεύδης τα εφτά άτομα άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο benzaldehyde.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.1) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των ΗΟΜΟ, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Βενζαλδεύδης,

άτομο	x	y	z
Ο	5.4844	0.4148	0.3564
С	5.1105	1.5694	0.4362
С	3.6983	2.0070	0.3665
С	2.6732	1.0636	0.1968
С	1.3488	1.4829	0.1322
С	1.0406	2.8447	0.2365
С	2.0569	3.7880	0.4055
С	3.3846	3.3685	0.4704
Н	5.8446	2.3954	0.5723
Н	2.9422	0.0145	0.1188
Н	4.1849	4.0940	0.6018
Н	0.5528	0.7552	0.0008
Н	1.8131	4.8436	0.4861
Н	0.0048	3.1700	0.1856

Πίνακας 2.1: Οι συντεταγμένες των ατόμων της βενζαλδεύδης σε Å [10].

ο Πίναχας αυτός είναι:

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -9$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.1). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο μεθόδους γράφονται στα αρχεία benzaldehyde.outputHKS και benzaldehyde.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.1.1 Βενζαλδεύδη HKS

Στη βενζαλδεύδη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.2. Επίσης, οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.2. Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα ΗΟΜΟ, LUMO και $E_{\rm g}$ της Βενζαλδεύδης σε eV (ϑ εωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίναχα 2.3. Τα ιδιοανύσματα της Βενζαλδεύδης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.4. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου u, το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l
u}$ χαι το $|c_{l
u}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E₅ δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα σχήματα 2.3, 2.4 και 2.5. Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων ΗΟΜΟ και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρησιμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.6.

Πίνακας 2.2: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη Βενζαλδεύδη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.19	-
2	-11.13	-
3	-9.176	-
4	-9.12	-9.6
5	-5.24	-5.2
6	-4.224	-
7	-3.307	-
8	-1.514	-

Πίνακας 2.3: ΗΟΜΟ, LUMΟ και E_g της Βενζαλδεύδης σε eV.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.12	-5.24	3.88
πειραματικά	-9.60	-5.20	4.40
σχετικό σφάλμα	-0.05	-0.008	0.118

Πίνακας 2.4: Ιδιοανύσματα για τη Βενζαλδεύδη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4, E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-3.728E-01	0.000E + 00	0.139
4	2	-1.375E-02	0.000E + 00	0.000
4	3	5.369E-01	0.000E + 00	0.288
4	4	2.638E-01	0.000E + 00	0.070
4	5	-2.701E-01	0.000E + 00	0.073
4	6	-5.342E-01	0.000E + 00	0.285
4	7	-2.566E-01	0.000E + 00	0.066
4	8	2.807E-01	0.000E + 00	0.079
5	1	-4.534E-01	0.000E + 00	0.206
5	2	5.254 E-01	0.000E + 00	0.276
5	3	3.213E-01	0.000E + 00	0.103
5	4	-3.300E-01	0.000E + 00	0.109
5	5	-1.213E-01	0.000E + 00	0.015
5	6	4.069E-01	0.000E + 00	0.166
5	7	-1.208E-01	0.000E + 00	0.015
5	8	-3.338E-01	0.000E + 00	0.111

Σχήμα 2.2: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Βενζαλδεύδης.

Σχήμα 2.3: Συντεταγμένες της Βενζαλδεύδης.

Σχήμα 2.4: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.5: Πιθανότητα LUMO για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.6: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.1.2 Βενζαλδεύδη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.5. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.7.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.44	-
2	-12.17	-
3	-9.598	-
4	-9.587	-9.6
5	-4.899	-5.2
6	-3.533	-
7	-2.466	-
8	-0.229	-

Πίνακας 2.5: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Βενζαλδεύδη σε eV.

Σχήμα 2.7: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Βενζαλδεύδης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της βενζαλδεύδης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.6.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.58	-4.89	4.68
πειραματικά	-9.60	-5.20	4.40
σχετικό σφάλμα	-0.001	-0.058	0.065

Πίνακας 2.6: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της $B\epsilon$ νζαλδεύδης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Βενζαλδεύδης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.7. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις ΗΟΜΟ και LUMO στα σχήματα 2.8, 2.9 και 2.10.

Πίνακας 2.7: Ιδιοανύσματα για τη Βενζαλδεύδη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες $E_4, E_5.$

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-2.880E-02	0.000E + 00	0.001
4	2	3.001E-03	0.000E + 00	0.000
4	3	$4.605 \text{E}{-}02$	0.000E + 00	0.002
4	4	-4.772E-01	0.000E + 00	0.228
4	5	-5.213E-01	0.000E + 00	0.272
4	6	-4.348E-02	0.000E + 00	0.002
4	7	4.751E-01	0.000E + 00	0.226
4	8	5.195E-01	0.000E + 00	0.270
5	1	4.359E-01	0.000E + 00	0.190
5	2	-5.606E-01	0.000E + 00	0.314
5	3	-2.980E-01	0.000E + 00	0.089
5	4	3.327E-01	0.000E + 00	0.111
5	5	1.105E-01	0.000E + 00	0.012
5	6	-3.985E-01	0.000E + 00	0.159
5	7	1.101E-01	0.000E + 00	0.012
5	8	3.363E-01	0.000E + 00	0.113

Σχήμα 2.8: Συντεταγμένες της Βενζαλδεύδης.

Σχήμα 2.9: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.10: Πιθανότητα LUMO για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.11.

Σχήμα 2.11: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη Βενζαλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.2 Ακεταλδεύδη (Acetaldehyde, C_2H_4O)

Με την ίδιο τρόπο όπως στη βενζαλδεύδη θα εργαστούμε και με τις υπόλοιπες οργανικές ενώσεις, στο συγκεκριμένο υποκεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την ακεταλδεύδη (acetaldehyde. Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη ακεταλδεύδη (Σχήμα 2.12) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.12: Ακεταλδεύδη (acetaldehyde), C_2H_4O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Ακεταλδεύδης φαίνονται στον Πίνακα 2.8. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
Ο	2.5939	2.1646	0.9686
С	2.0205	1.1102	1.1250
С	0.5984	0.8354	0.7035
Н	0.0019	0.5440	1.5781
Н	0.1623	1.7187	0.2315
Н	0.5736	-0.0140	0.0082
Н	2.5387	0.2513	1.6103

Πίνακας 2.8: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Ακεταλδεύδης σε \mathring{A} [10].

και διεγέρσεως από το άρθρο [11], [12], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. Στη συγκεκριμένη ένωση έχουμε την πειραματική τιμή μόνο του HOMO. HOMO_{exp} = -13.15 eV, LUMO_{exp} = -, E_{g exp} = -. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (acetaldehyde.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -11.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -10.5 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα acetaldehyde.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (acetaldehyde.input) και εξόδου (acetaldehyde.outputHKS, acetaldehyde.outputMMTS) λειτουργούν ακριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄).

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Αχεταλδεύδης το ένα άτομα άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο acetaldehyde.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.8) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των ΗΟΜΟ, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής (2.1). Στην περίπτωση της Ακεταλδεύδης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t \\ t & E_C \end{bmatrix}$$
(2.5)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -11.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -10.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3) για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.8). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία acetaldehyde.outputHKS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.2.1 Ακεταλδεύδη HKS

Στη Αχεταλδεύδη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματιχές παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.9. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτιχά στο Σχήμα 2.13. Επίσης στο Σχήμα 2.14 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέχτρονίου στο χάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

Πίνακας 2.9: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Ακεταλδεύδη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.16	-13.15
2	-5.038	-

Σχήμα 2.13: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Ακεταλδεύδης.

Σχήμα 2.14: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Ακεταλδεύδης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.10.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-13.16	-5.038	8.123
πειραματικά	-13.15	-	-
σχετικό σφάλμα	0,001	-	-

Πίνακας 2.10: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Ακεταλδεύδης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Αχεταλδεύδης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.11. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των HOMO χαι LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης μέσω γραφιχής απειχόνισης των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.15, 2.16 χαι 2.17.

Πίνακας 2.11: Ιδιοανύσματα για την Ακεταλδεύδη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1 , E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.919E-01	0.000E + 00	0.795
1	2	-4.523E-01	0.000E + 00	0.205
2	1	4.523E-01	0.000E + 00	0.205
2	2	-8.919E-01	0.000E + 00	0.795

Σχήμα 2.15: Συντεταγμένες της Ακεταλδεύδης.

Σχήμα 2.16: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.17: Πιθανότητα LUMO για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.2.2 Αχεταλδεύδη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.12. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.18.

Πίνακας 2.12: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Ακεταλδεύδη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.99	-13.15
2	-4.067	-

Σχήμα 2.18: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Ακεταλδεύδης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Ακεταλδεύδης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.13.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-12.993	-4.067	8,927
πειραματικά	-13,15	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.012	-	-

Πίνακας 2.13: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Ακεταλδεύδης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Αχεταλδεύδης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.14. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των ΗΟΜΟ χαι LUMO. Επίσης ένας τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.19, 2.20 χαι 2.21.

Πίνακας 2.14: Ιδιοανύσματα για την Ακεταλδεύδη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1 , E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.489E-01	0.000E + 00	0.721
1	2	-5.285E-01	0.000E + 00	0.279
2	1	5.285E-01	0.000E + 00	0.279
2	2	-8.489E-01	0.000E + 00	0.721

Σχήμα 2.19: Συντεταγμένες της Ακεταλδεύδης.

Σχήμα 2.20: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.21: Πιθανότητα LUMO για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.22.

Σχήμα 2.22: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την Ακεταλδεύδη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.3 A אבדאיך (Acetone, C_3H_6O)

Αχολουθούμε την ίδια διαδιχασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο αχετόνη (acetone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στην αχετόνη (Σχήμα 2.23) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα, του οξυγόνου χαι του υδρογόνου.

Σχήμα 2.23: Ακετόνη (acetone), C_3H_6O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Ακετόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.15. Στις αναφορές στο άρθρο Empirical LCAO parameters for pi moleculars orbitals

άτομο	x	y	z
Ο	0.0188	-0.0157	1.8536
С	1.0891	0.5266	2.0490
С	2.1157	0.6938	0.9398
С	1.4712	1.0737	3.4153
Н	3.0632	0.2139	1.2158
Н	2.3343	1.7568	0.7770
Н	1.7376	0.2532	0.0153
Н	2.3824	0.5849	3.7830
Н	0.6564	0.9065	4.1225
Н	1.6902	2.1472	3.3532

Πίνακας 2.15: Οι συντεταγμένες των ατόμων της ακετόνης σε Å [10].

in planar organic molecules βρίσχουμε τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών ιονισμού και διεγέρσεως [1], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -12.60 eV, LUMO_{exp} = -7.92 eV, $E_{\rm g} \exp$ = 4.68 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (acetone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοχιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -8.5 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα acetone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (acetone.input) και εξόδου (acetone.outputHKS, acetone.outputMMTS) λειτουργούν αχριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄).

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της αχετόνης το ένα άτομο άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο acetone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.15) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της ακετόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\left[\begin{array}{cc} E_O & t\\ t & E_C \end{array}\right] \tag{2.6}$$

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -9$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -8.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.15). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία acetone.outputHKS και acetone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.3.1 Ακετόνη ΗΚS

Στη αχετόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματιχές παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.16. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτιχά στο Σχήμα 2.24. Επίσης στο Σχήμα 2.25 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέχτρονίου στο χάθε ατόμο του μορίου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO.

Πίνακας 2.16: Ιδιοτιμές ενέργειας για την ακετόνη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.3	-12.6
2	-4.404	-7.92

Σχήμα 2.24: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ακετόνης.

Σχήμα 2.25: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι το άτομο άνθραχα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιαχό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριαχό τροχιαχό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ακετόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίναχα 2.17.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.296	-4.404	6.892
πειραματικά	-12.60	-7.920	4.680
σχετικό σφάλμα	-0.103	-0.444	0.473

Пі́
чака
қ 2.17: НОМО, LUMO кан E_g т
ң
қ ак
єто́
νης σ
єeV.

Τα ιδιοανύσματα της αχετόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.18. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των HOMO χαι LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.26, 2.27 χαι 2.28.

Πίνακας 2.18: Ιδιοανύσματα για την ακετόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1, E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.166E-01	0.000E + 00	0.667
1	2	-5.772E-01	0.000E + 00	0.333
2	1	5.772E-01	0.000E + 00	0.333
2	2	-8.166E-01	0.000E + 00	0.667

Σχήμα 2.26: Συντεταγμένες της ακετόνης.

Σχήμα 2.27: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.28: Πιθανότητα LUMO για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.3.2 Ακετόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.19. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.29.

Πίνακας 2.19: Ιδιοτιμές ενέργειας για την ακετόνη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.62	-12.6
2	-3.443	-7.92

Σχήμα 2.29: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ακετόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ακετόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.20.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.617	-3.443	8.174
πειραματικά	-12.60	-7.920	4.680
σχετικό σφάλμα	-0.078	-0.565	0.747

Πίνακας 2.20: ΗΟΜΟ, LUMΟ και E_q της ακετόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της αχετόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.21. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των ΗΟΜΟ χαι LUMO. Επίσης ένας τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.30, 2.31 χαι 2.32.

Πίνακας 2.21: Ιδιοανύσματα για την ακετόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1, E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-7.866E-01	0.000E + 00	0.619
1	2	-6.175 E-01	0.000E + 00	0.381
2	1	6.175E-01	0.000E + 00	0.381
2	2	-7.866E-01	0.000E + 00	0.619

Σχήμα 2.30: Συντεταγμένες της ακετόνης.

Σχήμα 2.31: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.32: Πιθανότητα LUMO για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.33.

Σχήμα 2.33: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την ακετόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.4 2-Πεντανόνη (2-Pentanone, $C_5H_{10}O$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο 2-πεντανόνη (2-pentanone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην 2-πεντανόνη (Σχήμα 2.34) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.34: 2-Πεντανόνη (2-pentanone), $C_5H_{10}O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της 2-Πεντανόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.22. Στις αναφορές στο άρθρο Empirical LCAO parameters for pi moleculars orbi-

άτομο	x	y	z
С	3.6795	1.1525	1.9033
Ο	3.5194	0.2414	2.6937
С	1.0217	3.7580	3.1457
С	1.8379	2.4627	3.1125
С	2.8525	2.4322	1.9682
С	4.7202	1.0716	0.7968
Н	5.2315	0.1078	0.8397
Н	5.4550	1.8800	0.9011
Н	4.2499	1.1946	-0.1869
Н	3.5475	3.2836	2.0380
Н	2.3494	2.5596	0.9967
Н	1.6670	4.6361	3.2739
Н	0.4545	3.8984	2.2170
Н	0.3043	3.7503	3.9739
Н	1.1702	1.5982	3.0199
Н	2.3681	2.3263	4.0624

Πίνακας 2.22: Οι συντεταγμένες των ατόμων της 2-πεντανόνης σε Å [10].

tals in planar organic molecules βρίσχουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού και διεγέρσεως [1], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. Στη περίπτωση αυτή έχουμε μόνο την πειραματική τιμή του HOMO όπου περιγράφεται πως η τιμή αυτή είναι: HOMO_{exp} = -11.70 eV, και όχι αυτή από το NIΣT καθώς η τελευταία δεν περιγράφει ppπ τροχιακό. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (2pentanone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμήτικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Ε-nergy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -9 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα 2pentanone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (2pentanone.input) και εξόδου (2pentanone.input) και εξόδου (2pentanone.input)
, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β').

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της 2-πεντανόνης το ένα άτομο άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο 2pentanone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.22) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίναχα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίναχα (2.1). Στην περίπτωση της 2-πεντανόνης, ο Πίναχας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_C & t \\ t & E_O \end{bmatrix}$$
(2.7)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -9.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -9$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.22). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία 2pentanone.outputHKS και 2pentanone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.4.1 2-Πεντανόνη HKS

Στη 2-πεντανόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.23. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.35. Επίσης στο Σχήμα 2.36 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.63	-11.7
2	-4.568	-

Πίνακας 2.23: Ιδιοτιμές ενέργειας για την 2-πεντανόνη σε eV.

Σχήμα 2.35: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2-πεντανόνης.

Σχήμα 2.36: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι το άτομο άνθραχα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιαχό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριαχό τροχιαχό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2-πεντανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίναχα 2.24.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.632	-4.568	7.064
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.006	-	-

Πίνακας 2.24: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της 2-πεντανόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της 2-πεντανόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.25. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_1 και E_2 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.37, 2.38 και 2.39.

Πίνακας 2.25: Ιδιοανύσματα για τη 2-πεντανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1 , E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	5.494 E-01	0.000E + 00	0.302
1	2	8.356E-01	0.000E + 00	0.698
2	1	-8.356E-01	0.000E + 00	0.698
2	2	5.494E-01	0.000E + 00	0.302

Σχήμα 2.37: Συντεταγμένες της 2-πεντανόνης.

Σχήμα 2.38: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.39: Πιθανότητα LUMO για την 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.4.2 2-Πεντανόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.26. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.40.

Πίνακας 2.26: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη 2-πεντανόνη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.93	-11.7
2	-3.633	-

Σχήμα 2.40: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2-πεντανόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2-πεντανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.27.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.927	-3.633	8.293
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.019	-	-

Πίνακας 2.27: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της 2-πεντανόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της 2-πεντανόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.28. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_1 και E_2 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης ένας τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.41, 2.42 και 2.43.

Πίνακας 2.28: Ιδιοανύσματα για τη 2-πεντανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1 , E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	5.941E-01	0.000E + 00	0.353
1	2	8.044E-01	0.000E + 00	0.647
2	1	-8.044E-01	0.000E + 00	0.647
2	2	5.941E-01	0.000E + 00	0.353

Σχήμα 2.41: Συντεταγμένες της 2-πεντανόνης.

Σχήμα 2.42: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.43: Πιθανότητα LUMO για τη 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.44.

Σχήμα 2.44: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την 2-πεντανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.5 Βενζανθρόνη (Benzanthrone, $C_17H_{10}O$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο βενζανθρόνη (benzanthrone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην βενζανθρόνη (Σχήμα 2.45) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.45: Βενζανθρόνη (benzanthrone), $C_{17}H_{10}O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Βενζανθρόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.29. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών

άτομο	x	y	z
0	0.5364	3.6987	-0.3832
С	0.2270	2.5176	-0.2297
С	1.2557	1.4486	-0.1467
С	2.6021	1.8283	-0.2500
С	3.6133	0.8812	-0.1819
С	3.2752	-0.4662	-0.0079
С	1.9443	-0.8528	0.0957
С	0.9003	0.0900	0.0298
С	-0.5223	-0.2951	0.1375
С	-0.9318	-1.6112	0.3133
С	-2.2935	-1.9626	0.4137
С	-3.2701	-0.9963	0.3388
С	-2.9124	0.3650	0.1599
С	-3.8969	1.3834	0.0791
С	-3.5428	2.7056	-0.0943
С	-2.1852	3.0585	-0.1933
С	-1.1913	2.0939	-0.1194
С	-1.5288	0.7212	0.0588
Η	2.8175	2.8832	-0.3845
Η	1.7227	-1.9059	0.2298
Η	-0.1980	-2.4070	0.3776
Η	-1.8815	4.0915	-0.3301
Η	-2.5631	-3.0059	0.5513
Η	-4.3079	3.4744	-0.1544
Η	-4.3218	-1.2604	0.4156
Н	-4.9440	1.1003	0.1573
Н	4.0554	-1.2208	0.0472
Н	4.6545	1.1802	-0.2627

Πίνακας 2.29: Οι συντεταγμένες των ατόμων της βενζανθρόνης σε \mathring{A} [10].

ιονισμού και διεγέρσεως από το άρθρο [13], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = $-8.00 \, {\rm eV}$, LUMO_{exp} = $-4.90 \, {\rm eV}$, $E_{\rm g \, exp} = 3.10 \, {\rm eV}$. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (ben-

zanthrone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O} = -7.5$ eV και για MMTS $E_{\rm O} = -7.5$ eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα benzanthrone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (benzanthrone.input) και εξόδου (benzanthrone.outputHKS, benzanthrone.outputMMTS) λειτουργούν ακριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β').

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της βενζανθρόνης τα 17 άτομο άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο benzanthrone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.29) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της βενζανθρόνης, ο Πίναχας αυτός είναι:

ſ	E_O	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 -	1
	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	0	
	0	t	E_C	t	0	0	0	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	t	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	t	
	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	l
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	t	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	
	0	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	
	0	0	0	0	0	0	0	0	t	0	0	0	t	0	0	0	t	E_C	
																(2.8)			

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -7.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -7.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.29). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία benzanthrone.outputHKS και benzanthrone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.5.1 Βενζανθρόνη HKS

Στη βενζαθρόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.30. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.46. Επίσης στο Σχήμα 2.47 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

71

l	E_l	$E_l exp$
1	$-1.280\mathrm{E}{+01}$	-
2	-1.178E+01	-
3	-1.129E+01	-
4	-1.054E+01	-
5	-9.959E+00	-
6	-9.138E+00	-
7	-9.092E+00	-
8	-8.956E+00	-
9	-7.979E+00	-8
10	-5.679E+00	-4.9
11	-4.612E+00	-
12	-4.308E+00	-
13	-4.262E+00	-
14	-3.534E+00	-
15	-2.936E+00	-
16	-2.254E+00	-
17	-1.643E+00	-
18	-6.478E-01	-

Πίνακας 2.30: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη βενζαθρόνη σε eV.

Σχήμα 2.46: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της βενζανθρόνης.

Σχήμα 2.47: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη βενζανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι τα άτομα άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 18 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 9 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και E_g της βενζανθρόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.31.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-7.979	-5.679	2.300
πειραματικά	-8.00	-4.900	3.100
σχετικό σφάλμα	-0.003	-0.159	0.258

Πίνακας 2.31: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της βενζανθρόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της βενζανθρόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.32. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_9 και E_{10} δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.48, 2.49 και 2.50.

Πίνακας 2.32: Ιδιοανύσματα για τη βενζανθρόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_9 , E_{10} .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
9	1	3.821E-01	0.000E + 00	0.146
9	2	5.774E-02	$0.000 \text{E}{+}00$	0.003
9	3	-2.280E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.052
9	4	2.268E-02	$0.000 \text{E}{+}00$	0.001
9	5	2.345E-01	0.000E + 00	0.055
9	6	9.939E-02	0.000E + 00	0.010
9	7	-1.800E-01	-0.000E+00	0.032
9	8	-1.971E-01	0.000E + 00	0.039
9	9	3.320E-01	0.000E + 00	0.110
9	10	2.993E-01	0.000E + 00	0.090
9	11	-1.832E-01	-0.000E+00	0.034
9	12	-3.775E-01	0.000E + 00	0.143
9	13	-7.617E-03	0.000E + 00	0.000
9	14	3.257E-01	0.000E + 00	0.106
9	15	1.724E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.030
9	16	-2.475E-01	0.000E + 00	0.061
9	17	-2.945E-01	0.000E + 00	0.087
9	18	4.862E-02	0.000E + 00	0.002
10	1	4.070E-01	0.000E + 00	0.166
10	2	-2.337E-01	0.000E + 00	0.055
10	3	-2.210E-01	0.000E + 00	0.049
10	4	8.876E-02	0.000E + 00	0.008
10	5	1.798E-01	0.000E + 00	0.032
10	6	-1.653E-01	0.000E + 00	0.027
10	7	-1.092E-01	0.000E + 00	0.012
10	8	2.158E-01	0.000E + 00	0.047
10	9	2.610E-01	0.000E + 00	0.068
10	10	-3.033E-01	0.000E + 00	0.092
10	11	-1.405E-01	0.000E + 00	0.020
10	12	3.454E-01	0.000E + 00	0.119
10	13	1.574E-03	0.000E + 00	0.000
10	14	-3.515E-01	0.000E + 00	0.124
10	15	1.408E-01	0.000E + 00	0.020
10	16	3.060E-01	0.000E + 00	0.094
10	17	-2.621E-01	0.000E + 00	0.069
10	18	5.641E-03	0.000E + 00	0.000

Σχήμα 2.48: Συντεταγμένες της βενζανθρόνης.

Σχήμα 2.49: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη βενζανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.50: Πιθανότητα LUMO για τη βενζανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.5.2 Βενζανθρόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδιχασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.33. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.51. Επίσης στο Σχήμα 2.52 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.01	-
2	-12.76	-
3	-12.16	-
4	-11.25	-
5	-10.54	-
6	-9.539	-
7	-9.483	-
8	-9.313	-
9	-8.118	-8
10	-5.306	-4.9
11	-4.005	-
12	-3.637	-
13	-3.581	-
14	-2.688	-
15	-1.958	-
16	-1.124	-
17	-0.379	_
18	0.837	-

Πίνακας 2.33: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη βενζανθρόνη σε eV.

Σχήμα 2.51: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της βενζανθρόνης.

Σχήμα 2.52: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη βενζανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 18 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 9 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της βενζανθρόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.34.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.118	-5.306	2.812
πειραματικά	-8.00	-4.900	3.100
σχετικό σφάλμα	-0.015	-0.083	0.093

Πίνακας 2.34: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της βενζανθρόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της βενζανθρόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.35. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_9 και E_{10} δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.53, 2.54 και 2.55.

Πίνακας 2.35: Ιδιοανύσματα για την βενζανθρόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_9 , E_{10} .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
9	1	3.834E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.147
9	2	6.112E-02	$0.000 \text{E}{+}00$	0.004
9	3	-2.282E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.052
9	4	2.030E-02	0.000E + 00	0.000
9	5	2.336E-01	0.000E + 00	0.055
9	6	1.009E-01	0.000E + 00	0.010
9	7	-1.784E-01	-0.000E+00	0.032
9	8	-1.975E-01	0.000E + 00	0.039
9	9	3.308E-01	0.000E + 00	0.109
9	10	2.995E-01	0.000E + 00	0.090
9	11	-1.825E-01	-0.000E+00	0.033
9	12	-3.769E-01	0.000E + 00	0.142
9	13	-7.390E-03	0.000E + 00	0.000
9	14	3.263E-01	0.000E + 00	0.106
9	15	1.719E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.030
9	16	-2.487E-01	0.000E + 00	0.062
9	17	-2.943E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.087
9	18	4.752 E-02	0.000E + 00	0.002
10	1	4.073E-01	0.000E + 00	0.166
10	2	-2.306E-01	0.000E + 00	0.053
10	3	-2.215E-01	0.000E + 00	0.049
10	4	8.698E-02	0.000E + 00	0.008
10	5	1.808E-01	0.000E + 00	0.033
10	6	-1.643E-01	0.000E + 00	0.027
10	7	-1.103E-01	0.000E + 00	0.012
10	8	2.155 E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.046
10	9	2.624 E-01	0.000E + 00	0.069
10	10	-3.032E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.092
10	11	-1.413E-01	0.000E + 00	0.020
10	12	3.459E-01	0.000E + 00	0.120
10	13	1.456E-03	0.000E + 00	0.000
10	14	-3.512E-01	0.000E + 00	0.123
10	15	1.415E-01	0.000E + 00	0.020
10	16	3.050E-01	0.000E + 00	0.093
10	17	-2.630E-01	0.000E + 00	0.069
10	18	4.728E-03	0.000E + 00	0.000

Σχήμα 2.53: Συντεταγμένες της βενζανθρόνης.

Σχήμα 2.54: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη βενζανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.55: Πιθανότητα LUMO για τη βεζνανθρόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.6 Ναφθοκινόνη (Napthoquinone, $C_{10}H_6O_2$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο ναφθοκινόνη (Napthoquinone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην ναφθοκινόνη (Σχήμα 2.56) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.56: Ναφθοκινόνη (napthoquinone), $C_{10}H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Ναφθοκινόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.36. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών

άτομο	x	y	z
Ο	3.7355	4.0958	1.1616
С	3.0163	3.2199	1.6094
С	3.3500	2.4677	2.8509
С	4.5295	2.7518	3.5385
С	4.8530	2.0544	4.6995
С	4.0000	1.0700	5.1792
С	2.8196	0.7790	4.5004
С	2.4868	1.4718	3.3368
С	1.2209	1.1501	2.6207
0	0.4429	0.2999	3.0163
\mathbf{C}	0.9309	1.9158	1.3807
С	1.7510	2.8602	0.9188
Η	1.5167	3.4140	0.0000
Н	5.2073	3.5294	3.1634
Н	0.0000	1.6673	0.8543
Н	2.1482	0.0000	4.8841
Н	5.7822	2.2854	5.2318
Н	4.2518	0.5197	6.0924

Πίνακας 2.36: Οι συντεταγμένες των ατόμων της ναφθοκινόνης σε Å [10].

ιονισμού και διεγέρσεως από το άρθρο [14] δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -9.60 eV, LUMO_{exp} = -6.90 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 2.70 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (napthoquinone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (onsite energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -10 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα napthoquinone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (napthoquinone.input) και εξόδου (napthoquinone.outputHKS, napthoquinone.outputMMTS) λειτουργούν αχιβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β').

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της ναφθοχινόνης τα 10 άτομο άνθραχα χαι τα 2 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο napthoquinone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.36) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των ΗΟΜΟ, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της ναφθοκινόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -9.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.36). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία napthoquinone.outputHKS και napthoquinone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

84

2.6.1 Ναφθοκινόνη HKS

Στη ναφθοκινόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.37. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.57. Επίσης στο Σχήμα 2.58 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.95	-
2	-12.07	-
3	-11.32	-
4	-9.432	-
5	-9.201	-
6	-9.198	-9.6
7	-6.411	-6.9
8	-4.651	-
9	-4.16	-
10	-3.073	-
11	-2.518	-
12	-1.016	-

Πίνακας 2.37: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη ναφθοκινόνη σε eV.

Σχήμα 2.57: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ναφθοκινόνης.

Σχήμα 2.58: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη ναφθοκινόνης. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι τα άτομα άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 12 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 6 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ναφθοκινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.38.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.198	-6.411	2.787
πειραματικά	-9.60	-6.900	2.700
σχετικό σφάλμα	-0.042	-0.071	0.032

Πίνακας 2.38: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της ναφθοκινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της ναφθοκινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.39. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_6 και E_7 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.59, 2.60 και 2.61.

Πίνακας 2.39: Ιδιοανύσματα για τη ναφθοκινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
6	1	1.800E-01	0.000E + 00	0.032
6	2	-1.682E-02	0.000E + 00	0.000
6	3	-2.784E-01	0.000E + 00	0.078
6	4	-5.555E-01	0.000E + 00	0.309
6	5	-2.829E-01	0.000E + 00	0.080
6	6	2.684E-01	0.000E + 00	0.072
6	7	5.555E-01	0.000E + 00	0.309
6	8	2.928E-01	0.000E + 00	0.086
6	9	1.734E-02	0.000E + 00	0.000
6	10	-1.855E-01	0.000E + 00	0.034
6	11	4.430E-03	0.000E + 00	0.000
6	12	-9.860E-03	0.000E + 00	0.000
7	1	-3.909E-01	0.000E + 00	0.153
7	2	3.735E-01	0.000E + 00	0.140
7	3	1.957E-01	0.000E + 00	0.038
7	4	-1.573E-01	0.000E + 00	0.025
7	5	-1.768E-01	0.000E + 00	0.031
7	6	1.769E-01	0.000E + 00	0.031
7	7	1.573E-01	0.000E + 00	0.025
7	8	-1.958E-01	0.000E + 00	0.038
7	9	-3.734E-01	0.000E + 00	0.139
7	10	3.909E-01	0.000E + 00	0.153
7	11	$-3.369E-\overline{01}$	0.000E + 00	0.113
7	12	3.367E-01	$0.\overline{000E+00}$	0.113

Σχήμα 2.59: Συντεταγμένες της ναφθοκινόνης.

Σχήμα 2.60: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη ναφθοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.61: Πιθανότητα LUMO για τη ναφθοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.6.2 Ναφθοκινόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδιχασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.40. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.62. Επίσης στο Σχήμα 2.63 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέχτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

	1	
l	E_l	$E_l exp$
1	-14.2	-
2	-13.14	-
3	-12.21	-
4	-9.905	-
5	-9.617	-
6	-9.614	-9.6
7	-6.212	-6.9
8	-4.057	-
9	-3.456	-
10	-2.13	-
11	-1.449	-
12	0.387	-

Πίνακας 2.40: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη ναφθοκινόνη σε eV.

Σχήμα 2.62: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ναφθοκινόνης.

Σχήμα 2.63: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη ναφθοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 12 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 6 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ναφθοκινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.41.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.614	-6.212	3.402
πειραματικά	-9.60	-6.900	2.700
σχετικό σφάλμα	-0.001	-0.1	0.260

Πίνακας 2.41: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της ναφθοκινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της ναφθεινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.42. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_6 και E_7 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.64, 2.65 και 2.66.

Πίνακας 2.42: Ιδιοανύσματα για τη ναφθοκινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
6	1	1.798E-01	0.000E + 00	0.032
6	2	-1.756E-02	0.000E + 00	0.000
6	3	-2.785E-01	0.000E + 00	0.078
6	4	-5.555E-01	0.000E + 00	0.309
6	5	-2.830E-01	0.000E + 00	0.080
6	6	2.682E-01	0.000E + 00	0.072
6	7	5.554E-01	0.000E + 00	0.308
6	8	2.932E-01	0.000E + 00	0.086
6	9	1.809E-02	0.000E + 00	0.000
6	10	-1.853E-01	0.000E + 00	0.034
6	11	4.594 E-03	0.000E + 00	0.000
6	12	-1.032E-02	0.000E + 00	0.000
7	1	-3.903E-01	0.000E + 00	0.152
7	2	3.741E-01	0.000E + 00	0.140
7	3	1.955E-01	0.000E + 00	0.038
7	4	-1.577E-01	0.000E + 00	0.025
7	5	-1.768E-01	0.000E + 00	0.031
7	6	1.769E-01	0.000E + 00	0.031
7	7	1.576E-01	0.000E + 00	0.025
7	8	-1.956E-01	0.000E + 00	0.038
7	9	-3.740E-01	0.000E + 00	0.140
7	10	3.902E-01	0.000E + 00	0.152
7	11	-3.368E-01	0.000E + 00	0.113
7	12	3.366E-01	0.000E + 00	0.113

Σχήμα 2.64: Συντεταγμένες της ναφθοκινόνης.

Σχήμα 2.65: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη ναφθοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.66: Πιθανότητα LUMO για τη ναφθοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.
2.7 p-Bevζοκινόνη (p-Benzoquinone, $C_6H_4O_2$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο p-Bενζοκινόνη (p-Benzoquinone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην p-Bενζοκινόνη (Σχήμα 2.67) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.67: p-Βενζοκινόνη (p-Benzoquinone), $C_6H_4O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της p-Βενζοκινόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.43. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενερ-

άτομο	x	y	z
0	-0.0063	0.8427	1.2033
С	1.0814	0.7849	1.7637
С	1.1975	0.3718	3.1869
С	2.3902	0.3085	3.8012
С	3.6481	0.6482	3.0857
0	4.7358	0.5905	3.6461
С	3.5319	1.0613	1.6625
С	2.3392	1.1246	1.0482
Н	0.2644	0.1286	3.6874
Н	2.2278	1.4234	0.0096
H	2.5017	0.0098	4.8399
Н	4.4651	1.3046	1.1620

Πίνακας 2.43: Οι συντεταγμένες των ατόμων της p-Bενζοκινόνης σε Å [10].

γειών ιονισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [15] και [16], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -10.90 eV, LUMO_{exp} = -6.80 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.10 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (pbenzoquinone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοχιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -10 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα pbenzoquinone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (pbenzoquinone.input) και εξόδου (pbenzoquinone.outputHKS, pbenzoquinone.outputMMTS) λειτουργούν αχριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β').

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της p-Bενζοχινόνης τα 6 άτομο άνθραχα χαι τα 2 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρό-

γραμμα διαβάζει από το αρχείο pbenzoquinone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίνακας 2.43) και τις πειραματικές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της p-Βενζοκινόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -9.5 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -10 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.43). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία pbenzoquinone.outputHKS και pbenzoquinone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια μέθοδο ξεχωριστά.

2.7.1 p-Βενζοκινόνη HKS

Στη p-Βενζοχινόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματιχές παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.44. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτιχά στο Σχήμα 2.68.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.71	-
2	-11.99	-
3	-9.427	-
4	-9.361	-10.9
5	-6.67	-6.8
6	-4.039	-
7	-3.425	-
8	-1.576	-

Πίνακας 2.44: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη p-Βενζοκινόνη σε eV.

Σχήμα 2.68: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της p-Βενζοκινόνης.

Δεδομένου ότι τα άτομα άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της π-βενζοκινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.45.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.361	-6.670	2.961
πειραματικά	-10.90	-6.800	4.100
σχετικό σφάλμα	-0.141	-0.019	0.344

Πίνακας 2.45: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της p-Βενζοκινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της p-Βενζοκινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.46. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.69, 2.70 και 2.71.

Πίνακας 2.46: Ιδιοανύσματα για τη p-Βενζοκινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-1.787E-05	0.000E + 00	0.000
4	2	7.753E-07	0.000E + 00	0.000
4	3	-5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	4	-5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	5	-7.754E-07	0.000E + 00	0.000
4	6	1.787E-05	0.000E + 00	0.000
4	7	5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	8	5.000E-01	0.000E + 00	0.250
5	1	4.189E-01	0.000E + 00	0.176
5	2	-3.705E-01	0.000E + 00	0.137
5	3	-3.059E-01	0.000E + 00	0.094
5	4	3.059E-01	0.000E + 00	0.094
5	5	3.705E-01	0.000E + 00	0.137
5	6	-4.189E-01	0.000E + 00	0.176
5	7	3.060E-01	0.000E + 00	0.094
5	8	-3.059E-01	0.000E + 00	0.094

Σχήμα 2.69: Συντεταγμένες της p-Βενζοκινόνης.

Σχήμα 2.70: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη p-Βενζοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.71: Πιθανότητα LUMO για τη p-Βενζοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.72.

Σχήμα 2.72: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη p-Βενζοκινόνης. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.7.2 p-Βενζοκινόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.47. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.73.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.91	-
2	-13.04	-
3	-9.902	-
4	-9.813	-10.9
5	-6.53	-6.8
6	-3.307	-
7	-2.56	-
8	-0.297	-

Πίνακας 2.47: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη p-Βενζοκινόνη σε eV.

Σχήμα 2.73: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της p-Βενζοκινόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της π-βενζοκινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.48.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.813	-6.530	3.283
πειραματικά	-10.90	-6.800	4.100
σχετικό σφάλμα	-0.100	-0.040	0.199

Πίνακας 2.48: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της p-Βενζοκινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της p-Βενζοκινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.49. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.74, 2.75 και 2.76.

Πίνακας 2.49: Ιδιοανύσματα για τη p-Βενζοκινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-1.785E-05	0.000E + 00	0.000
4	2	8.555E-07	0.000E + 00	0.000
4	3	-5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	4	-5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	5	-8.556E-07	0.000E + 00	0.000
4	6	1.785E-05	0.000E + 00	0.000
4	7	5.000E-01	0.000E + 00	0.250
4	8	5.000E-01	0.000E + 00	0.250
5	1	4.183E-01	0.000E + 00	0.175
5	2	-3.712E-01	0.000E + 00	0.138
5	3	-3.059E-01	0.000E + 00	0.094
5	4	3.059E-01	0.000E + 00	0.094
5	5	3.712E-01	0.000E + 00	0.138
5	6	-4.183E-01	0.000E + 00	0.175
5	7	3.059E-01	0.000E + 00	0.094
5	8	-3.059E-01	0.000E + 00	0.094

Σχήμα 2.74: Συντεταγμένες της p-Βενζοκινόνης.

Σχήμα 2.75: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη p-Βενζοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.76: Πιθανότητα LUMO για τη p-Βενζοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.77.

Σχήμα 2.77: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη p-Βενζοκινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.8 2,3-Βουτανεδιόνη (2,3-Butanedione, $C_4H_6O_2$)

Αχολουθούμε την ίδια διαδιχασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο 2,3-Bουτανεδιόνη (2,3-Butanedione). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στην 2,3-Bουτανεδιόνη (Σχήμα 2.78) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα, του οξυγόνου χαι του υδρογόνου.

Σχήμα 2.78: 2,3-Βουτανεδιόνη (2,3-Butanedione), $C_4H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της 2,3-Βουτανεδιόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.50. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενερ-

άτομο	x	y	z
0	1.6268	2.4414	0.5618
С	1.9019	1.7016	1.4870
С	3.3858	1.5047	1.8873
0	3.6608	0.7659	2.8132
С	0.8813	0.9394	2.2957
С	4.4066	2.2644	1.0765
Н	4.2021	3.3400	1.1218
Н	4.3344	1.9838	0.0195
Н	5.4077	2.0526	1.4557
Н	1.0752	-0.1373	2.2301
Н	-0.1211	1.1653	1.9281
Н	0.9656	1.2010	3.3564

Πίνακας 2.50: Οι συντεταγμένες των ατόμων της 2,3-Βουτανεδιόνης σε Å [10].

γειών ιονισμού και διεγέρσεως από το άρθρο [17], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$,Συγκεκριμένα εδώ έχουμε μόνο την πειραματική τιμή του HOMO: HOMO_{exp} = -9.56 ε[°]. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (2,3butanedione.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -7.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -7 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα 2,3butanedione.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (2,3butanedione.input) και εξόδου (2,3butanedione.outputHKS, 2,3butanedione.outputMMTS) λειτουργούν ακριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β').

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της 2,3-Βουτανεδιόνης τα 2 άτομο άνθραχα και τα 2 άτομα οξυγόνου, διότι τα άλλα δύο άτομα άνθραχα δεν συνεισφέρουν p_z τροχιαχά αφού και τα 4 ηλεκτρόνια τους χρησιμοποιούνται στη δημιουργία δεσμών με

τα γειτονικά άτομα. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές και σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε κάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο 2,3butanedione.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίνακας 2.50) και τις πειραματικές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της 2,3-Βουτανεδιόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 \\ 0 & t & E_C & t \\ 0 & 0 & t & E_O \end{bmatrix}$$
(2.11)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O} = -7.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O} = -7$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.50). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία 2,3butanedione.outputHKS και 2,3butanedione.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.8.1 2,3-Βουτανεδιόνη HKS

Στη 2,3-Βουτανεδιόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.51. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.79.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.4	-
2	-9.635	-9.56
3	-4.799	-
4	-2.565	-

Πίνακας 2.51: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη 2,3-Βουτανεδιόνη σε eV.

Σχήμα 2.79: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2,3-Βουτανεδιόνης.

Δεδομένου ότι τα άτομα άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 4 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 2 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2,3-Βουτανεδιόνης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.52.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.635	-4.799	4.837
πειραματικά	-9.560	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.008	-	-

Πίνακας 2.52: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της 2,3-Βουτανεδιόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της 2,3-Βουτανεδιόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.53. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_2 και E_3 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.80, 2.81 και 2.82.

Πίνακας 2.53: Ιδιοανύσματα για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_2 , E_3 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
2	1	-5.908E-01	0.000E + 00	0.349
2	2	-3.887E-01	0.000E + 00	0.151
2	3	3.885E-01	0.000E + 00	0.151
2	4	5.907E-01	0.000E + 00	0.349
3	1	5.436E-01	0.000E + 00	0.295
3	2	-4.524E-01	0.000E + 00	0.205
3	3	-4.522E-01	0.000E + 00	0.205
3	4	5.435E-01	0.000 E + 00	0.295

Σχήμα 2.80: Συντεταγμένες της 2,3-Βουτανεδιόνης.

Σχήμα 2.81: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.82: Πιθανότητα LUMO για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.83.

Σχήμα 2.83: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.54. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.84.

Πίνακας 2.54: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη 2,3-Βουτανεδιόνη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.09	-
2	-9.78	-9.56
3	-3.91	-
4	-1.337	-

Σχήμα 2.84: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2,3-Βουτανεδιόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και τα οξυγόνα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 4 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 2 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2,3-Βουτανεδιόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.55.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.783	-3.910	5.870
πειραματικά	-9.56	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.023	-	-

Πίνακας 2.55: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της 2,3-Βουταν
εδιόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της 2,3-Βουτανεδιόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.56. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_2 και E_3 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απειχόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.85, 2.86 και 2.87.

Πίνακας 2.56: Ιδιοανύσματα για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_2 , E_3 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
2	1	-5.792E-01	0.000E + 00	0.335
2	2	-4.058E-01	0.000E + 00	0.165
2	3	4.056E-01	0.000E + 00	0.165
2	4	5.791E-01	0.000E + 00	0.335
3	1	5.579E-01	0.000E + 00	0.311
3	2	-4.346E-01	0.000E + 00	0.189
3	3	-4.344E-01	0.000E + 00	0.189
3	4	5.578E-01	0.000 E + 00	0.311

Σχήμα 2.85: Συντεταγμένες της 2,3-Βουτανεδιόνης.

Σχήμα 2.86: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.87: Πιθανότητα LUMO για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.88.

Σχήμα 2.88: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη 2,3-Βουτανεδιόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.9 2-Οκτανόνη (2-Octanone, $C_8H_{16}O$)

Αχολουθούμε την ίδια διαδιχασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο 2-οχτανόνη (2-octanone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στην 2-οχτανόνη (Σχήμα 2.89) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα, του οξυγόνου χαι του υδρογόνου.

Σχήμα 2.89: 2-Οκτανόνη (2-octanone), $C_8H_{16}O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της 2-Οκτανόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.57. Στη περίπτωση αυτή ακολουθούμε την ίδια αιτιολόγηση όπως στη 2-πεντανόνη (βλεπε

άτομο	x	y	z
0	1.4440	0.0340	2.1911
С	1.4569	1.2219	1.9282
С	0.8505	1.7577	0.6401
С	2.0781	2.2508	2.8674
С	2.6637	1.6528	4.1476
С	3.2785	2.7071	5.0764
С	3.8681	2.1113	6.3611
С	4.4850	3.1587	7.2970
С	5.0698	2.5545	8.5777
Η	1.3097	3.0037	3.1024
Н	2.8479	2.8015	2.3045
Η	1.8765	1.1011	4.6767
Η	3.4194	0.9041	3.8792
Η	2.5151	3.4543	5.3410
Η	4.0655	3.2571	4.5382
Η	4.6322	1.3652	6.0973
Η	3.0821	1.5613	6.8999
Η	1.6065	2.2919	0.0510
Η	0.0523	2.4775	0.8609
Η	0.4446	0.9329	0.0509
Η	3.7210	3.9045	7.5594
Η	5.2715	3.7070	6.7587
Η	5.8576	1.8266	8.3480
Η	4.2986	2.0334	9.1582
Η	5.5069	3.3261	9.2218

Πίνακας 2.57: Οι συντεταγμένες των ατόμων της 2-οκτανόνης σε Å [10].

υποκεφάλαιο 2.4) όπου η πειραματική τιμή είναι: $HOMO_{exp} = -11.70 \text{ eV}$, και όχι αυτή από το NIΣT καθώς η τελευταία δεν περιγράφει ppπ τροχιακό. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (2octanone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγου-

με στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O} = -9.5 \ {\rm eV}$ και για MMTS $E_{\rm O} = -9 \ {\rm eV}$. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα 2octanone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (2octanone.input) και εξόδου (2octanone.outputHKS, 2octanone.outputMMTS) λειτουργούν ακριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄).

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της 2-οχτανόνης το ένα άτομο άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο 2octanone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.57) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίναχα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίναχα (2.1). Στην περίπτωση της 2-οχτανόνης, ο Πίναχας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t \\ t & E_C \end{bmatrix}$$
(2.12)

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \, {\rm eV}$, $E_{\rm O} = -9.5 \, {\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \, {\rm eV}$, $E_{\rm O} = -9 \, {\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.57). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία 20ctanone.outputHKS και 20ctanone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.9.1 2-Οκτανόνη HKS

Στη 2-οκτανόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.58. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.90.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.63	-11.7
2	-4.568	-

Πίνακας 2.58: Ιδιοτιμές ενέργειας για την 2-οκτανόνη σε eV.

Σχήμα 2.90: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2-οκτανόνης.

Δεδομένου ότι το άτομο άνθραχα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιαχό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριαχό τροχιαχό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2-οκτανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίναχα 2.59.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.632	-4.568	7.064
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.006	-	-

Πίνακας 2.59: ΗΟΜΟ, LUMO και E_q της 2-οκτανόνης $\sigma \epsilon eV$.

Τα ιδιοανύσματα της 2-οχτανόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.60. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των HOMO χαι LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφιχή απειχόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO στα Σχήματα 2.91, 2.92 χαι 2.93.

Πίνακας 2.60: Ιδιοανύσματα για τη 2-οκτανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1 , E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.356E-01	0.000E + 00	0.698
1	2	-5.494E-01	0.000E + 00	0.302
2	1	5.494E-01	0.000E + 00	0.302
2	2	-8.356E-01	0.000E + 00	0.698

Σχήμα 2.91: Συντεταγμένες της 2-οκτανόνης.

Σχήμα 2.92: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.93: Πιθανότητα LUMO για την 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.94.

Σχήμα 2.94: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.9.2 2-Oxtanón MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.61. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.95.

Πίνακας 2.61:	Ιδιοτιμές	ενέργειας	για τη	η 2-οκτανόνη	$\sigma \epsilon \ eV.$
---------------	-----------	-----------	--------	--------------	-------------------------

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.93	-11.7
2	-3.633	-

Σχήμα 2.95: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της 2-οκτανόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της 2-οκτανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.62.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.927	-3.633	8.294
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.019	-	-

Пі́
чака
қ 2.62: НОМО, LUMO ка
ı E_g т
 τ 2-о
 τ аνον
 $\epsilon \ eV.$

Τα ιδιοανύσματα της 2-οχτανόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.63. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_1 χαι E_2 δηλαδή των HOMO χαι LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφιχή απειχόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO χαι LUMO στα Σχήματα 2.96, 2.97 χαι 2.98.

Πίνακας 2.63: Ιδιοανύσματα για τη 2-οκτανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1, E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.044E-01	0.000E + 00	0.647
1	2	-5.941E-01	0.000E + 00	0.353
2	1	5.941E-01	0.000E + 00	0.353
2	2	-8.044E-01	0.000E + 00	0.647

Σχήμα 2.96: Συντεταγμένες της 2-οκτανόνης.

Σχήμα 2.97: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.98: Πιθανότητα LUMO για τη 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.
Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.99.

Σχήμα 2.99: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την 2-οκτανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.10 Aκετοφαινόνη (Acetophenone, C_8H_8O)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο Ακετοφαινόνη (Acetophenone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη ακετοφενόνη (Σχήμα 2.100) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.100: Ακετοφαινόνη (acetophenone), C_8H_8O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Ακετοφαινόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.64. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών

άτομο	x	y	z
О	8.4274	2.8255	-0.8068
С	7.2187	2.9844	-0.8871
С	6.2783	1.8461	-0.6226
С	4.8840	1.9797	-0.7014
С	4.0546	0.8881	-0.4445
С	4.6106	-0.3471	-0.1069
С	5.9994	-0.4897	-0.0261
С	6.8266	0.5992	-0.2820
\mathbf{C}	6.6432	4.3424	-1.2571
Н	7.4681	5.0394	-1.4143
Н	6.0410	4.2808	-2.1715
Н	5.9918	4.7252	-0.4623
Н	7.9068	0.5130	-0.2255
Н	4.4389	2.9348	-0.9632
Н	6.4331	-1.4508	0.2366
Н	3.9638	-1.1973	0.0932
Н	2.9758	1.0015	-0.5078

Πίνακας 2.64: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Ακετοφαινόνης σε \mathring{A} [10].

ιονισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [18] και [19], δηλαδή των ενεργειών HO-MO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$, στη συγκεκριμένη οργανική ένωση έχουμε την πειραματική τιμή μόνο για το HOMO. HOMO_{exp} = -9.51 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (acetophenone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -10 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -9.5 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με τη παραμετροποίηση HKS και με τη παραμετροποίηση MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα acetophenone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (acetophenone.input) και εξόδου (acetophenone.outputHKS, acetophenone.outputMMTS) λειτουργούν ακριβώς όπως τα προγράμματα benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Αχετοφαινόνης τα εφτά άτομα άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου (εφόσον το τελευταίο άτομο άνθραχα έχει χρησιμοποιήσει όλα του τα ηλεχτρόνια για δημιουργία ς δεσμού με τα γειτονιχά του άτομα, με αποτέλεσμα να μην έχει ηλεχτρόνια στο p_z τροχιαχό). Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο acetophenone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.64) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των ΗΟΜΟ, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Ακετοφαινόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & t \\ 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t \\ 0 & 0 & t & 0 & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(2.13)

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \, {\rm eV}, E_{\rm O} = -10 \, {\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \, {\rm eV}, E_{\rm O} = -9.5 \, {\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.64). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία acetophenone.outputHKS και acetophenone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

134

2.10.1 Ακετοφαινόνη HKS

Στην Ακετοφαινόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.65. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.101.

Πίνακας 2.65: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Ακετοφαινόνη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.47	-
2	-11.41	-
3	-9.235	-
4	-9.174	-9.51
5	-5.426	-
6	-4.226	-
7	-3.414	-
8	-1.546	-

Σχήμα 2.101: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Ακετοφαινόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Ακετοφαινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.66.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.174	-5.426	3.748
πειραματικά	-9.510	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.035	-	-

Πίνακας 2.66: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Ακετοφαινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Ακετοφαινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.67. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.102, 2.103 και 2.104.

Πίνακας 2.67: Ιδιοανύσματα για την Ακετοφαινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-5.900E-03	0.000E + 00	0.000
4	2	1.515E-03	0.000E + 00	0.000
4	3	$1.065 \text{E}{-}02$	0.000E + 00	0.000
4	4	5.043E-01	0.000E + 00	0.254
4	5	4.950E-01	0.000E + 00	0.245
4	6	-7.953E-03	0.000E + 00	0.000
4	7	-5.048E-01	0.000E + 00	0.255
4	8	-4.956E-01	0.000E + 00	0.246
5	1	-4.194E-01	0.000E + 00	0.176
5	2	5.965E-01	0.000E + 00	0.356
5	3	2.760E-01	0.000E + 00	0.076
5	4	-3.350E-01	0.000E + 00	0.112
5	5	-9.990E-02	0.000E + 00	0.010
5	6	3.872E-01	0.000E + 00	0.150
5	7	-1.007E-01	0.000E + 00	0.010
5	8	-3.315E-01	0.000E + 00	0.110

Σχήμα 2.102: Συντεταγμένες της Ακετοφαινόνης.

Σχήμα 2.103: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.104: Πιθανότητα LUMO για την Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.105.

Σχήμα 2.105: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.10.2 Ακετοφαινόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.68. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.106.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.25	-
2	-12.01	-
3	-9.584	-
4	-9.536	-9.51
5	-4.795	-
6	-3.536	-
7	-2.461	-
8	-0.248	-

Πίνακας 2.68: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Ακετοφαινόνη σε eV.

Σχήμα 2.106: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Ακετοφαινόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Ακετοφαινόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.69.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.536	-4.795	4.741
πειραματικά	-9.510	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.003	-	-

Πίνακας 2.69: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Ακετοφαινόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Ακετοφαινόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.70. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.107, 2.108 και 2.109.

Πίνακας 2.70: Ιδιοανύσματα για την Ακετοφαινόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	3.613E-01	0.000E + 00	0.131
4	2	3.313E-03	0.000E + 00	0.000
4	3	-5.409E-01	0.000E + 00	0.293
4	4	-2.882E-01	0.000E + 00	0.083
4	5	2.502E-01	0.000E + 00	0.063
4	6	5.361E-01	0.000E + 00	0.287
4	7	2.807E-01	0.000E + 00	0.079
4	8	-2.550E-01	0.000E + 00	0.065
5	1	-4.513E-01	0.000E + 00	0.204
5	2	5.401E-01	0.000E + 00	0.292
5	3	3.147E-01	0.000E + 00	0.099
5	4	-3.315E-01	0.000E + 00	0.110
5	5	-1.171E-01	0.000E + 00	0.014
5	6	4.007E-01	0.000E + 00	0.161
5	7	-1.182E-01	0.000E + 00	0.014
5	8	-3.278E-01	0.000E + 00	0.107

Σχήμα 2.107: Συντεταγμένες της Ακετοφαινόνης.

Σχήμα 2.108: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.109: Πιθανότητα LUMO για τη Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.110.

Σχήμα 2.110: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη Ακετοφαινόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.11 Αιθανόνη (Ethanone, $C_9H_{10}O$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο Aιθανόνη (Ethanone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην Αιθανόνη (Σχήμα 2.111) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.111: Αιθανόνη (ethanone), $C_9H_{10}O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Αιθανόνης φαίνονται στον Πίνακα 2.71. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
0	5.4243	0.0581	4.0025
С	5.5781	1.0780	3.3464
С	4.4038	1.7858	2.7453
С	4.5248	2.9573	1.9858
С	3.3953	3.5726	1.4475
С	2.1165	3.0405	1.6513
С	2.0012	1.8646	2.4117
С	3.1224	1.2479	2.9502
С	0.8898	3.7143	1.0849
С	6.9710	1.6491	3.1277
Н	7.2140	1.7003	2.0596
Н	7.6944	1.0064	3.6321
Н	7.0485	2.6666	3.5291
Н	3.0358	0.3390	3.5368
Н	5.5012	3.3972	1.8064
Н	1.0171	1.4320	2.5787
Н	3.5085	4.4800	0.8590
Н	0.2349	2.9936	0.5815
Н	1.1557	4.4924	0.3627
Н	0.2964	4.1869	1.8785

Πίνακας 2.71: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Αιθανόνης σε Å [10].

και διεγέρσεως από το άρθρο [19] δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$, στη συγκεκριμένη οργανική ένωση έχουμε την πειραματική τιμή μόνο για το HOMO. HOMO_{exp} = -9.38 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (ethanone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O}$ = -9.5 eV και για MMTS $E_{\rm O}$ = -9 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα ethanone.f ethanone.outputMMTS) λειτουργούν αχριβώς όπως τα προγράμματα benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Αιθανόνης τα εφτά άτομα άνθραχα χαι το ένα άτομο οξυγόνου (εφόσον τα δύο άτομα άνθραχα έχουν χρησιμοποιήσει όλα τους τα ηλεκτρόνια για δημιουργία ς δεσμού με τα γειτονιχά τους άτομα, με αποτέλεσμα να μην έχουν ηλεκτρόνια στο p_z τροχιαχό). Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στην συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο ethanone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 2.71) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Αιθανόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & t \\ 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t \\ 0 & 0 & t & 0 & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(2.14)

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -9.5 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -9 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.71). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία ethanone.outputHKS και ethanone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HO-MO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.11.1 Αιθανόνη ΗΚS

Στην εθανόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.72. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.112.

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.28	-
2	-11.27	-
3	-9.18	-
4	-9.171	-9.38
5	-5.342	-
6	-4.22	-
7	-3.389	-
8	-1.543	-

Σχήμα 2.112: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Αιθανόνης.

148

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Αιθανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.73.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.171	-5.342	3.829
πειραματικά	-9.380	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.022	-	-

Πίνακας 2.73: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Αιθανόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της εθανόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.74. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 2.113, 2.114 και 2.115.

Πίνακας 2.74: Ιδιοανύσματα για την Αιθανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4, E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-3.329E-01	0.000E + 00	0.111
4	2	3.405E-02	0.000E + 00	0.001
4	3	5.385E-01	0.000E + 00	0.290
4	4	3.429E-01	0.000E + 00	0.118
4	5	-1.900E-01	0.000E + 00	0.036
4	6	-5.373E-01	0.000E + 00	0.289
4	7	-3.548E-01	0.000E + 00	0.126
4	8	1.726E-01	0.000E + 00	0.030
5	1	4.368E-01	0.000E + 00	0.191
5	2	-5.653E-01	0.000E + 00	0.320
5	3	-2.968E-01	0.000E + 00	0.088
5	4	3.340E-01	0.000E + 00	0.112
5	5	1.101E-01	0.000E + 00	0.012
5	6	-3.978E-01	0.000E + 00	0.158
5	7	1.112E-01	0.000E + 00	0.012
5	8	3.277E-01	0.000E + 00	0.107

Σχήμα 2.113: Συντεταγμένες της Αιθανόνης.

Σχήμα 2.114: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.115: Πιθανότητα LUMO για την Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.116.

Σχήμα 2.116: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.11.2 Αιθανόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.75. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.117.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.15	-
2	-11.83	-
3	-9.591	-
4	-9.452	-9.38
5	-4.701	-
6	-3.529	-
7	-2.426	-
8	-0.243	-

Πίνακας 2.75: Ιδιοτιμές ενέργειας για την Αιθανόνη σε eV.

Σχήμα 2.117: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Αιθανόνης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της Αιθανόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.76.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.452	-4.701	4.751
πειραματικά	-9.380	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.008	-	-

Πίνακας 2.76: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της Αιθανόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της Αιθανόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 2.77. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_4 χαι E_5 δηλαδή των ΗΟΜΟ χαι LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφιχή απειχόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις ΗΟΜΟ χαι LUMO στα Σχήματα 2.118, 2.119 χαι 2.120.

Πίνακας 2.77: Ιδιοανύσματα για την Αιθανόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4, E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	3.863E-01	0.000E + 00	0.149
4	2	4.448E-02	0.000E + 00	0.002
4	3	-5.303E-01	0.000E + 00	0.281
4	4	-2.861E-01	0.000E + 00	0.082
4	5	2.508E-01	0.000E + 00	0.063
4	6	5.307E-01	0.000E + 00	0.282
4	7	2.639E-01	0.000E + 00	0.070
4	8	-2.674E-01	0.000E + 00	0.072
5	1	-4.630E-01	0.000E + 00	0.214
5	2	5.069E-01	0.000E + 00	0.257
5	3	3.345E-01	0.000E + 00	0.112
5	4	-3.302E-01	0.000E + 00	0.109
5	5	-1.278E-01	0.000E + 00	0.016
5	6	4.123E-01	0.000E+00	0.170
5	7	-1.291E-01	0.000E + 00	0.017
5	8	-3.236E-01	0.000E + 00	0.105

Σχήμα 2.118: Συντεταγμένες της Αιθανόνης.

Σχήμα 2.119: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.120: Πιθανότητα LUMO για την Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 2.121.

Σχήμα 2.121: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη Αιθανόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.12 Πεντανάλη (Pentanal, $C_5H_{10}O$)

Ακολουθούμε την ίδια διαδικασία όπως με τις προηγούμενες ενώσεις για το μόριο Πεντανάλη (Pentanal). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στην Πεντανάλη (Σχήμα 2.122) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, του οξυγόνου και του υδρογόνου.

Σχήμα 2.122: Πεντανάλη (pentanal), $C_5 H_{10} O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Πεντανάλης φαίνονται στον Πίνακα 2.78. Στη περίπτωση αυτή ακολουθούμε την ίδια αιτιολόγηση όπως στη 2-πεντανόνη (βλεπε

άτομο	x	y	z
Ο	3.4536	2.6776	5.3683
С	2.7200	1.7315	5.5539
С	1.8447	1.0955	4.4983
С	1.9450	1.7468	3.1185
С	1.0464	1.0780	2.0712
С	1.1504	1.7351	0.6912
Н	0.8102	1.1141	4.8786
Н	2.1065	0.0255	4.4593
Н	1.6890	2.8103	3.2061
Н	2.9904	1.7192	2.7858
Н	1.3090	0.0134	1.9902
Н	0.0017	1.1082	2.4128
Н	2.6519	1.2600	6.5618
Н	0.8580	2.7913	0.7329
Н	2.1775	1.6916	0.3088
Н	0.5011	1.2369	-0.0374

Πίνακας 2.78: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Πεντανάλη σε \mathring{A} [10].

υποκεφάλαιο 2.4) όπου η πειραματική τιμή είναι: HOMO_{exp} = -11.70 eV, και όχι αυτή από το NIΣT καθώς η τελευταία δεν περιγράφει ppπ τροχιακό. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (pentanal.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O} = -9.5 \text{ eV}$ και για MMTS $E_{\rm O} = -9.5 \text{ eV}$. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα pentanal.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (pentanal.input) και εξόδου (pentanal.outputHKS, pentanal.outputMMTS) λειτουργούν αχριβώς όπως τα προγράμματα (benzaldehyde.f, benzaldehyde.input, (benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTSτα παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄).

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρου
ν p_z τροχιακά, δηλαδή στην περίπτωση της πεντανάλης το ένα άτομο άνθρακα

και το ένα άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές και σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε κάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο pentanal.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίνακας 2.78) και τις πειραματικές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της πεντανάλης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_O & t \\ t & E_C \end{bmatrix}$$
(2.15)

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -9.5 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \text{ eV}$, $E_{\rm O} = -9,5 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (2.78). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία pentanal.outputHKS και pentanal.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HO-MO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

2.12.1 Πεντανάλη ΗΚS

Στην πεντανάλη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.79. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.123. Επίσης στο Σχήμα 2.124 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

Πίνακας 2.79: Ιδιοτιμές ενέργειας για την πεντανάλη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.66	-11.7
2	-4.542	-

Σχήμα 2.123: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της πεντανάλης.

Σχήμα 2.124: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι το άτομο άνθραχα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιαχό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριαχό τροχιαχό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της πεντανάλης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίναχα 2.80.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-11.658	-4.542	7.116
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.004	-	-

Πίνακας 2.80: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της πεντανάλης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της πεντανάλης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.81. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_1 και E_2 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται Στα σχήματα 2.125, 2.126 και 2.127.

Πίνακας 2.81: Ιδιοανύσματα για τη πεντανάλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1, E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.347E-01	0.000E + 00	0.697
1	2	-5.507E-01	0.000E + 00	0.303
2	1	5.507E-01	0.000E + 00	0.303
2	2	-8.347E-01	0.000E + 00	0.697

Σχήμα 2.125: Συντεταγμένες της πεντανάλης.

Σχήμα 2.126: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για την πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.127: Πιθανότητα LUMO για την πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.12.2 Πεντανάλη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.82. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 2.128.

Πίνακας	2.82:	Ιδιοτιμές	ενέργειας	για τη	πεντανάλη	$\sigma \epsilon eV.$
				/		

l	E_l	$E_l exp$
1	-12.29	-11.7
2	-3.771	-

Σχήμα 2.128: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της πεντανάλης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο στο p_z τροχιακό, έχουμε 2 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν το χαμηλότερο σε ενέργεια μοριακό τροχιακό. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της πεντανάλης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 2.83.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-12.289	-3.771	8.519
πειραματικά	-11.70	-	-
σχετικό σφάλμα	-0.050	-	-

Πίνακας 2.83: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της πενταναλ σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της πεντανάλης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.84. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_1 και E_2 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 2.129, 2.130 και 2.131.

Πίνακας 2.84: Ιδιοανύσματα για τη πεντανάλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_1, E_2 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
1	1	-8.201E-01	0.000E + 00	0.673
1	2	-5.722E-01	0.000E + 00	0.327
2	1	5.722E-01	0.000E + 00	0.327
2	2	-8.201E-01	0.000E + 00	0.673

Σχήμα 2.129: Συντεταγμένες της πεντανάλης.

Σχήμα 2.130: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 2.131: Πιθανότητα LUMO για τη πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.
Ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης των χαταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παραχάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο Σχήμα 2.132.

Σχήμα 2.132: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για την πεντανάλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

2.13 Συμπέρασμα

Με βάση τη μελέτη που έγινε στα προηγούμενα υποκεφάλαια μπορούμε να κάνουμε πλέον μία εκτίμηση της επιτόπιας ενέργειας του ατόμου του Οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1, την οποία θα χρησιμοποιήσουμε στη μελέτη των οργανικών ενώσεων του επόμενου Κεφαλαίου. Παρακάτω παρουσιάζουμε συνοπτικά, στον Πίνακα 2.85, τα αποτελέσματα της μελέτης των οργανικών ενώσεων για την επιτόπια ενέργεια του ατόμου του Οξυγόνου μαζί με τα σχετικά σφάλματα τόσο για την παραμετροποίηση HKS [1] όπως και για την παραμετροποίηση MMTS [2] καθώς και τη μέση τιμή που προκύπτει και για τις δύο παραμετροποιήσεις. Επίσης παραθέτουμε και σχετικό διάγραμμα των αποτελεσμάτων της μελέτης στο Σχήμα 2.133.

Πίνακας 2.85: Επιτόπια ενέργεια του ατόμου του Οξυγόνου (ΕΟ1) των μορίων του παρόντος κεφαλαίου με τα αντίστοιχα σφάλματα καθώς και η μέση τιμή της και για τις δύο παραμετροποιήσεις HKS, MMTS.

άτομο	HKS EO1	HKS error EO1	MMTS EO1	MMTS error EO1
2-Πεντανόνη	-9.5	1	-9	1
Ακεταλδεύδη	-11.5	1	-10.5	1
Ακετόνη	-9	3	-8.5	2.5
Βενζαλδεΰδη	-9	1	-10	1
Βενζανθρόνη	-7.5	1	-7.5	1
Ναφθοκινόνη	-9.5	1.5	-10	1.5
p-Βενζοκινόνη	-9.5	1.5	-10	1
2,3-Βουτανεδιόνη	-7.5	1	-7	1
2-Οκτανόνη	-9.5	1	-9	1
Πεντανάλη	-9.5	1	-9.5	1
Αχετοφαινόνη	-10	1	-9.5	1
Αιθανόνη	-9.5	1	-9	1
mean value	-9.4	-	-9.2	-

Σχήμα 2.133: Επιτόπιες ενέργειες των ατόμων οξυγόνου (ΕΟ1) του παρόντος κεφαλαίου με τα αντίστοιχα σφάλματα τόσο για την παραμετροποίηση HKS όσο και για την παραμετροποίηση MMTS.

Κεφάλαιο 3

Εφαρμογή της μέθοδος LCAO με p_z ατομικά τροχιακά σε επίπεδα οργανικά μορία με οξύγονο έντος (η και έκτος) δακτύλιος

Στο παρόν κεφάλαιο (όπως και στο προηγούμενο) θα εφαρμόσουμε τη μέθοδο LCAO σε επίπεδα οργανικά μόρια με τη διαφορά ότι τώρα θα δώσουμε έμφαση σε μόρια που περιέχουν άτομα οξυγόνου με δύο ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό (αριθμός συντάξεως 2) και θα θεωρήσουμε πλέον την επιτόπια ενέργεια του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 1 δεδομένη. Η διαδικασία θα πραγματοποιηθεί με δύο παραμετροποιήσεις, την HKS και την MMTS. Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως και στο Κεφάλαιο 2.

3.1 Κουμαρίνη (Coumarin, $C_9H_6O_2$)

Θα ξεκινήσουμε τη μελέτη με το μόριο Κουμαρίνη (Coumarin). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη κουμαρίνη (Σχήμα 3.1) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, των οξυγόνων και του υδρογόνου.

Σχήμα 3.1: Κουμαρινη (Coumarin), $C_9H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Κουμαρίνης φαίνονται στον Πίνακα 3.1. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
Ο	-3.5378	3.5286	0.7419
С	-2.5024	2.9218	0.8761
С	-1.3316	3.3694	1.6255
С	-0.2150	2.6129	1.7175
С	-0.1410	1.3257	1.0726
С	0.9836	0.4814	1.1221
С	0.9752	-0.7451	0.4727
С	-0.1640	-1.1490	-0.2403
С	-1.2892	-0.3338	-0.3056
С	-1.2728	0.8986	0.3503
0	-2.3940	1.6711	0.2638
Н	-1.4213	4.3409	2.0976
Н	0.6464	2.9649	2.2810
Н	1.8597	0.8064	1.6779
Н	1.8472	-1.3905	0.5159
Н	-0.1718	-2.1088	-0.7489
Н	-2.1795	-0.6279	-0.8515

Πίνακας 3.1: Οι συντεταγμένες των ατόμων της κουμαρίνης σε A [10].

και διεγέρσεως από τα άρθρα [20] και [21] δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.72 eV, LUMO_{exp} = -4.78 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 3.940 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (coumarin.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2}$ = -11.5 eV και για MMTS $E_{\rm O2}$ = -12 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα coumarin.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (coumarin.input) και εξόδου (coumarin.outputHKS, coumarin.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄. Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της χουμαρινης τα εννέα άτομα άνθραχα χαι τα δύο άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο cumarin.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.1) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της κουμαρίνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.4$ eV, $E_{\rm O2} = -11.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.2$ eV, $E_{\rm O2} = -12$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.1). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία coumarin.outputHKS και coumarin.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.1.1 Κουμαρίνη ΗΚS

Στη κουμαρίνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.2. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.2. Επίσης στο Σχήμα 3.3 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.16	-
2	-11.77	-
3	-11.06	-
4	-10.12	-
5	-8.829	-
6	-8.404	-8.72
7	-5.279	-4.78
8	-4.059	-
9	-3.737	-
10	-2.554	-
11	-1.241	-

Πίνακας 3.2: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη κουμαρίνη σε eV.

Σχήμα 3.2: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της κουμαρίνης.

Σχήμα 3.3: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 12 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 6 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της κουμαρίνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.3.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.637	-5.344	3.293
πειραματικά	-8.720	-4.780	3.940
σχετικό σφάλμα	-0.010	-0.118	0.164

Πίνακας 3.3: ΗΟΜΟ, LUMO και E_q της κουμαρίνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της κουμαρίνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.4. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_6 και E_7 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.4, 3.5 και 3.6.

Πίνακας 3.4: Ιδιοανύσματα για τη κουμαρίνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
6	1	-2.741E-01	0.000E + 00	0.075
6	2	2.634E-01	0.000E + 00	0.069
6	3	3.409E-01	0.000E + 00	0.116
6	4	2.566E-02	0.000E + 00	0.001
6	5	-3.662E-01	0.000E + 00	0.134
6	6	1.226E-01	0.000E + 00	0.015
6	7	4.515E-01	0.000E + 00	0.204
6	8	2.333E-01	0.000E + 00	0.054
6	9	-2.615E-01	0.000E + 00	0.068
6	10	-4.407E-01	0.000E + 00	0.194
6	11	2.621E-01	0.000E + 00	0.069
7	1	1.956E-01	0.000E + 00	0.038
7	2	-3.835E-01	0.000E + 00	0.147
7	3	-3.460E-01	0.000E + 00	0.120
7	4	5.073E-01	0.000E + 00	0.257
7	5	9.561E-02	0.000E + 00	0.009
7	6	-3.709E-01	0.000E + 00	0.138
7	7	1.088E-01	0.000E + 00	0.012
7	8	3.187E-01	0.000E + 00	0.102
7	9	-2.811E-01	0.000E + 00	0.079
7	10	-1.663E-01	0.000E + 00	0.028
7	11	2.662E-01	0.000E + 00	0.071

Σχήμα 3.4: Συντεταγμένες της κουμαρίνης.

Σχήμα 3.5: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.6: Πιθανότητα LUMO για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.1.2 Κουμαρίνη MMTS

Αντίστοιχη ακριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.5. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.7. Επίσης στο Σχήμα 3.8 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-15.41	-
2	-12.63	-
3	-11.65	-
4	-10.66	-
5	-9.139	-
6	-8.486	-8.72
7	-4.757	-4.78
8	-3.311	-
9	-2.887	-
10	-1.438	-
11	0.131	-

Πίνακας 3.5: Ιδιοτιμές ενέργειας για την κουμαρίνη σε eV.

Σχήμα 3.7: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της κουμαρίνης.

Σχήμα 3.8: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 12 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 6 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της κουμαρίνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.6.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.721	-4.856	3.864
πειραματικά	-8.720	-4.780	3.940
σχετικό σφάλμα	-0.000	-0.016	0.019

Πίνακας 3.6: ΗΟΜΟ, LUMO και E_q της κουμαρίνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της κουμαρίνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.7. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_6 και E_7 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.9, 3.10 και 3.11.

Πίνακας 3.7: Ιδιοανύσματα για τη κουμαρίνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
6	1	3.866E-01	0.000E + 00	0.149
6	2	-1.566E-01	0.000E + 00	0.025
6	3	-4.683E-01	0.000E + 00	0.219
6	4	-1.810E-01	0.000E + 00	0.033
6	5	3.940E-01	0.000E + 00	0.155
6	6	6.988E-02	0.000E + 00	0.005
6	7	-3.337E-01	0.000E + 00	0.111
6	8	-3.135E-01	0.000E + 00	0.098
6	9	1.045E-01	0.000E + 00	0.011
6	10	3.908E-01	0.000E + 00	0.153
6	11	-2.014E-01	0.000E + 00	0.041
7	1	-2.510E-01	0.000E + 00	0.063
7	2	3.427E-01	0.000E + 00	0.117
7	3	3.896E-01	0.000E + 00	0.152
7	4	-5.004E-01	0.000E + 00	0.250
7	5	-1.410E-01	0.000E + 00	0.020
7	6	3.647 E-01	0.000E + 00	0.133
7	7	-6.683E-02	0.000E + 00	0.004
7	8	-3.347E-01	0.000E + 00	0.112
7	9	2.537E-01	0.000E + 00	0.064
7	10	1.936E-01	0.000E + 00	0.037
7	11	-2.147E-01	0.000E + 00	0.046

Σχήμα 3.9: Συντεταγμένες της κουμαρίνης.

Σχήμα 3.10: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.11: Πιθανότητα LUMO για τη κουμαρίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.2 Φ ואסטסלא η (Ficusin, $C_{11}H_6O_3$)

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Φικουσίνη (Ficusin). Σε αυτή την ένωση χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα B3LYP/6-311++G** για την δημιουργία και τον καθορισμό των συντεταγμένων των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη φικουσίνη (Σχήμα 3.12) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, των οξυγόνων και του υδρογόνου.

Σχήμα 3.12: φικουσίνη (ficusin), $C_9H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του προγράμματος $B3LYP/6-311++G^{**}$.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Φικουσίνης φαίνονται στον Πίνακα 3.8. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
0	-1.7196	3.8275	0.000000
С	-1.5843	2.6326	0.000000
0	-0.2836	2.1258	0.000000
С	0.0000	0.7897	0.000000
С	1.3448	0.4356	0.000000
С	1.6100	-0.9221	0.000000
0	2.8486	-1.4892	0.000000
С	2.6494	-2.8528	0.000000
С	1.3380	-3.1767	0.000000
С	0.6160	-1.9249	0.000000
С	-0.7211	-1.5414	0.000000
С	-1.0385	-0.1757	0.000000
С	-2.3910	0.3189	0.000000
С	-2.6533	1.6424	0.000000
Н	3.5495	-3.4445	0.000000
Н	0.9293	-4.1746	0.000000
Н	-1.5185	-2.2760	0.000000
Н	2.1204	1.1893	0.000000
Н	-3.2043	-0.4000	0.000000
Н	-3.6594	2.0391	0.000000

Πίνακας 3.8: Οι συντεταγμένες των ατόμων της φικουσίνης σε Å [10].

και διεγέρσεως από το άρθρο [22], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -7.92 eV, LUMO_{exp} = -4.19 eV, $E_{\rm g}$ exp = 3.73 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (ficusin.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοχιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2} = -10.5$ eV και για MMTS $E_{\rm O2} = -10.5$ eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα ficusin.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (ficusin.input) και εξόδου (ficusin.outputHKS, ficusin.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της φιχουσίνης τα 11 άτομα άνθραχα χαι τα 3 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο ficusin.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.8) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της φικουσίνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

Γ	E_{O1}	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 -	
	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	
	0	t	E_{O2}	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	t	0	0	
İ	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	t	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	t	E_{O2}	t	0	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	
	0	0	0	0	0	t	0	0	t	E_C	t	0	0	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	
	0	0	0	t	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	
	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	
L	0	0	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	
														()	(3.2)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.4$ eV, $E_{\rm O2} = -10.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.2$ eV, $E_{\rm O2} = -10.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.8). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία ficusin.outputHKS και ficusin.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση

186

με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.2.1 Φιχουσίνη HKS

Στη φικουσίνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.9. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.13. Επίσης στο Σχήμα 3.14 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.78	-
2	-13.33	-
3	-11.53	-
4	-10.84	-
5	-9.875	-
6	-9.45	-
7	-8.29	-
8	-7.931	-7.92
9	-5.227	-4.19
10	-4.122	-
11	-3.553	-
12	-2.912	-
13	-2.222	-
14	-1.055	-

Πίνακας 3.9: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη φικουσίνη σε eV.

Σχήμα 3.13: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της φικουσίνης.

Σχήμα 3.14: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και τα οξυγόνα O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 16 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 8 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της φικουσίνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.10.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.271	-5.565	2.705
πειραματικά	-8.310	-4.550	3.760
σχετικό σφάλμα	-0.005	-0.223	0.281

Πίνακας 3.10: ΗΟΜΟ, LUMΟ και E_q της φικουσίνης $\sigma \epsilon eV$.

Τα ιδιοανύσματα της φιχουσίνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.11. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό και το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_8 και E_9 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις καταστάσεις ΗΟΜΟ και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.15, 3.16 και 3.17.

Πίνακας 3.11: Ιδιοανύσματα για τη φικουσίνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
8	1	-8.051E-02	0.000E+00	0.006
8	2	8.559E-02	0.000E + 00	0.007
8	3	1.049E-01	0.000E + 00	0.011
8	4	-3.971E-01	0.000E + 00	0.158
8	5	-2.673E-01	0.000E + 00	0.071
8	6	2.256E-01	0.000E + 00	0.051
8	7	9.569E-02	0.000E + 00	0.009
8	8	-5.235E-01	0.000E + 00	0.274
8	9	-4.044E-01	0.000E + 00	0.164
8	10	3.228E-01	0.000E + 00	0.104
8	11	3.601E-01	0.000E + 00	0.130
8	12	-9.636E-02	0.000E + 00	0.009
8	13	-3.566E-02	0.000E + 00	0.001
8	14	6.335E-02	0.000E + 00	0.004
9	1	2.536E-01	0.000E + 00	0.064
9	2	-4.764E-01	0.000E + 00	0.227
9	3	1.589E-01	0.000E + 00	0.025
9	4	-1.884E-01	0.000E + 00	0.035
9	5	-1.598E-01	0.000E + 00	0.026
9	6	2.587E-01	0.000E + 00	0.067
9	7	-3.745E-02	0.000E + 00	0.001
9	8	-1.101E-01	0.000E + 00	0.012
9	9	8.348E-02	0.000E + 00	0.007
9	10	8.485E-02	0.000E + 00	0.007
9	11	$-3.67\overline{2E-01}$	0.000 E + 00	0.135
9	12	8.439E-02	$0.\overline{000E+00}$	0.007
9	13	5.403E-01	0.000E + 00	0.292
9	14	$-3.065 \text{E}-\overline{01}$	0.000E + 00	0.094

Σχήμα 3.15: Συντεταγμένες της φικουσίνης.

Σχήμα 3.16: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.17: Πιθανότητα LUMO για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.2.2 Φικουσίνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία αχολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.12. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.18. Επίσης στο Σχήμα 3.19 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.9	-
2	-14.3	-
3	-12.22	-
4	-11.38	-
5	-10.3	-
6	-9.767	-
7	-8.365	-
8	-7.929	-7.92
9	-4.69	-4.19
10	-3.33	-
11	-2.633	-
12	-1.869	-
13	-1.027	-
14	0.368	-

Πίνακας 3.12: Ιδιοτιμές ενέργειας για την φικουσίνη σε eV.

Σχήμα 3.18: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της φικουσίνης.

Σχήμα 3.19: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα αλλά και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και τα οξυγόνα O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 16 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 8 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της φικουσίνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.13.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.385	-4.929	3.456
πειραματικά	-8.310	-4.550	3.760
σχετικό σφάλμα	-0.009	-0.083	0.081

Πίνακας 3.13: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της φικουσίνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της φικουσίνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.14. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_8 και E_9 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.20, 3.21 και 3.22.

Πίνακας 3.14: Ιδιοανύσματα για τη φικουσίνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_6 , E_7 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
8	1	1.523E-01	0.000E + 00	0.023
8	2	-7.378E-02	0.000E + 00	0.005
8	3	-1.491E-01	0.000E + 00	0.022
8	4	4.080E-01	0.000E + 00	0.166
8	5	2.789E-01	0.000E + 00	0.078
8	6	-2.377E-01	0.000E + 00	0.057
8	7	-1.114E-01	0.000E + 00	0.012
8	8	4.998E-01	0.000E + 00	0.250
8	9	3.907E-01	0.000E + 00	0.153
8	10	-3.182E-01	0.000E + 00	0.101
8	11	-3.229E-01	0.000E + 00	0.104
8	12	1.259E-01	0.000E + 00	0.016
8	13	1.005E-03	0.000E + 00	0.000
8	14	-1.099E-01	0.000E + 00	0.012
9	1	-2.881E-01	0.000E + 00	0.083
9	2	3.850E-01	0.000E + 00	0.148
9	3	-1.563E-01	0.000E + 00	0.024
9	4	1.569E-01	0.000E + 00	0.025
9	5	1.931E-01	0.000E + 00	0.037
9	6	-2.580E-01	0.000E + 00	0.067
9	7	3.663E-02	0.000E + 00	0.001
9	8	1.387E-01	0.000E + 00	0.019
9	9	-1.056E-01	0.000E + 00	0.011
9	10	-9.747E-02	0.000E + 00	0.010
9	11	4.007E-01	0.000E + 00	0.161
9	12	-1.200E-01	$0.\overline{000E+00}$	0.014
9	13	-5.154E-01	0.000E + 00	0.266
9	14	3.661E-01	0.000E+00	0.134

Σχήμα 3.20: Συντεταγμένες της φικουσίνης.

Σχήμα 3.21: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.22: Πιθανότητα LUMO για τη φικουσίνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.3 Φουράνιο (Furan, C_4H_4O)

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Φουράνιο (Furan). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στο Φουράνιο (Σχήμα 3.23) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, των οξυγόνων και του υδρογόνου.

Σχήμα 3.23: Φουράνιο (furan), C_4H_4O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου του Φουράνιου φαίνονται στον Πίνακα 3.15. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
С	1.8641	2.6288	0.0307
С	1.0719	1.5081	0.0584
0	1.8529	0.3732	0.0940
С	3.1659	0.7915	0.0885
С	3.2275	2.1622	0.0503
Н	1.5480	3.6671	0.0000
Н	0.0000	1.3379	0.0579
Н	3.9082	0.0000	0.1144
Н	4.1140	2.7891	0.0370

Πίνακας 3.15: Οι συντεταγμένες των ατόμων του Φουράνιου σε Å [10].

και διεγέρσεως από το άρθρο [23] δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.88 eV, LUMO_{exp} = -3.43 eV, $E_{\rm g}$ exp = 5.45 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (furan.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοχιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2} = -10.5$ eV και για MMTS $E_{\rm O2} = -10.5$ eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα furan.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (furan.input) και εξόδου (furan.outputHKS, furan.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση του Φουράνιου τα 4 άτομα άνθραχα χαι το 1 άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο furan.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.15) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση του Φουράνιου, ο Πίναχας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_C & t & 0 & 0 & t \\ t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & t & E_{O2} & t & 0 \\ 0 & 0 & t & E_C & t \\ t & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(3.3)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.4$ eV, $E_{\rm O2} = -7.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.2$ eV, $E_{\rm O2} = -10.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.15). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία furan.outputHKS και furan.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.3.1 Φουράνιο HKS

Στο Φουράνιο οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.16. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.24. Επίσης στο Σχήμα 3.25 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-11.88	-
2	-8.454	-
3	-8.342	-8.88
4	-2.877	-3.43
5	-2.747	-

Πίνακας 3.16: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Φουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.24: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Φουράνιου.

Σχήμα 3.25: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

200

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 6 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 3 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του φουράν σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.17.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.342	-2.887	5.465
πειραματικά	-8.880	-3.430	5.450
σχετικό σφάλμα	-0.061	-0.161	0.003

Πίνακας 3.17: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Φουράνιου σ
εeV.

Τα ιδιοανύσματα του φουράν παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.18. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_3 και E_4 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.26, 3.27 και 3.28.

Πίνακας 3.18: Ιδιοανύσματα για το Φουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_3 , E_4 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
3	1	-3.829E-01	0.000E + 00	0.147
3	2	-5.944E-01	0.000E + 00	0.353
3	3	-2.146E-04	0.000E + 00	0.000
3	4	5.943E-01	0.000E + 00	0.353
3	5	3.832E-01	0.000E + 00	0.147
4	1	2.217E-01	0.000E + 00	0.049
4	2	-5.320E-01	0.000E + 00	0.283
4	3	5.812E-01	0.000E + 00	0.338
4	4	-5.308E-01	0.000E + 00	0.282
4	5	2.198E-01	0.000E + 00	0.048

Σχήμα 3.26: Συντεταγμένες του Φουράνιου.

Σχήμα 3.27: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.28: Πιθανότητα LUMO για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.3.2 Φουράνιο MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.19. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.29.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.02	-
2	-8.883	-
3	-8.567	-8.88
4	-2.038	-3.43
5	-1.728	-

Πίνακας 3.19: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Φουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.29: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Φουράνιου.

204

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 6 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 3 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Φουράνιου σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.20.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.567	-2.038	6.529
πειραματικά	-8.880	-3.430	5.450
σχετικό σφάλμα	-0.035	-0.406	0.198

Πίνακας 3.20: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Φουράνιου σ
εeV.

Τα ιδιοανύσματα του Φουράνιου παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.21. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_3 και E_4 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.30, 3.31 και 3.32.

Πίνακας 3.21: Ιδιοανύσματα για το Φουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_3 , E_4 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
3	1	-3.830E-01	0.000E + 00	0.147
3	2	-5.944E-01	0.000E + 00	0.353
3	3	-9.220E-05	0.000E + 00	0.000
3	4	5.943E-01	0.000E + 00	0.353
3	5	3.831E-01	0.000E + 00	0.147
4	1	2.292E-01	0.000E + 00	0.053
4	2	-5.400E-01	0.000E + 00	0.292
4	3	5.593E-01	0.000E + 00	0.313
4	4	-5.394E-01	0.000 E + 00	0.291
4	5	2.283E-01	0.000 E + 00	0.052

Σχήμα 3.30: Συντεταγμένες του Φουράνιου.

Σχήμα 3.31: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.32: Πιθανότητα LUMO για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.33.

Σχήμα 3.33: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Φουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.4 Ξανθόνη (Xanthone, $C_{13}H_6O_2$)

Θα αχολουθήσουμε την ίδια διαδιχασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Ξανθόνη (Xanthone). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στη Ξανθόνη (Σχήμα 3.34) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα, των οξυγόνων χαι του υδρογόνου.

Σχήμα 3.34: Ξανθόνη (Xanthone), $C_{13}H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Ξανθόνη φαίνονται στον Πίνακα 3.22. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιονισμού

άτομο	x	y	z
Ο	-2.2061	0.1818	-2.6075
С	-2.2584	0.4898	-1.4191
С	-2.2274	-0.5089	-0.3305
С	-2.1352	-1.8827	-0.6138
С	-2.1066	-2.8163	0.4100
С	-2.1706	-2.3860	1.7460
С	-2.2621	-1.0350	2.0534
С	-2.2901	-0.1016	1.0114
Ο	-2.3815	1.2140	1.3775
С	-2.4150	2.1851	0.4136
С	-2.5099	3.5056	0.8666
С	-2.5477	4.5361	-0.0632
С	-2.4919	4.2639	-1.4405
С	-2.3982	2.9520	-1.8775
С	-2.3583	1.8899	-0.9576
Н	-2.0880	-2.1751	-1.6581
Η	-2.0351	-3.8759	0.1836
Н	-2.1487	-3.1147	2.5517
Н	-2.3127	-0.6825	3.0784
Н	-2.5520	3.6948	1.9343
Н	-2.6215	5.5632	0.2837
Н	-2.5223	5.0793	-2.1569
Н	-2.3528	2.7010	-2.9326

Πίνακας 3.22: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Ξανθόνης σε \mathring{A} [10].

και διεγέρσεως από τα άρθρα [24] και [25], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.42 eV, LUMO_{exp} = -4.74 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 3.68 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (xanthone.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2}$ = -11 eV και για MMTS $E_{\rm O2}$ = -10 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα xanthone.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (xanthone.input) και εξόδου (xanthone.outputHKS, xanthone.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βεν-ζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτHKΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτMMTΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Ξανθόνης τα 13 άτομα άνθραχα χαι τα 2 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο xanthone.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.22) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Ξανθόνης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$\begin{bmatrix} E \end{bmatrix}$	O1	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 -	
1	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	
()	t	E_C	t	0	0	t	0	0	0	0	0	0	0	0	
()	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
()	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
()	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	ĺ
()	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	
()	0	t	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	
()	0	0	0	0	0	0	t	E_{O2}	t	0	0	0	0	0	
()	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	t	
()	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	
()	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	
()	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	
()	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	
[()	t	0	0	0	0	0	0	0	t	0	0	0	t	E_C	
															(3.4)	1)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.4$ eV, $E_{\rm O2} = -11$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.2$ eV, $E_{\rm O2} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.22). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία xanthone.outputHKS και xanthone.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.4.1 Ξανθόνη HKS

Στην ξανθόνη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.23. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.35. Επίσης στο Σχήμα 3.36 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.76	-
2	-11.61	-
3	-11.25	-
4	-10.04	-
5	-9.42	-
6	-9.181	-
7	-9.132	-
8	-8.449	-8.42
9	-6.231	-4.74
10	-4.268	-
11	-4.219	-
12	-3.725	-
13	-3.347	-
14	-1.787	-
15	-1.096	-

Πίνακας 3.23: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη ξανθόνη σε eV.

Σχήμα 3.35: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ξανθόνης.

Σχήμα 3.36: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 16 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 8 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ξανθόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.24.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.449	-6.231	2.217
πειραματικά	-8.420	-4.740	3.680
σχετικό σφάλμα	-0.003	-0.315	0.397

Πίνακας 3.24: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της ξανθόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της ξανθόνης παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.25. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_8 και E_9 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.37, 3.38 και 3.39.

Πίνακας 3.25: Ιδιοανύσματα για τη ξανθόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_8, E_9 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
8	1	0.000E + 00	0.000E + 00	0.000
8	2	2.466E-01	0.000E + 00	0.061
8	3	9.801E-02	0.000E + 00	0.010
8	4	-3.253E-01	0.000E + 00	0.106
8	5	-3.228E-01	0.000E + 00	0.104
8	6	1.023E-01	0.000E + 00	0.010
8	7	3.871E-01	0.000E + 00	0.150
8	8	1.722E-01	0.000E + 00	0.030
8	9	-3.461E-01	0.000E + 00	0.120
8	10	1.723E-01	0.000E + 00	0.030
8	11	3.872E-01	0.000E + 00	0.150
8	12	1.022E-01	0.000E + 00	0.010
8	13	-3.230E-01	0.000E + 00	0.104
8	14	-3.254E-01	0.000E + 00	0.106
8	15	9.807E-02	0.000E + 00	0.010
9	1	$0.000 \text{E}{+}00$	0.000E + 00	0.000
9	2	6.163E-01	0.000E + 00	0.380
9	3	-6.569E-02	0.000E + 00	0.004
9	4	-2.935E-01	0.000E + 00	0.086
9	5	1.189E-01	0.000E + 00	0.014
9	6	2.788E-01	0.000E + 00	0.078
9	7	-1.686E-01	0.000E + 00	0.028
9	8	-2.509E-01	0.000E + 00	0.063
9	9	2.697E-01	0.000E + 00	0.073
9	10	-2.509E-01	0.000E + 00	0.063
9	11	-1.686E-01	0.000E + 00	0.028
9	12	2.788E-01	0.000E + 00	0.078
9	13	1.189E-01	0.000E + 00	0.014
9	14	-2.935E-01	0.000E + 00	0.086
9	15	-6.569E-02	0.000E + 00	0.004

Σχήμα 3.37: Συντεταγμένες της ξανθόνης.

Σχήμα 3.38: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.39: Πιθανότητα LUMO για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.4.2 Ξανθόνη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.26. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.40. Επίσης στο Σχήμα 3.41 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.43	-
2	-12.56	-
3	-11.71	-
4	-10.64	-
5	-9.592	-
6	-9.533	-
7	-9.19	-
8	-8.441	-8.42
9	-5.826	-4.74
10	-3.587	-
11	-3.528	-
12	-2.779	-
13	-2.456	-
14	-0.555	-
15	0.359	-

Πίνακας 3.26: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη ξανθόνη σε eV.

Σχήμα 3.40: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της ξανθόνης.

Σχήμα 3.41: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 16 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 8 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της ξανθόνης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.27.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.441	-5.826	2.615
πειραματικά	-8.420	-4.740	3.680
σχετικό σφάλμα	-0.002	-0.229	0.289

Πίνακας 3.27: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της ξανθόνης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της ξανθόνης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.28. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό και το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_8 και E_9 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις καταστάσεις ΗΟΜΟ και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.42, 3.43 και 3.44.

Πίνακας 3.28: Ιδιοανύσματα για τη ξανθόνη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_8 , E_9 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
8	1	0.000E + 00	0.000E + 00	0.000
8	2	3.130E-01	0.000E + 00	0.098
8	3	1.095E-01	0.000E + 00	0.012
8	4	-3.145E-01	0.000E + 00	0.099
8	5	-3.001E-01	0.000E + 00	0.090
8	6	1.333E-01	0.000E + 00	0.018
8	7	3.755E-01	0.000E + 00	0.141
8	8	1.003E-01	0.000E + 00	0.010
8	9	-4.031E-01	0.000E + 00	0.163
8	10	1.004E-01	0.000E + 00	0.010
8	11	3.755E-01	0.000E + 00	0.141
8	12	1.333E-01	0.000E + 00	0.018
8	13	-3.002E-01	0.000E + 00	0.090
8	14	-3.145E-01	0.000E + 00	0.099
8	15	1.096E-01	0.000E + 00	0.012
9	1	$0.000 \text{E}{+}00$	0.000E + 00	0.000
9	2	-5.864E-01	0.000E + 00	0.344
9	3	8.005E-02	0.000E + 00	0.006
9	4	2.928E-01	0.000E + 00	0.086
9	5	-1.481E-01	0.000E + 00	0.022
9	6	-2.644E-01	0.000E + 00	0.070
9	7	2.084E-01	0.000E + 00	0.043
9	8	2.175E-01	0.000E + 00	0.047
9	9	-3.265E-01	0.000E + 00	0.107
9	10	2.175E-01	0.000E + 00	0.047
9	11	2.084E-01	0.000E + 00	0.043
9	12	-2.644E-01	$0.\overline{000E+00}$	0.070
9	13	-1.482E-01	0.000 E + 00	0.022
9	14	2.928E-01	0.000E + 00	0.086
9	15	8.005E-02	0.000E + 00	0.006

Σχήμα 3.42: Συντεταγμένες της ξανθόνης.

Σχήμα 3.43: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.44: Πιθανότητα LUMO για τη ξανθόνη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.5 Μηλεϊνικός ανυδρίτης (Maleic-anhydride, $C_4H_2O_3$)

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Μηλεϊνικός ανυδρίτης (Maleic-anhydride). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στο Μηλεϊνικό ανυδρίτη (Σχήμα 3.45) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα και των οξυγόνων.

Σχήμα 3.45: Μηλεϊνικός ανυδρίτης (Maleic-anhydride), $C_4H_2O_3$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου του Μηλεϊνικού ανυδρίτη φαίνονται στον Πίνακα 3.29. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών

άτομο	x	y	z
Ο	0.0000	3.6164	0.0618
С	0.9010	2.8235	0.0567
Ο	2.1984	3.3503	0.0268
С	3.0802	2.2625	0.0256
Ο	4.2519	2.5217	0.0000
С	2.2836	0.9879	0.0579
С	0.9839	1.3225	0.0760

Πίνακας 3.29: Οι συντεταγμένες των ατόμων του Μηλεϊνικού ανυδρίτη σε Å [10].

ιονισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [26], [27] και [28], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -11.10 eV, LUMO_{exp} = -7.23 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 3.87 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (maleicanhydride.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS E_{O2} = -10 eV και για MMTS E_{O2} = -9,5 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με την παραμετροποίηση HKS και με την MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα maleicanhydride.outputHKS, maleicanhydride.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση του Μηλεϊνιχού ανυδρίτη τα 4 άτομα άνθραχα χαι τα 3 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο maleicanhydride.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.29ιδεΑτομς) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση του Μηλεϊνικού ανυδρίτη, ο Πίναχας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_{O1} & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & t \\ 0 & t & E_{O2} & t & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & t & E_C & t & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & E_{O1} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & 0 & E_C & t \\ 0 & t & 0 & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(3.5)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.4$ eV, $E_{\rm O2} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.2$ eV, $E_{\rm O2} = -9.5$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.29). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία maleicanhydride.outputHKS και maleicanhydride.outputMMTS. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές.

3.5.1 Μηλεϊνικός ανυδρίτης ΗKS

Στο Μηλεϊνικό ανυδρίτη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.30. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.46. Επίσης στο Σχήμα 3.47 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

Πίνακας 3.30: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.65	-
2	-11.85	-
3	-9.732	-
4	-9.38	-11.1
5	-5.92	-7.23
6	-2.719	-
7	-2.386	-

224

Σχήμα 3.46: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Μηλεϊνικού ανυδρίτη.

Σχήμα 3.47: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Μηλεϊνικού ανυδρίτη σε eV (θεωρητικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.31.

	HOMO	LUMO	E_{σ}
υπολογισμός	-9.380	-5.920	3.460
πειραματικά	-11.10	-7.230	3.870
σχετικό σφάλμα	-0.155	-0.181	0.106

Πίνακας 3.31: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Μηλεϊνικού ανυδρίτη σε eV.

Τα ιδιοανύσματα του Μηλεϊνικού ανυδρίτη παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.32. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφικής απεικόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.48, 3.49 και 3.50.

Πίνακας 3.32: Ιδιοανύσματα για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	-3.593E-01	0.000E + 00	0.129
4	2	4.327E-03	0.000E + 00	0.000
4	3	-3.416E-02	0.000E + 00	0.001
4	4	4.328E-03	0.000E + 00	0.000
4	5	-3.593E-01	0.000E + 00	0.129
4	6	6.085 E-01	0.000E + 00	0.370
4	7	6.085E-01	0.000E + 00	0.370
5	1	-3.778E-01	0.000E + 00	0.143
5	2	3.968E-01	0.000E + 00	0.157
5	3	8.520E-05	0.000E + 00	0.000
5	4	-3.968E-01	0.000E + 00	0.157
5	5	3.777E-01	0.000E + 00	0.143
5	6	-4.471E-01	0.000E + 00	0.200
5	7	4.471E-01	0.000 E + 00	0.200

Σχήμα 3.48: Συντεταγμένες του Μηλεϊνικού ανυδρίτη.

Σχήμα 3.49: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.50: Πιθανότητα LUMO για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.5.2 Μηλεϊνικός ανυδρίτης MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.33. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.51.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.58	-
2	-12.43	-
3	-9.749	-
4	-9.328	-11
5	-5.399	-7.23
6	-1.412	-
7	-1.228	-

Πίνακας 3.33: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη σε eV.

Σχήμα 3.51: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Μηλεϊνικού ανυδρίτη.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Μηλεϊνικού ανυδρίτη σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.34.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-9.703	-5.736	3.968
πειραματικά	-11.10	-7.320	3.870
σχετικό σφάλμα	-0.126	-0.207	0.025

Πίνακας 3.34: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Μηλεϊνικού ανυδρίτη σε eV.

Τα ιδιοανύσματα του Μηλεϊνικού ανυδρίτη παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.35. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των ΗΟΜΟ και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.52, 3.53 και 3.54.

Πίνακας 3.35: Ιδιοανύσματα για το Μηλέινικό ανυδρίτη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	1.410E-01	0.000E + 00	0.020
4	2	-2.240E-02	0.000E + 00	0.001
4	3	-6.598E-01	0.000E + 00	0.435
4	4	-2.243E-02	0.000E + 00	0.001
4	5	1.412E-01	0.000E + 00	0.020
4	6	5.118E-01	0.000E + 00	0.262
4	7	5.118E-01	0.000E + 00	0.262
5	1	3.654 E-01	0.000E + 00	0.134
5	2	-4.140E-01	0.000E + 00	0.171
5	3	-9.970E-05	0.000E + 00	0.000
5	4	4.139E-01	0.000E + 00	0.171
5	5	-3.653E-01	0.000E + 00	0.133
5	6	4.418E-01	0.000E + 00	0.195
5	7	-4.418E-01	0.000 E + 00	0.195

Σχήμα 3.52: Συντεταγμένες του Μηλεϊνικού ανυδρίτη.

Σχήμα 3.53: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.54: Πιθανότητα LUMO για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.55.

Σχήμα 3.55: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Μηλεϊνικό ανυδρίτη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.6 1,3-Βενζοδιοξόλη (1,3-Benzodioxole, $C_7H_6O_2$)

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο 1,3-Βενζοδιοξόλη (1,3-Benzodioxole). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στη Βενζοδιοξόλη (Σχήμα 3.56) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα και των οξυγόνων.

Σχήμα 3.56: Ανυδρίδη (1,3-Benzodioxole), $C_7H_6O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της 1,3-Βενζοδιοξόλης φαίνονται στον Πίνακα 3.36. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών

άτομο	x	y	z
0	4.6242	2.7993	2.4213
С	3.3158	2.4479	2.1158
С	2.1443	3.0007	2.5944
С	0.9550	2.4399	2.1078
С	0.9560	1.3885	1.1984
С	2.1467	0.8276	0.7146
С	3.3170	1.3814	1.1944
0	4.6261	1.0295	0.8923
С	5.4627	1.9118	1.6609

Πίνακας 3.36: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Βενζοδιοξόλης σε \mathring{A} [10].

ιονισμού και διεγέρσεως από το άρθρο [29], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.21 eV, LUMO_{exp} = -3.90 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.31 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (1,3benzodioxole.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοχιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2}$ = -12 eV και για MMTS $E_{\rm O2}$ = -11 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με τη παραμετροποίηση HKS και με τη MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα 1,3benzodioxole.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (1,3benzodioxole.input) και εξόδου (1,3benzodioxole.outputHKS, 1,3benzodioxole.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Βενζοδιοξόλης τα 6 άτομα άνθραχα χαι τα 2 άτομα οξυγόνου (διότι το τελευταίο άτομο άνθραχα χρησιμοποιεί όλα τα ηλεχτρόνια του για τη δημιουργία ς δεσμών με τα γειτονιχά του άτομα οπότε δεν έχει ηλεχτρόνια στο p_z τροχιαχό). Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές και σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο 1,3benzodioxole.input τις συντεταγμένες των ατό-

μων του μορίου (Πίνα
χας 3.36) και τις πειραματικές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO
 και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}.$

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Βενζοδιοξόλης, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_{O2} & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & t & 0 \\ 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & t & E_C & t & 0 \\ 0 & t & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_{O2} \end{bmatrix}$$
(3.6)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{{\rm O}2} = -12$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{{\rm O}2} = -11$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.36). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία 1,3benzodioxole.outputHKS και 1,3benzodioxole.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.6.1 1,3-Βενζοδιοξόλη ΗΚS

Στην Βενζοδιοξόλη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.37. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.57.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.06	-
2	-10.86	-
3	-10.53	-
4	-8.608	-
5	-8.486	-8.21
6	-4.718	-3.9
7	-3.749	-
8	-3.456	-
9	-1.434	-

Πίνακας 3.37: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη βενζοδιοξόλη σε eV.

Σχήμα 3.57: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της βενζοδιοξόλης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 10 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 5 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της βενζοδιοξόλης σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.38.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.486	-4.718	3.768
πειραματικά	-8.210	-3.900	4.310
σχετικό σφάλμα	-0.034	-0.210	0.126

Πίνακας 3.38: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της βενζοδιοξόλης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της βενζοδιοξόλης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.39. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό και το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_5 και E_6 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφιχή απειχόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.58, 3.59 και 3.60.
Πίνακας 3.39: Ιδιοανύσματα για τη βενζοδιοξόλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_5 , E_6 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
5	1	1.193E-03	0.000E + 00	0.000
5	2	3.838E-01	0.000E + 00	0.147
5	3	-8.037E-02	0.000E + 00	0.006
5	4	-5.114E-01	0.000E + 00	0.262
5	5	-2.912E-01	0.000E + 00	0.085
5	6	2.934E-01	0.000E + 00	0.086
5	7	5.110E-01	0.000E + 00	0.261
5	8	7.797E-02	0.000E + 00	0.006
5	9	-3.830E-01	0.000E + 00	0.147
6	1	-5.802E-01	0.000E + 00	0.337
6	2	2.478E-01	0.000E + 00	0.061
6	3	1.146E-01	0.000E + 00	0.013
6	4	-4.449E-01	0.000E + 00	0.198
6	5	2.430E-01	0.000E + 00	0.059
6	6	2.435E-01	0.000E + 00	0.059
6	7	-4.450E-01	0.000 E + 00	0.198
6	8	1.143E-01	0.000E + 00	0.013
6	9	2.479E-01	0.000 E + 00	0.061

Σχήμα 3.58: Συντεταγμένες της βενζοδιοξόλης.

Σχήμα 3.59: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.60: Πιθανότητα LUMO για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.61.

Σχήμα 3.61: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.6.2 1,3-Βενζοδιοξόλη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.40. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.62.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.01	-
2	-11.5	-
3	-10.79	-
4	-8.828	-
5	-8.436	-8.21
6	-4.038	-3.9
7	-2.884	-
8	-2.353	-
9	-0.7799	-

Πίνακας 3.40: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη βενζοδιοξόλη σε eV.

Σχήμα 3.62: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της βενζοδιοξόλης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 10 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 5 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της βενζοδιοξόλης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.41.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.436	-4.038	4.398
πειραματικά	-8.210	-3.900	4.310
σχετικό σφάλμα	-0.028	-0.036	0.020

Πίνακας 3.41: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της βενζοδιοξόλης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της βενζοδιοξόλης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.42. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_5 και E_6 δηλαδή των HOMO και LUMO.Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.63, 3.64 και 3.65.

Πίνακας 3.42: Ιδιοανύσματα για τη βενζοδιοξόλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_5 , E_6 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
5	1	3.876E-04	0.000E + 00	0.000
5	2	4.538E-01	0.000E + 00	0.206
5	3	-9.882E-03	0.000E + 00	0.000
5	4	-4.635 E-01	0.000E + 00	0.215
5	5	-2.812E-01	0.000E + 00	0.079
5	6	2.819E-01	0.000E + 00	0.079
5	7	4.634E-01	0.000E + 00	0.215
5	8	9.155E-03	0.000E + 00	0.000
5	9	-4.536E-01	0.000E + 00	0.206
6	1	5.117E-01	0.000E + 00	0.262
6	2	-2.274E-01	0.000E + 00	0.052
6	3	-1.435E-01	0.000E + 00	0.021
6	4	4.799E-01	0.000E + 00	0.230
6	5	-2.575E-01	0.000E + 00	0.066
6	6	-2.580E-01	0.000E + 00	0.067
6	7	4.800E-01	0.000E + 00	0.230
6	8	-1.432E-01	0.000E + 00	0.021
6	9	-2.276E-01	0.000E + 00	0.052

Σχήμα 3.63: Συντεταγμένες της βενζοδιοξόλης.

Σχήμα 3.64: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.65: Πιθανότητα LUMO για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.66.

Σχήμα 3.66: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη βενζοδιοξόλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.7 Βενζοφουράνιο (Benzofuran, C_8H_6O)

Θα ακολουθήσουμε την ίδια διαδικασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Βενζοφουράνιο (Benzofuran). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία εικόνα που αποδίδει τη θέση κάθε ατόμου στο Βενζοφουράνιο (Σχήμα 3.67) με αριθμημένα τα άτομα άνθρακα, των οξυγόνων και του υδρογόνου.

Σχήμα 3.67: Βενζοφουράνιο (Benzofuran), C_8H_6O . Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου του Βενζοφουράνιου φαίνονται στον Πίνακα 3.43. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενεργειών ιο-

άτομο	x	y	z
Ο	4.5938	3.7932	0.0001
С	5.4711	2.7362	0.0000
С	4.8360	1.5389	0.0001
С	3.4227	1.8369	0.0001
С	2.2344	1.0902	0.0002
С	1.0217	1.7735	0.0002
С	0.9737	3.1806	0.0002
С	2.1399	3.9446	0.0002
С	3.3393	3.2425	0.0001
Н	5.3047	0.5646	0.0001
Н	2.2597	0.0040	0.0002
Н	2.1206	5.0295	0.0002
Н	6.5154	3.0116	-0.0000
Н	0.0915	1.2121	0.0003
Н	0.0099	3.6818	0.0003

Πίνακας 3.43: Οι συντεταγμένες των ατόμων του Βενζοφουράνιου σε Α [10].

νισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [30] και [31], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LU-MO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.29 eV, LUMO_{exp} = -3.88 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.41 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (benzofuran.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2}$ = -11.5 eV και για MMTS $E_{\rm O2}$ = -10.5 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με τη παραμετροποίηση HKS και με τη MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα benzofuran.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (benzofuran.input) και εξόδου (benzofuran.outputHKS, benzofuran.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β'.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρου
ν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση του Βενζοφουράνιου τα 8 άτομα άνθρα
χα

και το 1 άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές και σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε κάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο benzofuran.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίνακας 3.43) και τις πειραματικές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$.

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση του Βενζοφουράνιου, ο Πίνακας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_{O2} & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & t \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & t \\ 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & 0 & t & E_C & t \\ t & 0 & 0 & t & t & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(3.7)

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \,{\rm eV}, E_{\rm O2} = -11.5 \,{\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \,{\rm eV}, E_{\rm O2} = -10.5 \,{\rm eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.43). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία benzofuran.outputHKS και benzofuran.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παραμετροποίηση ξεχωριστά.

3.7.1 Βενζοφουράνιο HKS

Στο βενζοφουράν οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.44. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.68.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.6	-
2	-11.41	-
3	-9.994	-
4	-8.852	-
5	-8.3	-8.29
6	-4.566	-3.88
7	-3.904	-
8	-3.025	-
9	-1.45	-

Πίνακας 3.44: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Βενζοφουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.68: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Βενζοφουράνιου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 10 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 5 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Βενζοφουράνιου σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.45.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.300	-4.566	3.734
πειραματικά	-8.290	-3.880	4.410
σχετικό σφάλμα	-0.001	-0.177	0.153

Πίνα
κας 3.45: ΗΟΜΟ, LUMΟ και E_g του Βενζοφουράνιου σ
εeV.

Τα ιδιοανύσματα του Βενζοφουράνιου παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.46. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_5 και E_6 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.69, 3.70 και 3.71.

Πίνακας 3.46: Ιδιοανύσματα για το Βενζοφουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_5 , E_6 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
5	1	1.753E-01	0.000E + 00	0.031
5	2	-5.019E-01	0.000E + 00	0.252
5	3	-4.780E-01	0.000E + 00	0.228
5	4	2.377E-01	0.000E + 00	0.056
5	5	3.973E-01	0.000E + 00	0.158
5	6	2.275E-02	0.000E + 00	0.001
5	7	-3.914E-01	0.000E + 00	0.153
5	8	-2.759E-01	0.000E + 00	0.076
5	9	2.114E-01	0.000E + 00	0.045
6	1	-1.508E-01	0.000E + 00	0.023
6	2	4.636E-01	0.000E + 00	0.215
6	3	-2.317E-01	0.000E + 00	0.054
6	4	-3.117E-01	0.000E + 00	0.097
6	5	4.850E-01	0.000E + 00	0.235
6	6	-1.111E-01	0.000E + 00	0.012
6	7	-3.982E-01	0.000E + 00	0.159
6	8	4.531E-01	0.000E + 00	0.205
6	9	6.743E-03	0.000 E + 00	0.000

Σχήμα 3.69: Συντεταγμένες του Βενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.70: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.71: Πιθανότητα LUMO για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.72.

Σχήμα 3.72: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.7.2 Βενζοφουράνιο MMTS

Αντίστοιχη ακριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.47. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.73.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.48	-
2	-11.87	-
3	-10.45	-
4	-8.994	-
5	-8.318	-8.29
6	-3.878	-3.88
7	-2.974	-
8	-1.899	-
9	-0.1137	-

Πίνακας 3.47: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Βενζοφουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.73: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Βενζοφουράνιου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 10 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 5 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Βενζοφουράνιου σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.48.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.318	-3.878	4.440
πειραματικά	-8.290	-3.880	4.410
σχετικό σφάλμα	-0.003	-0.000	0.007

Πίνακας 3.48: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Βενζοφουράνιου σε eV.

Τα ιδιοανύσματα του Βενζοφουράνιου παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.49. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειακών καταστάσεων E_5 και E_6 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.74, 3.75 και 3.76.

Πίνακας 3.49: Ιδιοανύσματα για το Βενζοφουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_5 , E_6 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
5	1	-3.383E-01	0.000E + 00	0.114
5	2	3.664E-01	0.000E + 00	0.134
5	3	5.310E-01	0.000E + 00	0.282
5	4	-8.418E-02	0.000E + 00	0.007
5	5	-4.235E-01	0.000E + 00	0.179
5	6	-1.631E-01	0.000E + 00	0.027
5	7	3.364 E-01	0.000E + 00	0.113
5	8	3.558E-01	0.000E + 00	0.127
5	9	-1.284E-01	0.000E + 00	0.016
6	1	-1.530E-01	0.000E + 00	0.023
6	2	4.093E-01	0.000E + 00	0.168
6	3	-1.947E-01	0.000E + 00	0.038
6	4	-2.792E-01	0.000E + 00	0.078
6	5	5.176E-01	0.000E + 00	0.268
6	6	-1.837E-01	0.000E + 00	0.034
6	7	-3.631E-01	0.000 E + 00	0.132
6	8	5.028E-01	0.000E + 00	0.253
6	9	-8.302E-02	0.000 E + 00	0.007

Σχήμα 3.74: Συντεταγμένες του Βενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.75: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.76: Πιθανότητα LUMO για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.77.

Σχήμα 3.77: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Βενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.8 Διβενζοφουράνιο (Dibenzofuran, $C_{12}H_8O$)

Θα αχολουθήσουμε την ίδια διαδιχασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Διβενζοφουράνιο (Dibenzofuran). Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στο Διβενζοφουράνιο (Σχήμα 3.78) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα, των οξυγόνων χαι του υδρογόνου.

Σχήμα 3.78: Διβενζοφουράνιο (Dibenzofuran), $C_{12}H_8O$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

260

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου του Διβενζοφουράνιου φαίνονται στον Πίνακα 3.50. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενερ-

άτομο	x	y	z
Ο	4.4770	0.7151	0.0408
С	3.3602	1.5202	0.0565
С	2.0496	1.0642	0.0676
С	1.0474	2.0365	0.0830
С	1.3592	3.4063	0.0870
С	2.6833	3.8423	0.0756
С	3.7045	2.8855	0.0600
С	5.1566	2.9165	0.0451
С	6.1363	3.9158	0.0401
С	7.4778	3.5367	0.0245
С	7.8473	2.1814	0.0139
С	6.8873	1.1673	0.0185
С	5.5585	1.5670	0.0341
Η	0.0069	1.7245	0.0921
Η	1.8233	0.0032	0.0644
Η	0.5547	4.1360	0.0991
Η	2.9159	4.9036	0.0788
Η	5.8587	4.9662	0.0483
Н	8.2506	4.2999	0.0205
Н	8.9002	1.9139	0.0019
Н	7.1585	0.1168	0.0104

Πίνακας 3.50: Οι συντεταγμένες των ατόμων του Δ ιβενζοφουράνιου σε \mathring{A} [10].

γειών ιονισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [32] και [33], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειακού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -8.09 eV, LUMO_{exp} = -3.92 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.17 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (dibenzofuran.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2} = -11$ eV και για MMTS $E_{\rm O2} = -10.5$ eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με τη παραμετροποίηση HKS και με τη MMTS αντίστοιχα. Το

πρόγραμμα dibenzofuran.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (dibenzofuran.input) και εξόδου (dibenzofuran.outputHKS, dibenzofuran.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτΗΚΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτΜΜΤΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση του διβενζοφουράν τα 12 άτομα άνθραχα χαι το 1 άτομο οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές χαι σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε χάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο dibenzofuran.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.50) χαι τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των ΗΟΜΟ, LUMO χαι του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση του Διβενζοφουράνιου, ο Πίνακας αυτός είναι:

E_{O2}	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	
t	E_C	t	0	0	0	t	0	0	0	0	0	0	
0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	0	
0	t	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	0	0	(3.8)
0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	t	(3.0)
0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	0	
													-
0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	0	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	t	E_C	t	
t	0	0	0	0	0	0	t	0	0	0	t	E_C	

όπου $E_{\rm C} = -6.7 \text{ eV}, E_{\rm O2} = -11 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56 \text{ eV}, E_{\rm O2} = -10.5 \text{ eV}$ και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προχύπτουν από τον Πίνακα (3.50). Από τη διαγωνοποίηση προχύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία dibenzofuran.outputHKS και dibenzofuran.outputMMTS αντίστοιχα. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή]

262

στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμ
α $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές. Στη συνέχεια παρατίθονται τα αποτελέσματα για κάθε μια παρ
αμετροποίηση ξεχωριστά.

3.8.1 Διβενζοφουράνιο HKS

Στο Διβενζοφουράνιο οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.51. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.79. Επίσης στο Σχήμα 3.80 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.83	-
2	-11.36	-
3	-11.27	-
4	-9.856	-
5	-9.182	-
6	-8.446	-
7	-8.323	-8.09
8	-4.756	-3.92
9	-4.219	-
10	-3.684	-
11	-3.530	-
12	-1.755	-
13	-1.188	-

Πίνακας 3.51: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Διβενζοφουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.79: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Διβενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.80: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 14 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 7 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Διβενζοφουράνιου σε eV (θεωρητικές τιμές,πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.52.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.323	-4.756	3.567
πειραματικά	-8.090	-3.920	4.170
σχετικό σφάλμα	-0.029	-0.213	0.144

Πίνακας 3.52: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g του Διβενζοφουράνιου σε eV.

Τα ιδιοανύσματα του Διβενζοφουράνιου παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.53. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό χαι το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ χαι το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών χαταστάσεων E_7 χαι E_8 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.81, 3.82 και 3.83.

Πίνακας 3.53: Ιδιοανύσματα για το Διβενζοφουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_7 , E_8 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
7	1	-4.070E-01	0.000E + 00	0.166
7	2	2.149E-01	0.000E + 00	0.046
7	3	3.718E-01	0.000E + 00	0.138
7	4	2.752E-02	0.000E + 00	0.001
7	5	-3.579E-01	0.000E + 00	0.128
7	6	-2.623E-01	0.000E + 00	0.069
7	7	1.870E-01	0.000E + 00	0.035
7	8	1.872E-01	0.000E + 00	0.035
7	9	-2.622E-01	0.000E + 00	0.069
7	10	-3.581E-01	0.000E + 00	0.128
7	11	2.721E-02	0.000E + 00	0.001
7	12	3.718E-01	0.000E + 00	0.138
7	13	2.152E-01	0.000E + 00	0.046
8	1	-1.187E-01	0.000E + 00	0.014
8	2	1.463E-01	0.000E + 00	0.021
8	3	3.002E-01	0.000E + 00	0.090
8	4	-3.852E-01	0.000E + 00	0.148
8	5	4.056E-03	0.000E + 00	0.000
8	6	3.762E-01	0.000E + 00	0.142
8	7	-3.025E-01	0.000E + 00	0.091
8	8	-3.025E-01	0.000E + 00	0.091
8	9	3.762E-01	0.000E + 00	0.142
8	10	4.040E-03	0.000E + 00	0.000
8	11	-3.852E-01	0.000E + 00	0.148
8	12	3.002E-01	0.000E + 00	0.090
8	13	1.463E-01	0.000E + 00	0.021

Σχήμα 3.81: Συντεταγμένες του Διβενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.82: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.83: Πιθανότητα LUMO για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.8.2 Διβενζοφουράνιο MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδιχασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.54. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.84. Επίσης στο Σχήμα 3.85 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέχτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.57	-
2	-12.25	-
3	-11.68	-
4	-10.41	-
5	-9.593	-
6	-8.694	-
7	-8.174	-8.09
8	-4.156	-3.92
9	-3.528	-
10	-2.722	-
11	-2.685	-
12	-0.4262	-
13	0.176	-

Πίνακας 3.54: Ιδιοτιμές ενέργειας για το Διβενζοφουράνιο σε eV.

Σχήμα 3.84: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές του Διβενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.85: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 14 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 7 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ του Διβενζοφουράνιου σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.55.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.174	-4.156	4.018
πειραματικά	-8.090	-3.920	4.170
σχετικό σφάλμα	-0.010	-0.060	0.037

Πίνακας 3.55: ΗΟΜΟ, LUMO και E_q του Διβενζοφουράνιου σε eV.

Τα ιδιοανύσματα του Διβενζοφουράνιου παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.56. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_7 και E_8 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις χαταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.86, 3.87 και 3.88.

Πίνακας 3.56: Ιδιοανύσματα για το Διβενζοφουράνιο. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν -ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_7 , E_8 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
7	1	-4.953E-01	0.000E + 00	0.245
7	2	1.460E-01	0.000E + 00	0.021
7	3	3.650E-01	0.000E + 00	0.133
7	4	4.791E-02	0.000E + 00	0.002
7	5	-3.434E-01	0.000E + 00	0.118
7	6	-2.308E-01	0.000E + 00	0.053
7	7	2.218E-01	0.000E + 00	0.049
7	8	2.219E-01	0.000E + 00	0.049
7	9	-2.307E-01	0.000E + 00	0.053
7	10	-3.435E-01	0.000E + 00	0.118
7	11	4.781E-02	0.000E + 00	0.002
7	12	3.651E-01	0.000E + 00	0.133
7	13	1.462E-01	0.000E + 00	0.021
8	1	1.286E-01	0.000E + 00	0.017
8	2	-1.214E-01	0.000E + 00	0.015
8	3	-3.182E-01	0.000E + 00	0.101
8	4	3.771E-01	0.000E + 00	0.142
8	5	1.707E-02	0.000E + 00	0.000
8	6	-3.850E-01	0.000E + 00	0.148
8	7	2.917E-01	0.000E + 00	0.085
8	8	2.917E-01	0.000E + 00	0.085
8	9	-3.850E-01	0.000E + 00	0.148
8	10	1.710E-02	0.000E + 00	0.000
8	11	3.771E-01	0.000E + 00	0.142
8	12	-3.182E-01	0.000E + 00	0.101
8	13	-1.213E-01	0.000E + 00	0.015

Σχήμα 3.86: Συντεταγμένες του Διβενζοφουράνιου.

Σχήμα 3.87: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.88: Πιθανότητα LUMO για το Διβενζοφουράνιο. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.9 Φουρφουράλη (Furfural, $C_5H_4O_2$)

Θα αχολουθήσουμε την ίδια διαδιχασία όπως στη Κουμαρίνη για το μόριο Φουρφουράλη (Furfural).Από τις ιστοσελίδες του National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook [10] παίρνουμε τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου. Στη συνέχεια χρησιμοποιώντας το Jmol δημιουργούμε μία ειχόνα που αποδίδει τη θέση χάθε ατόμου στη Φουρφουράλη (Σχήμα 3.89) με αριθμημένα τα άτομα άνθραχα χαι των οξυγόνων.

 Σ_{χ} ήμα 3.89: Φουρφουράλη (Furfural), $C_5H_4O_2$. Παρουσιάζονται οι θέσεις των ατόμων από τα δεδομένα του NIST.

Οι συντεταγμένες του κάθε ατόμου της Φουρφουράλης φαίνονται στον Πίνακα 3.57. Στις αναφορές στο NIST βρίσκουμε τις πειραματικές τιμές των ενερ-

άτομο	x	y	z
0	-3.6446	0.4358	0.6343
С	-4.8571	0.4648	0.5314
С	-5.6649	-0.5052	-0.1930
0	-5.0477	-1.5523	-0.8247
С	-6.0200	-2.2861	-1.4090
С	-7.2551	-1.7458	-1.1757
С	-7.0243	-0.5863	-0.3838

Πίνακας 3.57: Οι συντεταγμένες των ατόμων της Φουρφουράλης σε \mathring{A} [10].

γειών ιονισμού και διεγέρσεως από τα άρθρα [23] και [34], δηλαδή των ενεργειών HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος $E_{\rm g}$. HOMO_{exp} = -9.22 eV, LUMO_{exp} = -4.89 eV, $E_{\rm g\,exp}$ = 4.33 eV. Χρησιμοποιώντας κατάλληλο πρόγραμμα γραμμένο σε fortran (furfural.f) υπολογίζουμε αρχικά τις τιμές της επιτόπιας ενέργειας (on-site energy) του οξυγόνου με αριθμό συντάξεως 2. Δοκιμάζουμε διάφορες τιμές του οξυγόνου και συγκρίνοντας τα αριθμητικά αποτελέσματα με τα πειραματικά δεδομένα (για HOMO και Energy gap) καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι καλύτερες δυνατές είναι για HKS $E_{\rm O2}$ = -10 eV και για MMTS $E_{\rm O2}$ = -10 eV. Στη συνέχεια υπολογίζουμε τα ιδιοανύσματα, τις ιδιοτιμές, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ με τη παραμετροποίηση HKS και με τη MMTS αντίστοιχα. Το πρόγραμμα furfural.f καθώς και τα αρχεία εισόδου (furfural.input) και εξόδου (furfural.outputHKS, furfural.outputMMTS) λειτουργούν όπως τα προγράμματα βενζαλδεηψδε.φ, βενζαλδεηψδε.ινπυτ, βενζαλδεηψδε.ουτπυτHKΣ και βενζαλδεηψδε.ουτπυτMMTΣ τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα Β΄.

Στην αρχή του προγράμματος δηλώνουμε τον αριθμό των ατόμων που συνεισφέρουν p_z τροχιαχά, δηλαδή στην περίπτωση της Φουρφουράλης τα 5 άτομα άνθραχα και τα 2 άτομα οξυγόνου. Επίσης δηλώνουμε όλες τις μεταβλητές και σταθερές που θα χρησιμοποιήσουμε στη συνέχεια του προγράμματος. Αφού τα έχουμε κάνει όλα αυτά περνάμε στην εξήγηση της λειτουργίας του προγράμματος. Στην αρχή το πρόγραμμα διαβάζει από το αρχείο furfural.input τις συντεταγμένες των ατόμων του μορίου (Πίναχας 3.57) και τις πειραματιχές τιμές των ενεργειών των HOMO, LUMO και του ενεργειαχού χάσματος E_g .

Μετά ορίζουμε τον Πίνακα της Χαμιλτονιανής $H_{\mu\nu}$ που πρέπει να διαγωνοποιήσουμε κατά την Εξ. (1.12) δηλαδή τον Πίνακα (2.1). Στην περίπτωση της Φουρφουράλης,
ο Πίναχας αυτός είναι:

$$\begin{bmatrix} E_{O1} & t & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ t & E_C & t & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & t & E_C & t & 0 & 0 & t \\ 0 & 0 & t & E_{O2} & t & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & t & E_C & t & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & t & E_C & t \\ 0 & 0 & t & 0 & 0 & t & E_C \end{bmatrix}$$
(3.9)

όπου $E_{\rm C} = -6.7$ eV, $E_{\rm O1} = -9.42$ eV, $E_{\rm O2} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.2)για την HKS παραμετροποίηση και $E_{\rm C} = -6.56$ eV, $E_{\rm O1} = -9.19$ eV, $E_{\rm O2} = -10$ eV και $t = V_{pp\pi}$ που δίνεται από την Εξ. (2.3)για την MMTS παραμετροποίηση. Οι αποστάσεις $d_{\mu\nu}$ προκύπτουν από τον Πίνακα (3.57). Από τη διαγωνοποίηση προκύπτουν οι ιδιοτιμές και τα ιδιοδιανύσματα, άρα και το HOMO, το LUMO και το $E_{\rm g}$. Τα αποτελέσματα του προγράμματος για τις δύο παραμετροποιήσεις γράφονται στα αρχεία furfural.outputHKS και furfural.outputMMTS. Επίσης υπολογίζεται και το σχετικό σφάλμα [(υπολογισμένη τιμή – πειραματική τιμή)/πειραματική τιμή] στα HOMO, LUMO και στο ενεργειακό χάσμα $E_{\rm g}$ σε σχέση με τις πειραματικές τιμές.

3.9.1 Φουρφουράλη ΗΚS

Στην Φουρφουράλη οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.58. Οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.90. Επίσης στο Σχήμα 3.91 παρουσιάζονται οι πιθανότητες παρουσίας ηέκτρονίου στο κάθε ατόμο του μορίου στις καταστάσεις HOMO και LUMO.

Πίνακας 3.58: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη Φουρφουράλη σε eV.

l	E_l	$E_l exp$
1	-13.22	-
2	-11.64	-
3	-9.35	-
4	-8.475	-9.22
5	-5.035	-4.89
6	-3.013	-
7	-2.188	-

Σχήμα 3.90: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της Φουρφουράλης.

Σχήμα 3.91: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της φουρφουράλης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.59.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.475	-5.035	3.440
πειραματικά	-9.220	-4.890	4.330
σχετικό σφάλμα	-0.080	-0.029	0.206

Πίνακας 3.59: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της φουρφουράλης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της φουρφουράλης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.60. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματιχό και το φανταστιχό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγχεχριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης ένας αχόμα τρόπος παρουσίασης, μέσω γραφιχής απειχόνισης, των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του χάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO φαίνεται στα Σχήματα 3.92, 3.93 και 3.94.

Πίνακας 3.60: Ιδιοανύσματα για τη φουρφουράλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	2.525E-01	0.000E + 00	0.064
4	2	-2.427E-01	0.000E + 00	0.059
4	3	-5.735E-01	0.000E + 00	0.329
4	4	8.905E-02	0.000E + 00	0.008
4	5	5.641E-01	0.000E + 00	0.318
4	6	3.451E-01	0.000E + 00	0.119
4	7	-3.213E-01	0.000E + 00	0.103
5	1	3.615E-01	0.000E + 00	0.131
5	2	-7.234E-01	0.000E + 00	0.523
5	3	-7.493E-02	0.000E + 00	0.006
5	4	2.929E-01	0.000E + 00	0.086
5	5	-2.818E-01	0.000E + 00	0.079
5	6	-1.483E-01	0.000E + 00	0.022
5	7	3.914E-01	0.000 E + 00	0.153

Σχήμα 3.92: Συντεταγμένες της φουρφουράλης.

Σχήμα 3.93: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.94: Πιθανότητα LUMO για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.9.2 Φουρφουράλη MMTS

Αντίστοιχη αχριβώς διαδικασία ακολουθούμε και στη παραμετροποίηση MMTS. Οι ιδιοτιμές ενέργειας E_l σε eV μαζί με τις αντίστοιχες πειραματικές παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.61. Επίσης οι ιδιοτιμές παρουσιάζονται ποιοτικά στο Σχήμα 3.95.

l	E_l	$E_l exp$
1	-14.25	-
2	-12.18	-
3	-9.628	-
4	-8.641	-9.22
5	-4.319	-4.89
6	-1.983	-
7	-0.993	-

Πίνακας 3.61: Ιδιοτιμές ενέργειας για τη φουρφουράλη σε eV.

Σχήμα 3.95: Παρουσιάζονται ποιοτικά οι υπολογισμένες ιδιοτιμές της φουρφουράλης.

Δεδομένου ότι κάθε άτομο άνθρακα και το οξυγόνο O1 συνεισφέρουν από ένα ηλεκτρόνιο και το οξυγόνο O2 από 2 ηλεκτρόνια στο p_z τροχιακό, έχουμε 8 ηλεκτρόνια τα οποία καταλαμβάνουν τα 4 χαμηλότερα σε ενέργεια μοριακά τροχιακά. Οπότε, τα HOMO, LUMO και $E_{\rm g}$ της φουρφουράλης σε eV (θεωρητικές τιμές, πειραματικές τιμές και αντίστοιχα σφάλματα) φαίνονται στον Πίνακα 3.62.

	HOMO	LUMO	$E_{\rm g}$
υπολογισμός	-8.641	-4.319	4.322
πειραματικά	-9.220	-4.890	4.330
σχετικό σφάλμα	-0.062	-0.116	0.001

Πίνακας 3.62: ΗΟΜΟ, LUMO και E_g της φουρφουράλης σε eV.

Τα ιδιοανύσματα της φουρφουράλης παρουσιάζονται στον Πίναχα 3.63. Οι στήλες περιέχουν το δείχτη της ιδιοτιμής l, το δείχτη του ατόμου ν , το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$. Συγκεκριμένα παρατίθονται τα ιδιοανύσματα των ενργειαχών καταστάσεων E_4 και E_5 δηλαδή των HOMO και LUMO. Επίσης παρουσιάζεται μία γραφική απεικόνιση των συντεταγμένων του μορίου με τις αντίστοιχες πιθανότητες του κάθε ατόμου στις καταστάσεις HOMO και LUMO στα Σχήματα 3.96, 3.97 και 3.98.

Πίνακας 3.63: Ιδιοανύσματα για τη φουρφουράλη. Οι στήλες περιέχουν το δείκτη της ιδιοτιμής l, το δείκτη του ατόμου ν, το πραγματικό και το φανταστικό μέρος του $c_{l\nu}$ και το $|c_{l\nu}|^2$ το οποίο δείχνει την πιθανότητα παρουσίας του ηλεκτρονίου στο ν-ιοστό άτομο για τις ιδιοενέργειες E_4 , E_5 .

l	ν	$Re(c_{l\nu})$	$Im(c_{l\nu})$	$ c_{l\nu} ^2$
4	1	3.279E-01	0.000E + 00	0.108
4	2	-1.299E-01	0.000E + 00	0.017
4	3	-5.730E-01	0.000E + 00	0.328
4	4	2.303E-02	0.000E + 00	0.001
4	5	5.558E-01	0.000E + 00	0.309
4	6	3.702E-01	0.000E + 00	0.137
4	7	-3.174E-01	0.000E + 00	0.101
5	1	-4.496E-01	0.000E + 00	0.202
5	2	6.654 E-01	0.000E + 00	0.443
5	3	1.452 E-01	0.000E + 00	0.021
5	4	-2.993E-01	0.000E + 00	0.090
5	5	2.788E-01	0.000E + 00	0.078
5	6	1.228E-01	0.000E + 00	0.015
5	7	-3.893E-01	0.000 E + 00	0.152

Σχήμα 3.96: Συντεταγμένες της φουρφουράλης.

Σχήμα 3.97: Πιθανότητα ΗΟΜΟ για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Σχήμα 3.98: Πιθανότητα LUMO για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

Ένας ακόμα τρόπος παρουσίασης των καταστάσεων HOMO και LUMO φαίνεται παρακάτω, μόνο που σε αυτή τη περίπτωση χρηισμοποιούμε ένα γράφημα με στήλες όπως φαίνεται στο σχήμα 3.99.

Σχήμα 3.99: Πιθανότητες ΗΟΜΟ και LUMΟ για τη φουρφουράλη. Οι πιθανότητες παρουσίας του ηλεκτρονίου στο κάθε άτομο του μορίου.

3.10 Συμπεράσματα

Με βάση τη μελέτη που έγινε στα προηγούμενα υποχεφάλαια μπορούμε να χάνουμε πλέον μία εχτίμηση της επιτόπιας ενέργειας του ατόμου Ο με αριθμό συντάξεως 2. Παραχάτω παρουσιάζονται συνοτπιχά στον Πίναχα 3.64 τα αποτελέσματα της μελέτης των οργανιχών ενώσεων για την επίτόπια ενέργεια του Ο2 μαζί με τα σχετιχά σφάλματα για τη παραμετροποίηση HKS [1] όπως χαι για τη παραμετροποίηση MMTS [2] χαθώς χαι η μέση τιμή που προχύπτει χαι για τις δύο παραμετροποιήσεις αντίστοιχα. Επίσης παρατίθεται χαι σχετιχό διάγραμμα των αποτελεσμάτων της μελέτης στο Σχήμα 3.100.

Πίνακας 3.64: on-site energy O2 των ατόμων οξυγόνου (EO2) του παρόντος κεφαλαίου με τα αντίστοιχα σφάλαματα καθώς και η μέση τιμή της ενέργειας και για τις δύο παραμετροποιήσεις HKS, MMTS.

άτομο	HKS EO2	HKS error EO2	MMTS EO2	MMTS error EO2
Φικουσίνη	-10.5	1	-10.5	1
Κουμαρίνη	-11.5	1	-12	1
Ξανθόνη	-11	1	-10	1
Φουράνιο	-7.5	1	-10.5	1
Φουρφουράλη	-10	1	-10	1
Μηλεϊνικός ανυδρίτης	-10	1	-9.5	1
Βενζοφουράνιο	-11.5	1	-10.5	1
1,3-Βενζοδιοξόλη	-12	1	-11	1
Διβενζοφουράνιο	-11	1	-10.5	1
Μέση τιμή	-10.6	-	-10.5	-

Σχήμα 3.100: on-site energy Ο2 των ατόμων οξυγόνου (ΕΟ2) του παρόντος κεφαλαίου με τα αντίστοιχα σφάλαματα για HKS και MMTS παραμετροποίηση.

Παράρτημα Α΄

ΕΞΙΣΩΣΗ Schrödinger και στοιχεία πίνακα σε αναπαράσταση θέσεως

Σε μία διάσταση, η γενική διατύπωση της χρονοεξαρ
τημένης εξίσωσης Schrödinger είναι:

$$i\hbar \frac{\partial}{\partial t} |\psi(t)\rangle = \hat{H} |\psi(t)\rangle \Rightarrow$$
 (A'.1)

$$i\hbar \frac{\partial}{\partial t} \langle x|\psi(t)\rangle = \langle x|\hat{H}|\psi(t)\rangle \Rightarrow$$
 (A'.2)

$$i\hbar\frac{\partial}{\partial t}\langle x|\psi(t)\rangle = \int dx'\langle x|\hat{H}|x'\rangle\langle x'|\psi(t)\rangle \Rightarrow \qquad (A'.3)$$

$$i\hbar\frac{\partial}{\partial t}\psi(x,t) = \int dx'\hat{H}(\frac{\hbar}{i}\frac{\partial}{\partial x},x)\delta(x-x')\psi(x',t) \Rightarrow$$
 (A'.4)

$$i\hbar\frac{\partial}{\partial t}\psi(x,t) = \hat{H}(\frac{\hbar}{i}\frac{\partial}{\partial x}, x)\psi(x,t).$$
 (A'.5)

Η τελευταία εξίσωση είναι η
 avaπapáστaσηθέσεως της χρονοεξαρτημένης εξίσωσης Schrödinger.

Ομοίως:

$$H_{j\mu i\nu} = \langle \phi_{j\mu} | \hat{H} | \phi_{i\nu} \rangle =$$

$$\int d^{3}\vec{r'} \int d^{3}\vec{r} \langle \phi_{j\mu} | \vec{r'} \rangle \langle \vec{r'} | \hat{H} | \vec{r} \rangle \langle \vec{r} | \phi_{i\nu} \rangle =$$

$$\int d^{3}\vec{r'} \int d^{3}\vec{r} \phi_{j\mu} (\vec{r'})^{*} \hat{H} \delta(\vec{r'} - \vec{r}) \phi_{i\nu} (\vec{r}) =$$

$$\int d^{3}\vec{r} \phi_{j\mu} (\vec{r})^{*} \hat{H} \phi_{i\nu} (\vec{r}).$$
(A'.6)

και

$$S_{j\mu i\nu} = \langle \phi_{j\mu} | \phi_{i\nu} \rangle =$$

$$\int d^{3}\vec{r'} \int d^{3}\vec{r} \langle \phi_{j\mu} | \vec{r'} \rangle \langle \vec{r'} | \vec{r} \rangle \langle \vec{r} | \phi_{i\nu} \rangle =$$

$$\int d^{3}\vec{r'} \int d^{3}\vec{r} \phi_{j\mu} (\vec{r'})^{*} \delta(\vec{r'} - \vec{r}) \phi_{i\nu} (\vec{r}) =$$

$$\int d^{3}\vec{r} \phi_{j\mu} (\vec{r})^{*} \phi_{i\nu} (\vec{r}).$$
(A'.7)

Παράρτημα Β΄

Προγραμματά

Τα προγράμματα δημιουργήθηκαν από τον επιβλέποντα. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν εφόσον γίνεται αναφορά στο πρωτότυπο. Παρακάτω, ως παράδειγμα, παρατίθεται το πρόγραμμα για την βενζαλδεύδη (benzaldehyde). Συγκεκριμένα: το αρχείο benzaldehyde.f που περιέχει το κυρίως πρόγραμμα, το αρχείο benzaldehyde.input από όπου διαβάζονται χρήσιμα δεδομένα και τέλος το αρχείο benzaldehyde.outputHKS, benzaldehyde.outputMMTS όπου φαίνονται τα αποτελέσματα του προγράμματος για κάθε μία παραμετροποίηση (τα δύο τελευταία λειτουργούν ακριβώς όπως το πρόγραμμα benzaldehyde.output αλλά με την αντίστοιχη παραμετροποιήση το καθένα).

Aρχείο benzaldehyde.f

program benzaldehyde

implicit none

! Declarations... !! Parameters... integer,parameter::N=8 integer,parameter::LWORK=64*N ! LWORK $i = \max(1,2*N-1)$ integer,parameter::LDA=2*N ! LDA $i = \max(1,N)$

!! Local arrays... double precision,dimension(N)::W complex*16,dimension(LDA,N)::A,AA double precision, dimension(LDA,N)::REA,IMA double precision,dimension(3*N)::RWORK ! dimension (max(1, 3*N-2)) complex*16,dimension(LWORK)::WORK complex*16,dimension(N,N)::suma

290

complex*16,dimension(N,N)::He,H
real*8,dimension(N):: x,y,z
integer,dimension(N)::num
character(len=2),dimension(N):: elem

```
!! Local scalars...
integer info,i,j,k,flag
integer pze ! number of pz electrons
integer parametrization ! HKS or MMTS parametrization
complex*16 iunit
real*8 ap
real*8 EG,HOMO,LUMO,EGe,HOMOe,LUMOe,sfHOMO,sfLUMO,sfEG
real*8 d ! calculated from NIST
real*8 de! experimental
! character*40 garbage
character(len=40) garbage
```

```
! Executable Statements...
parametrization=2 ! HKS=1, MMTS=2
if (parametrization.eq.1) then
write(*,*) 'HKS parametrization'
else if (parametrization.eq.2) then
write(*,*) 'MMTS parametrization'
end if
```

```
\begin{array}{l} flag{=}0\\ info{=}0\\ iunit{=}(0.0d0,1.0d0)\\ !\ hbar = 1.05457148d{-}34 !\ J\ s\\ !\ m = 9.10938188d{-}31 !\ kg\\ !\ e = 1.60217646d{-}19 !\ C\\ !\ so\ that\ we\ measure\ distance\ in\ Angstroem\ and\ V2\ is\ in\ eV\\ if\ (parametrization.eq.1)\ then\\ ap{=}-0.63d0^*(1.05457148^{**}2)/(9.10938188^{*}1.60217646)^{*}1.0d2\\ else\ if\ (parametrization.eq.2)\ then\\ ap{=}-0.77d0^*(1.05457148^{**}2)/(9.10938188^{*}1.60217646)^{*}1.0d2\\ end\ if\\ pze{=}8\end{array}
```

do i=1,N; do j=1,N H(i,j)=(0.0d0,0.0d0) enddo; enddo

```
open(unit=20,file="benzaldehyde.input")
read(20,*) garbage
read(20,*) garbage
```

do i=1,Nread(20,2) x(i), y(i), z(i), elem(i)2 format(3(f7.4,4x),a2)if (parametrization.eq.1) then if (elem(i).eq.'N2') then ! Nitrogen with coordination number 2 H(i,i) = (-7.9d0,0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'N3') then ! Nitrogen with coordination number 3 H(i,i)=(-10.9d0,0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'C ') then ! Carbon H(i,i) = (-6.7d0, 0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'O1') then ! Oxygen with coordination number 1 H(i,i)=(-9.0d0,0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'O2') then ! Oxygen with coordination number 1 H(i,i) = (-8.5d0, 0.0d0)! onsite energy in eV end if else if (parametrization.eq.2) then if (elem(i).eq.'N2') then ! Nitrogen with coordination number 2 H(i,i) = (-9.62d0, 0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'N3') then ! Nitrogen with coordination number 3 H(i,i)=(-11.48d0,0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'C ') then ! Carbon H(i,i) = (-6.56d0, 0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'O1') then ! Oxygen with coordination number 1 H(i,i)=(-10.0d0,0.0d0)! onsite energy in eV else if (elem(i).eq.'O2') then ! Oxygen with coordination number 1 H(i,i)=(-9.0d0,0.0d0)! onsite energy in eV end if end if 3 format(a2,4x,3(f7.4,4x),f5.1,x,f5.1)end do read(20,6) de 6 format(3x, f7.4)read (20,23) HOMOe,LUMOe,EGe 23 format (6x,f8.3,2x,6x,f8.3,2x,4x,f8.3) close (unit=20) open(unit=21,file="benzaldehyde.output") write(21, *) 'ap=',ap write(21, *) 'atom distances calculated by NIST' write(21,*) 'atom x(A) y(A) z(A) E(eV)' do i=1,Nwrite(21,3) elem(i),x(i),y(i),z(i),H(i,i)enddo

write(21,7) de

```
7 format('de=',f7.4,' (A) experimental distance') write(21,*) "
```

if (flag.eq.0) then write(21,*) 'calculated by NIST distance values have been used' else write(21,*) 'experimental distance values have been used' endif

do i=1,N; do j=1,NREA(i,j)=0.0d0IMA(i,j)=0.0d0enddo; enddo

REA(1,2) = 1.0d0REA(2,1) = 1.0d0REA(2,3) = 1.0d0REA(3,2) = 1.0d0REA(3,4) = 1.0d0REA(3,8) = 1.0d0REA(4,3)=1.0d0REA(4,5) = 1.0d0REA(5,4) = 1.0d0REA(5,6) = 1.0d0REA(6,5) = 1.0d0REA(6,7) = 1.0d0REA(7,6) = 1.0d0REA(7,8)=1.0d0 REA(8,7)=1.0d0 REA(8,3) = 1.0d0

```
write(21,*) "distance(A) i j Hamiltonian(eV)"
do i=1,N; do j=1,N
He(i,j) = REA(i,j) + iunit*IMA(i,j)
if (He(i,j).eq.(1.0d0,0.0d0)) then
d{=}sqrt((x(i){-}x(j))^{**}2{+}(y(i){-}y(j))^{**}2{+}(z(i){-}z(j))^{**}2)
write(21,21) d
21 format(' d=',f6.3,' (A)')
if (flag.eq.0) then
\mathrm{H}(\mathrm{i},\mathrm{j}){=}\mathrm{He}(\mathrm{i},\mathrm{j}){*}\mathrm{ap}/(\mathrm{d}{*}{*}2)
else
H(i,j)=He(i,j)*ap/(de**2)
endif
endif
write(21,2121) i,j,H(i,j)
2121 format(17x,i2,2x,i2,2x,f7.3,2x,f7.3)
enddo; enddo
```

do i=1,N; do j=1,N

AA(i,j)=H(i,j)enddo; enddo

call ZHEEV('V','L', N, AA, LDA, W, WORK, LWORK, RWORK, INFO)

! if (info.ne.0) write(*,*) 'info:',info,' // diagonalize (lapack)'

```
write(21, *)" the eigenvalues are"
do i=1,N
write(21,1) i,W(i)
1 \text{ format}(i2, 2x, es 12.3)
enddo
   do i=1.N
if (i.eq.pze/2) then
HOMO = W(i)
LUMO = W(i+1)
endif
enddo
EG = LUMO - HOMO
write (21,*) "HOMO(eV) LUMO(eV) EG(eV)"
write (21,22) HOMO,LUMO,EG
22 format (f8.3,2x,f8.3,2x,f8.3)
write (21,*) "HOMOe(eV) LUMOe(eV) EGe(eV)"
write (21,24) HOMOe,LUMOe,EGe
24 format (f8.3,3x,f8.3,3x,f8.3)
sfHOMO = (HOMO-HOMOe)/HOMOe
sfLUMO=(LUMO-LUMOe)/LUMOe
sfEG=(EG-EGe)/EGe
write (21,25) sfHOMO,sfLUMO,sfEG
25 format ('sfHOMO=',f8.3,3x,'sfLUMO=',f8.3,3x,'sfEG=',f8.3)
```

```
write(21,*)"The eigenvectors are"
do i=1,N; do j=1,N
write(21,5) i,j,AA(j,i),abs(AA(j,i))**2.d0
5 format(i2,2x,i2,4x,es12.3,2x,es12.3,4x,f6.3)
enddo; enddo
```

write(21, *)" checking of eigenvalues and eigenvectors"

do k=1,N; do j=1,N suma(j,k)=(0.0d0,0.0d0) do i=1,N suma(j,k)=suma(j,k)+H(j,i)*AA(i,k) enddo if (abs(suma(j,k)-W(k)*AA(j,k)).gt.1.d-12) then

```
 \begin{array}{l} {\rm write(21,4)~j,k,suma(j,k)-W(k)*AA(j,k)}\\ {\rm 4~format('j=',i2,2x,'k=',i2,4x,es12.5,2x,es12.5)}\\ {\rm write~(21,*)~'problem'}\\ {\rm endif}\\ {\rm enddo;~enddo} \end{array}
```

close (unit=21)

 ${\rm end}$

include 'lapack-set.f' % f(x)=f(x)

Αρχείο benzaldehyde.input

Benzaldehyde from NIST calculated positions in Angstroem (rearranged after 3D plotting with Origin) 5.48440.41480.3564**O**1 5.11051.56940.4362 \mathbf{C} 3.69832.00700.3665 \mathbf{C} 2.6732 \mathbf{C} 1.06360.19681.34881.48290.1322С 1.04062.84470.2365 \mathbf{C} \mathbf{C} 2.05693.78800.40553.38463.36850.4704С de = 0.000 ! Angstroem ! HOMOe = -9.60 LUMOe = -5.20 EGe = 4.40 ! DRAFT references from...

Empirical LCAO parameters for pi moleculars orbitals in planar organic molecules L.G.D Hawke, G. Kalosakas and C. Simserides, Molecular Physics **107** (2009) 1755.

L. Klasinc, B. Kovac, and H. Gusten, Pure Appl. Chem. 55 (1983) 289.

C.M. Hadal, J.B. Foresman, and K.B. Wiberg, J. Phys. Chem. 97 (1993) 4293.

Αρχείο benzaldehyde.output

```
ap = -5.8673714264991137
atom distances calculated by NIST
           \mathbf{x}(\mathbf{A})
                               z(A)
                                        E(eV)
 atom
                     y(A)
  O1
          5.4844
                    0.4148
                              0.3564
                                         -10.0
                                                  0.0
   \mathbf{C}
          5.1105
                              0.4362
                                                  0.0
                    1.5694
                                         -6.6
   \mathbf{C}
          3.6983
                    2.0070
                              0.3665
                                         -6.6
                                                  0.0
   \mathbf{C}
                              0.1968
                                                        de = 0.0000 (A) experimental distance
          2.6732
                    1.0636
                                         -6.6
                                                  0.0
   \mathbf{C}
          1.3488
                    1.4829
                              0.1322
                                         -6.6
                                                  0.0
   \mathbf{C}
          1.0406
                              0.2365
                                                  0.0
                    2.8447
                                         -6.6
   С
          2.0569
                    3.7880
                              0.4055
                                         -6.6
                                                  0.0
   С
          3.3846
                    3.3685
                              0.4704
                                         -6.6
                                                  0.0
```

calculated by NIST distance values have been used

distance (A)	i	j	Hamiltonian(eV)	
. ,	1	1	-10.000	0.000
d = 1.216 (A)				
	1	2	-3.966	0.000
	1	3	0.000	0.000
	1	4	0.000	0.000
	1	5	0.000	0.000
	1	6	0.000	0.000
	1	$\overline{7}$	0.000	0.000
	1	8	0.000	0.000
d = 1.216 (A)				
	2	1	-3.966	0.000
	2	2	-6.560	0.000
d = 1.480 (A)				
	2	3	-2.678	0.000
	2	4	0.000	0.000
	2	5	0.000	0.000
	2	6	0.000	0.000
	2	7	0.000	0.000
	2	8	0.000	0.000
	3	1	0.000	0.000
d = 1.480 (A)				
	3	2	-2.678	0.000
	3	3	-6.560	0.000
d = 1.403 (A)				
	3	4	-2.979	0.000
	3	5	0.000	0.000
	3	6	0.000	0.000
	3	7	0.000	0.000

d = 1.401 (A)				
	3	8	-2.989	0.000
	4	1	0.000	0.000
	4	2	0.000	0.000
d = 1.403 (A)				
	4	3	-2.979	0.000
	4	4	-6.560	0.000
d = 1.391 (A)				
	4	5	-3.034	0.000
	4	6	0.000	0.000
	4	7	0.000	0.000
	4	8	0.000	0.000
	5	1	0.000	0.000
	5	2	0.000	0.000
	5	3	0.000	0.000
d = 1.391 (A)				
	5	4	-3.034	0.000
	5	5	-6.560	0.000
d = 1.400 (A)				
	5	6	-2.993	0.000
	5	$\overline{7}$	0.000	0.000
	5	8	0.000	0.000
	6	1	0.000	0.000
	6	2	0.000	0.000
	6	3	0.000	0.000
	6	4	0.000	0.000
d = 1.400 (A)				
	6	5	-2.993	0.000
	6	6	-6.560	0.000
d = 1.397 (A)				
	6	$\overline{7}$	-3.007	0.000

	6	8	0.000	0.000
	7	1	0.000	0.000
	7	2	0.000	0.000
	7	3	0.000	0.000
	7	4	0.000	0.000
	7	5	0.000	0.000
d = 1.397 (A)				
	7	6	-3.007	0.000
	7	7	-6.560	0.000
d = 1.394 (A)				
	7	8	-3.020	0.000
	8	1	0.000	0.000
	8	2	0.000	0.000
d = 1.401 (A)				
	8	3	-2.989	0.000
	8	4	0.000	0.000
	8	5	0.000	0.000
	8	6	0.000	0.000
d = 1.394 (A)				
	8	$\overline{7}$	-3.020	0.000
	8	8	-6.560	0.000

the eigenvalues are

1 - 1.344E + 01

 $\begin{array}{l} 2 & -1.217\mathrm{E}{+}01 \\ 3 & -9.598\mathrm{E}{+}00 \\ 4 & -9.587\mathrm{E}{+}00 \\ 5 & -4.899\mathrm{E}{+}00 \\ 6 & -3.533\mathrm{E}{+}00 \\ 7 & -2.466\mathrm{E}{+}00 \\ 8 & -2.299\mathrm{E}{-}01 \\ \mathrm{HOMO(eV)\ LUMO(eV)\ EG(eV)} \\ -9.587 & -4.899\ 4.687 \\ \mathrm{HOMOe(eV)\ LUMOe(eV)\ EGe(eV)} \\ -9.600 & -5.200\ 4.400 \\ \mathrm{sfHOMO=-0.001\ sfLUMO=-0.058\ sfEG=0.065} \\ \mathrm{The\ eigenvectors\ are} \end{array}$

1	1	5.717E-01	0.000E + 00	0.327
1	2	4.957 E-01	0.000E + 00	0.246
1	3	4.264E-01	0.000E + 00	0.182
1	4	2.690E-01	0.000E + 00	0.072
1	5	1.911E-01	0.000E + 00	0.037
1	6	1.667 E-01	0.000E + 00	0.028
1	7	1.910E-01	0.000E + 00	0.036

1	8	2.692 E-01	0.000E + 00	0.072
2	1	5.255E-01	$-0.000 \text{E}{+}00$	0.276
2	2	2.872 E-01	$-0.000 \text{E}{+}00$	0.083
2	3	-1.768E-01	0.000E + 00	0.031
2	4	-2.954E-01	0.000E + 00	0.087
2	5	-3.724E-01	0.000E + 00	0.139
2	6	-3.984E-01	0.000E + 00	0.159
2	$\overline{7}$	-3.723E-01	0.000E + 00	0.139
2	8	-2.947E-01	0.000E + 00	0.087
3	1	3.409E-01	0.000E + 00	0.116
3	2	-3.456E-02	0.000E + 00	0.001
3	3	-5.440 E-01	0.000E + 00	0.296
3	4	-3.019E-01	0.000E + 00	0.091
3	5	2.319E-01	0.000E + 00	0.054
3	6	5.413E-01	0.000E + 00	0.293
3	7	3.161E-01	0.000E + 00	0.100
3	8	-2.211E-01	0.000E + 00	0.049
4	1	-2.880E-02	0.000E + 00	0.001
4	2	3.001E-03	0.000E + 00	0.000
4	3	4.605 E-02	0.000E + 00	0.002
4	4	-4.772E-01	0.000E + 00	0.228
4	5	-5.213E-01	0.000E + 00	0.272
4	6	-4.348E-02	0.000E + 00	0.002
4	7	4.751E-01	0.000E + 00	0.226
4	8	5.195E-01	0.000E + 00	0.270
5	1	4.359E-01	0.000E + 00	0.190
5	2	-5.606E-01	0.000E + 00	0.314
5	3	-2.980E-01	0.000E + 00	0.089
5	4	3.327E-01	0.000E + 00	0.111
5	5	1.105E-01	0.000E + 00	0.012
5	6	-3.985E-01	0.000E + 00	0.159
5	7	1.101E-01	0.000E + 00	0.012
5	8	3.363E-01	0.000E + 00	0.113
6	1	-3.977E-04	0.000E + 00	0.000
6	2	6.484 E-04	0.000E + 00	0.000
6	3	-1.438E-04	0.000E + 00	0.000
6	4	-5.011E-01	0.000E + 00	0.251
6	5	5.001E-01	0.000E + 00	0.250
6	6	2.188E-03	0.000E + 00	0.000
6	7	-4.999E-01	0.000E + 00	0.250
6	8	4.989E-01	0.000E + 00	0.249
7	1	-2.774E-01	0.000E + 00	0.077
7	2	5.269E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.278
7	3	-3.947E-01	$0.000 \text{E}{+}00$	0.156
7	4	3.337E-02	0.000E + 00	0.001
7	5	3.425 E-01	0.000E + 00	0.117

7	6	-5.023E-01	0.000E + 00	0.252
7	7	3.430E-01	0.000E + 00	0.118
7	8	3.514E-02	0.000E + 00	0.001
8	1	1.139E-01	0.000E + 00	0.013
8	2	-2.805E-01	0.000E + 00	0.079
8	3	4.943E-01	0.000E + 00	0.244
8	4	-3.984E-01	0.000E + 00	0.159
8	5	3.459E-01	0.000E + 00	0.120
8	6	-3.278E-01	0.000E + 00	0.107
8	7	3.458E-01	0.000E + 00	0.120
8	8	-3.983E-01	0.000E + 00	0.159

checking of eigenvalues and eigenvectors

Βιβλιογραφία

- L.G.D. Hawke, G. Kalosakas, and C. Simserides, Empirical LCAO parameters for molecular orbitals in planar organic molecules, Molecular Physics 107 (2009) 1755.
- [2] M. Mantela, A. Morphis, M. Tassi, and C. Simserides, Lowest ionisation and excitation energies of biologically important heterocyclic planar molecules, Molecular Physics 114 (2016) 709.
- [3] Ε.Ν. Οικονόμου, Φυσική Στερεάς Κατάστασης, Τόμος Ι, Μέταλλα, ημιαγωγοί, μονωτές. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010.
 Μέρος δεύτερο: Εισαγωγή στη μέθοδο LCAO. Γενικά για τη μέθοδο LCAO. Και Κεφάλαιο 8. Η LCAO στην απλούστερη εκδοχή της: Μόρια.
- [4] R.M. Eisberg, Θεμελιώδης Σύγχρονη Φυσική, Έκδόσεις Πνευματικού, 4η έκδοση, σελ. 305, Αθήνα (1995).
- [5] (a) W.A. Harrison, Electronic Structure and the Properties of Solids, Dover, New York (1989). (b) W.A. Harrison, Elementary Electronic Structure, World Scientific, River Edge, NJ (1999).
- [6] Λώρενς Χόουκ, Διπλωματική Εργασία: Υπολογισμός παραμέτρων της μεθόδου ισχυρής δέσμευσης για την μοντελοποίηση μεταφοράς ηλεκτρικού φορτίου στο DNA, Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Επιστήμης των Υλικών, Επιβλέποντες Γ. Καλόσακας, Κ. Σιμσερίδης, Πάτρα (2007).
- [7] E. Hückel,

(a) Quantentheoretische Beiträge zum Benzolproblem. I. Die Elekfronenkonfiguration des Benzols und verwandter Verbindungen, Zeitschrift für Physik **70** (1931) 204;

(b) Quantentheoretische Beiträge zum Benzolproblem. II. Quantentheorie der induzierten Polaritäten, ibid. **72** (1931) 310;

(c) Quantentheoretische Beiträge zum Problem der aromatischen und ungesätigten Verbindungen. III, ibid. **76** (1932) 628;

(d) Die freien Radikale der organischen Chemie. Quantentheoretische Beiträge zum Problem der aromatischen und ungesätigten Verbindungen. IV, ibid. **83** (1933) 632.

- [8] R.B. Woodward and R. Hoffmann, Stereochemistry of Electrocyclic Reactions, J. Am. Chem. Soc. 87 (1965) 395.
- [9] G.E. Davico, V.M. Bierbaum, C.H. DePuy, G. Barney Ellison, R.R. Squires, The C-H Bond Energy of Benzene, J. Am. Chem. Soc. 117 (1995) 2590.
- [10] National Institute of Standards and Technology (NIST) Chemistry WebBook, http://webbook.nist.gov/chemistry/.
- [11] J.C. Traeger, Heat of formation for the formyl cation by photoionization mass spectrometry, International Journal of Mass Spectrometry and Ion Processes 66 (1985) 271.
- [12] H.-W. Jochims, W. Lohr, H. Baumgartel, Photoionization mass spectrometry studies of deuterated acetaldehydes CH3CDO and CD3CHO, Chem. Phys. Lett. 54 (1978) 594.
- [13] V.F. Traven, A.I. Safronov, T.A. Chibisova, Electronic structure of p systems. IX. Photoelectron spectra of benzanthrone, dibenzo[b,def]chrysene-7,14-dione, and anthanthrone and their analogs, J. Gen. Chem. USSR 61 (1991) 697.
- [14] S. Millefiori, A. Gulino, M. Casarin, UV Photoelectron spectra, reduction potentials and MO calculations of intramolecularly hydrogen-bonded naphtoquinones, J. Chem. Phys. 87 (1990) 317.
- [15] D. Dougherty and S.P. McGlynn, J. Am. Chem. Soc. **99** (1977) 3234.
- [16] H.P. Trommsdorff, J. Chem. Phys. 56 (1972) 5358.
- [17] K. Kimura, S. Katsumata, Y. Achiba, T. Yamazaki, S. Iwata, Ionization energies, Ab initio assignments, and valence electronic structure for 200 molecules in Handbook of HeI Photoelectron Spectra of Fundamental Organic Compounds, Japan Scientific Soc. Press, Tokyo, (1981).

- [18] G. Pfister-Guillouzo, S. Geribaldi, J.-F. Gal, Spectres photoelectroniques de cyclohexene-2-ones-1 diversement substituees en position 3. Correlations avec la reactivite, Can. J. Chem. 60 (1982) 1163.
- [19] J.-F. Gal, S. Geribaldi, G. Pfister-Guillouzo, D.G. Morris, Basicity of the carbonyl group. Part 12. Correlations between ionization potentials and lewis basicities in aromatic carbonyl compounds, J. Chem. Soc. Perkin Trans. 2 (1985) 103.
- [20] V.V. Redchenko, A.I. Safronov, M.A. Kirpichenok, I.I. Grandberg, V.F. Traven', Electronic structure of pi-systems. XV. Photoelectron spectra of 7aminocoumarin derivatives, J. Gen. Chem. USSR 62 (1992) 2313.
- [21] M. Ikawa and K.P. Link, Studies on 4-Hydroxycoumarins. IX. The Condensation of Chloral with 4-Hydroxycoumarin and the Mechanism of Aldehyde Condensations with 4-Hydroxycoumarin J. Am. Chem. Soc. 72 (1950) 4373.
- [22] Quantum Medicinal Chemistry (R. Mannhold, H. Kubinyi, G. Folkers) Chapter 4: Density-Functional Theory in Drug design the chemistry of the Anti-tumor Drug cisplatin and photoactive psoralen compounds (Raber,Liano,Eriksson) 17 (2006) 146.
- [23] D. Klapstein, C.D. MacPherson, R.T. O'Brien, The photoelectron spectra and electronic structure of 2-carbonyl furans, Can. J. Chem. 68 (1990) 747.
- [24] V.K. Potapov, V.V. Sorokin, Photoionization and ion-molecule reactions in quinones and alcohols, High Energy Chem. 5 (1971) 435.
- [25] J.M. Davidson, C.M. French, The synthesis and structure of aromatic boron compounds, J. Chem. Soc. (1960) 191.
- [26] V. Galasso, F.P. Colonna, G. Distefano, Photoelectron spectra of 1,2indandione, 1,3-indandione and heterocyclic analogues, J. Electron Spectrosc. Relat. Phenom. 10 (1977) 227.
- [27] M. Almemark, J.E. Backvall, C.A. Moberg, B. Akermark, L. Asbrink, B. Roos, Ab initio calculations and assignment of photoelectron spectra of maleic and succinic anhydride, Tetrahedron **30** (1974) 2503.
- [28] P. Boule, J. Lemaire, Comp. Trend. **285** (1977) 305.

- [29] G.M. Anderson III, P.A. Kollman, L.N. Domelsmith, K.N. Houk, Methoxy group nonplanarity in o-dimethoxybenzenes. Simple predictive models for conformations and rotational barriers in alkoxyaromatics, J. Am. Chem. Soc. 101 (1979) 2344.
- [30] J.H.D. Eland, Photoelectron spectra of conjugated hydrocarbons and heteromolecules, Intern. J. Mass Spectrom. Ion Phys. 2 (1969) 471.
- [31] L. Lang (editor), Absorption Spectra in the Ultraviolet and Visible Region 2 (1961) 357.
- [32] B. Ruscic, B. Kovac, L. Klasinc, H. Gusten, Photoelectron spectroscopy of J. Heterocycl. Chem., Fluorene analogues, Z. Naturforsch. A 33 (1978) 1006.
- [33] D.S. Tarbell, H.R. Frank, P.E. Fanta, Studies on the structure of colchicine, J. Am. Chem. Soc. 68 (1946) 502.
- [34] P. Grammaticakis, Contribution a l'etude de l'absorption dans l'U.-V. moyen et le visible de quelques aldehydes et cetones aromatiques ainsi que de certains de leurs derives fonctionnels, (Premier memoire), Bull. Soc. Chim. Fr. 20 (1953) 821.